

Lietuvos Respublikos
Seimo
ketvirtoji sesija

2018 m. birželio 5 d.
182 ir 183 nenumatyti posėdžiai

Stenogramos

99

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

IV (PAVASARIO) SESIJA

2018 m. birželio 5 d.

Nenumatytas posėdis Nr. 182

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto atlikto parlamentinio tyrimo dėl asmenų, verslo subjektų ir kitų interesų grupių galimo neteisėto poveikio valstybės institucijoms priimant sprendimus ir galimos neteisėtos įtakos politiniams procesams išvados“ projekto Nr. XIIIIP-2291 pateikimas ir svarstymas (V. Bakas)	9
Seimo nario P. Urbšio kalba	16
Seimo nario N. Puteikio kalba	16
Seimo nario A. Anušausko kalba (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu)	17
Seimo nario E. Gentvilo kalba	18
Seimo nario A. Kubiliaus kalba	19
Seimo narės R. Budbergytės kalba	20
Seimo nario A. Dumbravos kalba	21
Seimo nario A. Skardžiaus kalba	21
Seimo nario M. Puidoko kalba	22
Seimo nario D. Gaižausko kalba (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu)	23
Seimo nario J. Razmos kalba	24

Mokesčių reforma

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16, 20, 21 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2215 pateikimas (V. Šapoka)	26
Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2, 6, 7, 11, 12 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2214 pateikimas (V. Šapoka)	32
Akcijų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 30 ir 31 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2213 pateikimas (V. Šapoka)	35

Šešėlinės ekonomikos mažinimas

Administracinių nusižengimų kodekso 12, 29, 64, 99, 127, 132, 137, 143, 150, 151, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 170, 172, 173, 174, 176, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 205, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 217 ¹ , 218, 505, 546 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2207 pateikimas (V. Šapoka)	37
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 38, 68, 87, 100, 132, 139, 140 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 40 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2208 pateikimas (V. Šapoka)	40
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 46 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2209, Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2210, Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2211 ir Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2212 pateikimas (V. Šapoka)	42

Nenumatytas posėdis Nr. 183

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 7, 8, 10, 23, 25 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2232, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-902 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2233, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 4, 5, 6, 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2234, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 6, 14, 18, 21, 22, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2235, Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3, 15, 19, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2236, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 2, 3, 6, 8, 13, 15 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2237, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6, 16, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2238, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 35, 37, 38, 39, 39 ¹ , 40, 41, 44, 50, 54 straipsnių pakeitimo ir 51, 52, 53 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2239, Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 4, 9, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2240, Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 5 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2241, Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-888 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2242, Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14, 15, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2243, Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2244, Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 10, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2245, Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 2, 6, 7, 8 ir 23 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo VI ¹ skyriumi įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2247, Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 4, 7, 15, 16, 24 straipsnių pakeitimo ir 17, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XIII-882 4 straipsnio pakeitimo ir 3 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2248, Kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2249, Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2250, Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2251, Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2252, Pensijų sistemos reformos įstatymo Nr. IX-1215 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2253, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų ir Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaraciją pasirašiusių asmenų statuso įstatymo Nr. IX-1789 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2254, Prezidento valstybinės rentos įstatymo Nr. X-980 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2255, Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 3, 7, 9 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2256 ir Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-949 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2257 pateikimas (V. Šapoka)	45
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2246 pateikimas (L. Kukuraitis)	53
Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2019 metais, įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2258 pateikimas (L. Kukuraitis)	57
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto atlikto parlamentinio tyrimo dėl asmenų, verslo subjektų ir kitų interesų grupių galimo neteisėto poveikio valstybės institucijoms priimant sprendimus ir galimos neteisėtos įtakos politiniams procesams išvados“ projekto Nr. XIIIIP-2291 priėmimas	60
Šio nutarimo priėmimas	63

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2220, Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 3, 11, 12, 42, 51, 53, 60, 61, 62, 63 ir 64 straipsnių pakeitimo, 73 ir 74 straipsnių pripažinimo netekusiais galios, Įstatymo papildymo 62 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2221, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2222, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2223, Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2224, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2225 ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2226 pateikimas (A. Veryga)	64
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos edukologijos universiteto ir Aleksandro Stulginskio universiteto reorganizavimo prijungimo prie Lietuvos Vytauto Didžiojo universiteto būdu ir Vytauto Didžiojo universiteto statuto patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-1802(2) priėmimas	69
Šio įstatymo priėmimas	72
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Šiaulių universiteto reorganizavimui prijungimo prie Vilniaus universiteto būdu“ projekto Nr. XIIIIP-1986(3) priėmimas	73
Šio įstatymo priėmimas	73
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 2, 6, 8, 11, 21 ¹ , 42, 43, 47 straipsnių, 1 ir 3 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ , 42 ¹ , 43 ¹ , 43 ² , 43 ³ , 43 ⁴ , 43 ⁵ , 43 ⁶ , 43 ⁷ straipsniais ir septintuoju ³ skirsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1896(2)ES priėmimas	73
Šio įstatymo priėmimas	75
Bankų įstatymo Nr. IX-2085 2, 9, 15, 34, 35, 56, 59, 62, 64, 65, 67, 69, 70 ¹ , 72, 73, 74, 75 ¹ straipsnių, priedo pakeitimo ir 65 ¹ , 66, 68, 68 ¹ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1897(2) priėmimas	75
Šio įstatymo priėmimas	75
Centrinių kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 22, 43, 45, 46, 49, 52, 54, 55, 56 straipsnių pakeitimo ir 48, 50 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1898(2) priėmimas	75
Šio įstatymo priėmimas	75
Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1899(2) priėmimas	76
Šio įstatymo priėmimas	76
Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 26, 46, 47, 48, 50, 51, 52 straipsnių pakeitimo ir 53 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1900(2) priėmimas	76
Šio įstatymo priėmimas	76
Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 2, 4, 5, 9, 10, 14 ¹ , 15, 26, 119, 160, 161, 163, 164, 166, 168, 169, 170, 171, 172, 173 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 11 ² straipsniu ir 27, 162, 163 ¹ , 174 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1901(2) priėmimas	76
Šio įstatymo priėmimas	77
Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 1, 2, 6, 8, 45, 47, 56, 57, 58, 59 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 6 ¹ , 39 ¹ , 57 ¹ , 58 ¹ , 58 ² , 58 ³ straipsniais ir priedu ir 15, 16, 17 ir 60 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1902(2) priėmimas	77
Šio įstatymo priėmimas	77
Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 2, 3, 21 ir 30 straipsnių pakeitimo ir 31 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1903(2) priėmimas	77
Šio įstatymo priėmimas	78
Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 2, 5, 7, 52, 53, 54, 55, 56 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 52 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1904(2) priėmimas	78

Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 22, 22 ¹ , 25 ¹ , 25 ² , 25 ³ , 28, 34, 38 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 21 ² , 28 ¹ , 28 ² , 33 ¹ , 33 ² straipsniais ir 22 ² , 26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1905(2) priėmimas	78
Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 27, 29, 30, 32, 35, 36, 37, 39 ir 40 straipsnių pakeitimo ir 28, 31 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1906(2) priėmimas	78
Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 63, 64, 65, 66, 67 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 62 ¹ straipsniu ir 68, 69, 70 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1907(2) priėmimas	79
Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 21, 23, 24, 26, 29, 30, 31, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir 22, 25 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1908(2) priėmimas	79
Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 2, 11, 22, 25, 26, 33, 135, 138, 157, 161, 163, 184, 191, 198, 200, 201, 204, 205, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 221 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 31 ¹ straipsniu ir 202, 203 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1909(2) priėmimas	79
Šio įstatymo priėmimas	79
Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 2, 5, 7, 52, 53, 54, 55, 56 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 52 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1904(2) priėmimo tęsinys	80
Šio įstatymo priėmimas	80
Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 22, 22 ¹ , 25 ¹ , 25 ² , 25 ³ , 28, 34, 38 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 21 ² , 28 ¹ , 28 ² , 33 ¹ , 33 ² straipsniais ir 22 ² , 26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1905(2) priėmimo tęsinys	80
Šio įstatymo priėmimas	80
Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 27, 29, 30, 32, 35, 36, 37, 39 ir 40 straipsnių pakeitimo ir 28, 31 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1906(2) priėmimo tęsinys	80
Šio įstatymo priėmimas	80
Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 63, 64, 65, 66, 67 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 62 ¹ straipsniu ir 68, 69, 70 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1907(2) priėmimo tęsinys	80
Šio įstatymo priėmimas	80
Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 21, 23, 24, 26, 29, 30, 31, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir 22, 25 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1908(2) priėmimo tęsinys	81
Šio įstatymo priėmimas	81
Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 1, 9, 11, 12, 13, 48, 49, 51, 52, 53, 54, 55 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 13 ¹ straipsniu, priedu ir 50, 56 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1910(2)ES priėmimas	81
Profesionaliesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų valdymo įmonių įstatymo Nr. XII-1467 13, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 57 straipsnių pakeitimo ir 51, 58 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1911(2) priėmimas	81
Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 27, 49, 54, 55, 57, 59, 60, 61, 62, 64 straipsnių pakeitimo ir 56, 58 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1912(2) priėmimas	81
Šio įstatymo priėmimas	82
Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 1, 9, 11, 12, 13, 48, 49, 51, 52, 53, 54, 55 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 13 ¹ straipsniu, priedu ir 50, 56 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1910(2)ES priėmimo tęsinys	82

Šio įstatymo priėmimas	82
Profesionaliesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų valdymo įmonių įstatymo Nr. XII-1467 13, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 57 straipsnių pakeitimo ir 51, 58 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1911(2) priėmimo tęsinys	82
Šio įstatymo priėmimas	83
Valiutos keityklos operatorių įstatymo Nr. XII-1033 5, 6, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 13 ¹ straipsniu ir 17, 20 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1913(2) priėmimas	83
Šio įstatymo priėmimas	83
Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 1, 2, 3, 5, 7, 96, 101, 117, 118 ir 119 straipsnių pakeitimo ir 120 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1914(2) priėmimas	83
Šio įstatymo priėmimas	83
Sutelktinio finansavimo įstatymo Nr. XII-2690 6, 7, 8, 9, 19, 20, 21, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 10 ¹ straipsniu ir 25, 26 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1915(2) priėmimas	83
Šio įstatymo priėmimas	83
Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 31, 37, 45, 48, 49, 50, 51, 52, 53 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 36 ¹ straipsniu ir 54, 55 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1916(2) priėmimas	84
Šio įstatymo priėmimas	84
Finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymo Nr. IX-2127 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1917(2) priėmimas	84
Šio įstatymo priėmimas	84
Administracinių nusižengimų kodekso 200, 201, 202, 203 straipsnių pripažinimo netekusiais galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1918(2) priėmimas	84
Šio įstatymo priėmimas	84
Indėlių ir išipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 33 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1919(2) priėmimas	85
Šio įstatymo priėmimas	85
Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1920(2) priėmimas	85
Šio įstatymo priėmimas	85
Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1921(2) priėmimas	85
Šio įstatymo priėmimas	85
Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1922(2) priėmimas	85
Šio įstatymo priėmimas	86
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	87

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

- A – alternatyvus teisės aktas
- ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
- GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
- VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS NENUMATYTO POSĖDŽIO NR. 182 STENOGRAMA

2018 m. birželio 5 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Laba diena, gerbiami kolegos. Pradedame Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. birželio 5 d. nenumatytą posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 88 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, turime garbės pranešti, kad šiandien, ne šiandien, prieš porą dienų, ypatingą gimtadienį šventė D. Šakalienė. Nematau salėje. G. Vasiliauskas. (*Plojimai*) Ir A. Maldeikienė. (*Plojimai*)

Dar vienas prašymas, gerbiami kolegos Seimo nariai. Ketvirtadienį ir penktadienį šioje salėje posėdžiaus pasaulio moterys politikos lyderės. Labai jūsų prašome, išeidami iš salės, palikite tvarkingą darbo vietą be asmeninių daiktų.

Dėl darbotvarkės. Tvirtinti jos nereikia, nes tvirtina Seimo valdyba. Ir šiandien su šešiais valdybos nariais esame sutarę, visi valdybos nariai pritarė, kad darbotvarkės 2-1 klausimas, projektas Nr. XIII P-2291, būtų perkeltas į dešimtos valandos darbotvarkę, t. y. NSGK išvadų pateikimas. (*Balsai salėje*)

J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš suprantu, kad mes negalime čia keisti projektų sąrašo visumos, bet vis dėlto noriu pasisakyti frakcijos vardu dėl eklektiško ir nelogiško teikiamų projektų sugrupavimo. Aš nesuprantu, ar Vyriausybė jau visiškai nepaiso elementarios logikos, pateikdama būtent tokį sugrupavimą? Pirmieji trys projektai tarsi pavadinti mokestine reforma. Iš tiesų jie kalba apie mokesčius, bet tarp jų nėra jokio ryšio. Kiekvieną projektą galima pateikti atskirai. Jeigu aš noriu balsuoti už akcizo didinimą elektroninėms cigaretėms, tai nereikia, kad noriu balsuoti už GPM ir „Sodros“ mokesčio sujungimą. Čia nėra jokio ryšio. Nežinau, kas čia taip sugrupavo. Plius prie socialinės apsaugos ir darbo ministro, kaip pensijų reforma, yra prirašyta visa krūva draudiminių projektų, kurių turinys absoliučiai susijęs tik su GPM ir „Sodros“ mokesčio sujungimu, nieko bendra neturi su pensijų reforma. Aš siūlau pateikti kiekvieną projektą atskirai, nes toks sugrupavimas yra absoliuti nesąmonė.

PIRMININKAS. Taip ir bus pateiktas kiekvienas projektas atskirai, kad galėtume diskutuoti atskirais klausimais. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Dėl vedimo tvarkos. Į *sodrinis* įstatymus įrašytas ir bazinio dydžio keitimas, nors iki liepos 1 dienos turėtume pasitarti, Vyriausybė turėtų pasiūlyti, kaip jį keičiame. Dabar tik mechaniniu... Ž raide įrašytas ir galvokite – techninis pereis, o po to mums visiems pasakys, kad niekas valstybės tarnybai jokio darbo užmokesčio didinimo nenumatė. Tokių dalykų nereikėtų daryti, nes tai yra...

PIRMININKAS. Gerai, bus taip, kaip jūs pageidaujate, kad nebūtų įrašytas kaip techninis, o tiesiog svarstomas klausimas.

10.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto atlikto parlamentinio tyrimo dėl asmenų, verslo subjektų ir kitų interesų grupių galimo neteisėto poveikio valstybės institucijoms priimant sprendimus ir galimos neteisėtos įtakos politiniams procesams išvados“ projektas Nr. XIII P-2291 (pateikimas ir svarstymas)

Pradedame darbą. Kviečiu pristatyti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto atlikto parlamentinio tyrimo dėl asmenų, verslo subjektų

ir kitų interesų grupių galimo neteisėto poveikio valstybės institucijoms priimant sprendimus ir galimos neteisėtos įtakos politiniams procesams išvados“ projektą Nr. XIII P-2291. Pateikėjas – V. Bakas, NSGK komiteto pirmininkas.

V. BAKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, ačiū, Pirmininke, gal iš karto noriu atsiprašyti, kad šiandien mano pranešimas, pateikimas bus šiek tiek ne toks nušlifluotas, koks galėtų būti 14 valandą, kaip buvo numatyta. Bet nepaisant to, net, matyt, ir tie galimi kažkokie nesklaidūs pasakymai ar neparuošta kalba yra mažiau svarbu, negu priimti, patvirtinti šitas išvadas ir vėliau priimti sprendimus, kurie leistų valstybei ir visuomenei daryti spartesnę pažangą.

Iš tikrųjų noriu pabrėžti, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, atlikęs darbą, vis dėlto priėmė sprendimą absoliučia balsų dauguma. Aš čia noriu padėkoti ir opozicijai, ir mano frakcijos kolegoms, taip pat mūsų koalicijos partneriams, kad, nepaisydami to, kad pats tyrimas buvo nelabai malonus, ir tos aplinkybės, kurias mes nustatėme, nėra tokios, kurios papuoštų politinę sistemą, mes sugebėjome patvirtinti išvadą komitete. Taip pat noriu pasakyti apie kai kurias taisykles, kurias mes komitete patys sau nubrėžėme darydami šitą tyrimą.

Pirma taisyklė. Komitetas nedubliavo ikiteisminio tyrimo, taip pat ir teismų veiklos. Mes netgi nesame, bent jau aš pats, taip pat komitete nebuvo svarstyti jokie kaltinamieji aktai arba liudytojų apklausos, arba kažkokia informacija iš tos bylos. Tą reikėtų labai aiškiai suprasti, kai dabar atsiranda spekuliacijų, jog mes tarsi pasitarnaujame tam, kad gynyba galėtų išnaudoti mūsų tyrimą. Taip, gynyba, be abejo, ne tik gali, bet ir privalo išnaudoti visas aplinkybes, toks gynybos darbas, kad padėtų įvykdyti teisingumą tame svarbiame valstybei procese. Bet teisinis procesas nereiškia, kad Seimas negali dirbti savo darbo ir atlikti savo konstitucinės priedermės analizuoti situacijas, kurios kelia iššūkį mūsų valstybės saugumui, kurios kelia problemų mūsų politinei sistemai... procesų, kurie neatitinka visuomenės interesų.

Gal keletą žodžių apie bendrus dalykus.

Dabar apie patį tyrimo kontekstą. Aš tik noriu pasakyti, kad komitetas tyrė, pradėjo tyrimą ne nuo vidaus interesų grupių įtakos politiniams procesams arba visuomenės gyvenimui. Tyrimo prielaidos atsirado tada, kai mes praėjusiais metais atlikome vadinamąjį M. Basčio tyrimą, kurio buvo labai aiški užduotis – apibūdinti arba išanalizuoti pono M. Basčio veiklą, nesuderinamą su nacionalinio saugumo interesais. Vėliau sekė Konstitucinio Teismo sprendimas. Tada taip pat buvo nuomonių, kad mes čia politikuojame. Bet vis dėlto buvo ir politinis verdiktas, ir teisinis verdiktas Konstituciniame Teisme.

Komitetas matė, kas stovi už M. Basčio, ir būtent dėl to, kad mes matėme iššūkius mūsų energetinei nepriklausomybei, tai yra vienas svarbiausių veiksnių, kuris lemia mūsų apskritai valstybės raidą. Ne šiaip sau „Rosatomas“ nori pakeisti Lietuvos geopolitinę kryptį, mes privalėme maksimaliai iširti, išsiaiškinti tuos galios centrus tiek Lietuvoje, tiek tikruosius interesus, kurie stabdė mūsų kelią į energetinę nepriklausomybę ir vis dar tebestabdo. Išvadoje, šiame tyrimame mes tai atskleidėme.

Iš tikrųjų „MG Baltic“ ir kitos verslo arba interesų grupės, taip pat „VP Market“ atsirado mūsų tyrimo dėmesio centre tik dėl to, kad, mūsų nuomone, kyšimasis į politinius, visuomeninius procesus, įtaka sprendimų priėmėjams yra ne atsitiktinė – ji yra sisteminė, ji trunka daugelį metų, ir su tuo mes negalime taikstyti. Iš tikrųjų sprendimai turi būti priimami čia, Seime, turi būti priimami Vyriausybėje. Teismai, prokuratūra, kitos valstybės institucijos negali tapti atskirų interesų grupių tarnaitėmis. Tas pats pasakytina ir apie valstybės įmones. Kaip matote ir iš liudytojų apklausų tyrimo, ir iš žvalgybų pateiktos informacijos, išties valstybės įmonės buvo, galima sakyti, uzurpuotos interesų grupių, iš jų buvo pelnomasi.

Aš tik noriu jums pateikti tokį pavyzdį. Štai krizės laikotarpis, 2008–2012 metai – tai buvo aukso amžius „MG Baltic“ grupei. Vien užsakymų, kuriuos mes nustatėme, krizės metu, pabrėžiu, kai visi veržėmės diržus, viešasis sektorius, privatus sektorius, žmonėms buvo mažinami atlyginimai, žmonės buvo atleidžiami iš darbų be kompensacijų, tūkstančiai žmonių, šimtai verslų bankrutavo, ir tuo pat metu aitvarai kažkokiu būdu nešė sėkmės istorijas ne tiems, kurie sąžiningai konkuravo, ne tiems, kurie ieškojo, kaip sukurti geresnę paslaugą ar prekę, ne tiems, kurie dirbo su inovacijomis, galvojo apie viešąjį interesą, bet tiems, kurie turėjo priėjimą, arba medžiagos, prie sprendimų priėmėjų. Tai yra makabriška veikla.

Jūs galite matyti, kad tuo laikotarpiu, kada mūsų valstybei, mūsų žmonėms sekėsi pakankamai nelengvai, „MG Baltic“ grupės gavo taip oficialiai, legaliai užsakymų, kurių vertė siekė 500 mln. eurų, nors iki tol tie užsakymai atskiruose sektoriuose, kuriuos mes nagrinėjome, siekė keliasdešimt milijonų galbūt, keliasdešimt, kelis šimtus tūkstančių eurų.

Iš tikrųjų komitetas analizavo pakankamai, sutinku, selektyviai. Mes negalėjome ištirti visos ir būtinės korupcijos. Galbūt mums dabar atrodo, palyginti su LEO LT sandoriu, koks nors, nežinau, urėdijų klausimas yra nepalyginamas. Tie vyrukai – tiek LEO LT atveju, tiek „MG Baltic“ atveju, jų užduotis nebuvo laimėti kažkokio pavienio konkurso. Jų užduotis – sukurti sistemą, kuri nuolat ir daugybę metų aprūpintų juos pajamomis, aprūpintų juos mūsų visų kuriamo gėrio dalimi. Tie galios centrai, ypač kalbant apie „MG Baltic“ atvejį – mes juos įvardinome kaip organizuotas nusikalstamas grupes, turinčias veiklos pobūdį... būtent tų vadovų veiklą taip apibūdinome.

Bet jeigu iš tikrųjų analizuotume organizuotą nusikalstamumą kaip reiškinį, visi požymiai, kurie būdingi organizuotam nusikalstamumui, buvo tų interesų grupių savininkų naudojami. Tai yra ir įtaka politinei sistemai, tai yra įtaka žiniasklaidai ir jos valdymas, tai yra neapskaitomi pinigai, kuriuos galima iš esmės naudoti papirkimui arba motyvavimui reikalingų žmonių. Tai yra sistemiškumas, tai yra daugelį metų vykdyta sisteminė veikla. Ta prasme mes turime visus požymius, kuriuos naudoja organizuoto nusikalstamumo grupės įvairiose pasaulio šalyse, ten, kur jos yra. Tokios situacijos, kada galios centras tampa niekam neatskaitingas, mes negalime leisti, tai yra nesuderinama su nacionalinio saugumo interesais.

Aš nekartosiu, ką Seimas nustatė, jūs tai girdėjote, bet aš noriu paprašyti visų frakcijų, visų pirma visų frakcijų lyderių – būkime visi laimėtojai iš tos situacijos, kurią pavyko gal atskleisti, parodyti, kurią mes visi nujautėme. Galbūt nieko naujo nepadarė čia tas komitetas, visur kažkas kažką girdėjo, kažkas kažką matė, jautė, bet tas pojūtis buvo epizodinis. Komitetui pavyko sudėti į bendrą paveikslą ir mes pamatome, kad tas po truputį... (*Balsai salėje*) Kai pamatėme, sudėjome tuos pasipinigavimo atvejus į vieną paveikslą, mes bent jau, manau, ir patys šiek tiek išsigandome, kad mastai yra per dideli.

Bet gera žinia yra ta, kad Seimo rankomis tą problemą galima išspręsti. Mes esame šios problemos – mūsų valstybės problemos – šeimininkai ir mes turime sprendimų raktą. Būtent čia gali būti priimami politiniai sprendimai, kurie pažabos politinę korupciją. Jokia teisėsauga negali mesti iššūkio politinei korupcijai. Ir LEO LT atveju kūrimas parodė, kad taip ir yra. Tada generalinis prokuroras, nors vėliau sandoris buvo pripažintas antikonstituciniu, net nematė galimybės ginti viešąjį interesą.

Aš noriu pakviesti pritarti šioms išvadoms. Turime labai daug darbų. Nepaisant įtampų, nepaisant gal to politinio fono, kai norisi vieniems kitus gal dar patyrinti, – iš tikrųjų galime patyrinti, bet kur visa tai nuves? – mano kvietimas patvirtinti šias išvadas ir eiti sprendimų keliu, o ne tyrimų keliu.

Ačiū tiems, kurie klausėte, ačiū tiems, kurie dirbote, ypač noriu iš šios Seimo tribūnos komiteto vardu padėkoti mūsų pareigūnams, mūsų specialiosioms tarnyboms, kurios, kaip ir sakiau, nepaisydamos jokių politinių vėjų, madų arba diktuojamo tempo, vertybinių nuostatų, buvo savo šalies patriotės, dirbo, rinko medžiagą, ir šiandien mums jų surinkta informacija, taip pat kita surinkta informacija iš esmės leidžia priimti reikalingus sprendimus.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Jūsų paklausti nori daug Seimo narių. Noriu atsiklausti Seimo, ar pakaktų 20 minučių skirti klausiti, o daugiau dėmesio skirtume diskusijai, daugiau laiko? Ačiū. Tada laikysimės reglamento – 20 minučių. Klausiti – iki minutės, atsakyti – iki dviejų minučių.

Pirmasis klausia Seimo narys V. Poderys.

V. PODERYS (*LVŽSF*). Dėkui, Pirmininke. Ačiū komiteto pirmininkui už pranešimą ir ypač ačiū už išvadą, už tyrimą, kuris yra ir įdomus, ir rizikingas, ir labai turiningas, ir, be abejo, pasitarnaus valstybės proceso skaidrinimui.

Bet mano klausimas yra iš viešosios erdvės. Yra nuskambėjusi mintis, kad štai atėjo laikotarpis, atėjo laikas ar politinis ciklas, kai specialiosios tarnybos atnešė informaciją ir padėjo Seimo

nariams, ko jie anksčiau nedarė. Mano klausimas, ar tikrai specialiosios tarnybos pačios sau sprendžia, kada ir kam teikti? Man atrodo, tai kelia nerimą ne man vienam, bet jūs turbūt paaškinsite. Ir, aišku, susijęs klausimas dėl to selektyvumo, kuris yra neišvengiamas ir objektyvus. Bet ar komitetas sprendė, kurias partijas ir koncernus ar įmones iširti, ar specialiosios tarnybos atnešė ir jums suformavo nuomonę, ką tirti? Dėkui, pirmininke.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas kolega. Aš gal dėl selektyvumo pasakysiu taip. Selektyvus jis buvo ne ta prasme, kad mes tyrėme, ką mums patiko tirti ar ką norėjome, o ta, kad Seimas mums apibrėžė tyrimo ribas. Jūs leidote atlikti šį tyrimą. Jeigu manote, kad jis geras, jūs kiekvienas prie jo prisidėjote. Jeigu manote, kad turi trūkumų, galime tęsti, tobulinti, t. y. apskritai tobulinti mūsų parlamentinės kontrolės pačią sistemą.

Dabar dėl selektyvumo. Seimas nustatė ribas ir mes pasirinkome tuos atvejus, kurie komiteto nuomone, padarė didžiausią žalą valstybei ir kurie ir dabar tebeaktualūs. Taip, kolegos, mes svarstėme kviesti ir kitus asmenis, susijusius su ankstesnėmis partijomis, koalicijomis, bet nėra šiandien prasmės tyrinėti visko arba tyrinėti to, kas nedaro poveikio dabartiniam gyvenimui. Mes tyrėme tai, kas yra labai stambu, kas yra nesuderinama, mūsų nuomone, su nacionalinio saugumo interesais ir kas vis dar turi poveikį šiandien.

Dėl specialiųjų tarnybų. Specialiųjų tarnybų kompetencija apibrėžta įstatymuose. Užduotis joms formuoja Valstybės gynimo taryba, jeigu kalbėtume apie žvalgybos institucijas, ten yra ir Seimo Pirmininkas, ir Prezidentė, ir Vyriausybės vadovas, tai nėra kas nors chaotiško, kaip kažkas bando įsivaizduoti. Yra suformuotos užduotys, jos yra riboto naudojimo, visi jūs galite su jomis susipažinti, su tomis užduotimis, ir tada pagal jas tarnybos teikia informaciją sprendimų priėmėjams.

Kalbant apie šį tyrimą, komitetas taip suformulavo pagal tyrimo ribas papildomus klausimus, kurie nebuvo visiškai aptarti Valstybės gynimo taryboje, bet kuriuos užduoti mes privalėjome pagal Seimo suteiktą mandatą tirti. Todėl jeigu atrodo, kad čia kas nors selektyviai ar savo nuožiūra gali pasirinkti, ką tirti, taip nėra. Jeigu parlamentas suformuluos žvalgyboms per Valstybės gynimo tarybą, per komitetus parlamentinės kontrolės užduotis, susijusias su mūsų nacionalinio saugumo interesais, jos tas užduotis ir įgyvendins, kiek tai įmanoma. Nežinau, ar atsakiau į klausimą.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Ačiū už tyrimą, ačiū, kad, kitaip nei kitos komisijos, jūs ėmėtės pačių svarbiausių problemų, pačių didžiausių skaudulių, pačių galingiausių grupuočių.

Noriu paklausti. Ar jums neatrodo, kad šito tyrimo fone kitos grupuotės įgauna galią? Aš turiu omeny privačius pensijų fondus, susijusius su bankais, kurie taip pat kėsina, mano galva, į nacionalinio saugumo pagrindus, t. y. nori atimti iš „Sodros“, sumažinti įmokas į „Sodros“ biudžetą 2 %. Mūsų „Sodros“ valdyba, „Sodros“ vadovas tyli, tuo tarpu Lietuvos bankas, kita labai aukšta ir svarbi valstybės institucija gašdina tautą, kad arba įsivežame 400 tūkst. užsieniečių, arba didiname įmokas į privačius fondus.

Mano galva, ar nereikėtų tyrimo dėl to suformuluoti žvalgyboms, kad patikrintų, ar tie visi Lietuvos banko darbuotojai ir ekspertai, ir Laisvosios rinkos instituto ekspertai, ir banko, SEB banko, ekspertas G. Nausėda, negauna ko nors panašaus, ką nustatėte jūs iš savo schemų, ar netaikomos analogiškos schemos, nes, mano galva, „Sodra“ yra vienas iš esminių valstybės stulpų.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū už klausimą, labai geras ne dėl to, kad man pauzės reikia, bet dėl to, kad turiu galimybę pasakyti tai, ko nepasakiau savo pranešime ir ką būčiau pasakęs antrą valandą. Aš noriu pakviesti jus, ne tai kad pakviesti, bet pabandyti pagilinti žinojimą arba vertinimą, kviečiu nedėti į vieną gretą visų Lietuvos verslo įmonių ar jų grupių su šitomis grupėmis, kurios mums buvo įdomios, t. y. darančios neteisėtą įtaką. Taip nėra.

Mes savo tyrime suformulavome tam tikrus požymius (tyrime yra išvardinti), dėl kurių verslo grupė galėtų susidurti su rizika, kad, susiklosčius tam tikroms aplinkybėms, ta įtaka ir galia galėtų būti panaudojama sprendėjų priėmėjų. Tai yra įmonės, kurios valdo žiniasklaidą, kurios turi daug interesų valstybės sektoriuje, kurios... Bet čia kartu yra ir galimybė visoms verslo įmonėms, kitoms grupėms skaidrinti savo veiklą, aiškinti visuomenei apie savo interesus, apie tiks-

lus. Mums yra galimybė sutvarkyti Lobistinės veiklos įstatymą, apskritai lobistinę veiklą. Aš manau, kad iš tokio skaidraus lobizmo, iš sąžiningo interesų derinimo, skaidraus interesų derinimo mes netgi laimėtume. Reikia diskutuoti ir su pensijų fondais, nes mūsų laukia rimtos reformos. Reikia diskutuoti su klientų organizacijomis.

Aš šiandien nenorėčiau ir kviesčiau nestatyti į vieną gretą visų verslo įmonių ir visų verslo grupių. Tai, ką mes tiriamo, yra tiesiog nesuderinama, nesuderinama pagaliau su sveiku protu, ir net nevadinčiau to verslo veikla. Tai nėra verslas. Man verslas yra, kai yra konkuruojama ir kuriamas kažkokia vertė. Kai yra paperkama, kai yra šantažuojama, kai yra, sakysime, proteguojami žmonės, kurie tenkintų, vėliau siurbtų iš atskirų sektorių tą naudą, tai nėra verslas.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, nors jūs savo pranešime daugiau stengėtės parodyti paskutinį laikotarpį, susijusį su „MG Baltic“, tačiau karai tarp koncerno ir verslo grupių prasidėjo kur kas anksčiau. Remiuosi VSD pažymomis. Vienoje iš pažymų aprašoma, kaip „MG Baltic“ kariauja su „Vilniaus prekyba“ dėl Lietuvos energetinės sistemos užvaldymo, dalinančios Skirstomuosius tinklus, po to žinoma istorija dėl LEO LT statybos G. Kirkilo Vyriausybės metu.

Todėl šiandien turbūt sudėtinga vertinti, kuri valstybės išdavystė didesnė – ar „MG Baltic“ noras užvaldyti valstybę per politikus, ar Lietuvos išdavystė stabdant Ignalinos atominės elektrinės projektą, galimai dėl ko turime labai didelę problemą Lietuvos pašonėje, t. y. Baltijos atominę. Cituoju iš VSD pažymos: „Lietuvos įmonių, siekiančių tapti Baltijos atominės elektrinės statybos subrangovėmis ar medžiagų tiekėjomis, galimybes dalyvauti projekte lemia jų ryšiai bei politinis palaikymas Rusijoje.“ VSD duomenimis, K. D. Prunskienė siekė tapti pagrindine tarpininke tarp minėtų bendrovių ir sprendimus priimančių pareigūnų Maskvoje. Ar nemanote, kad nedelsiant reikia atverti ir kitus paslapties šydus, nes galbūt verslo grupių interesai ir atskirų politikų ryšiai yra gana glaudūs ir šiuo metu?

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Tai, ką jūs perskaitėte, perskaitėte iš šio tyrimo. Komiteto kolegos, matyt, sutiks, kad mes parodėme ir pagrindėme pakankamai informacijos, kuri leistų pasakyti, kad, taip, tikrai Rusijos geopolitiniai interesai įgyvendinami per jos energetikos įmones. Ir jeigu mes su tuo sutinkame, turime susitarti, ką su tuo daryti, nes jie visada bus įgyvendinami. Jūs pažiūrėkite, tarpininkai, Jonas Tamulis, kuris įvardintas, Kęstutis Puidokas, dirbo su skirtingomis frakcijomis. Pagaliau pono M. Basčio istorija, apie kurią mes daug kalbėjome, buvo savarankiškų iniciatyvų. Kitaip tariant, taip, „Rosatom“ ir Rusija nesuinteresuotos dėl mūsų valstybės ateities. Ateities tokios, kokią mes su jumis įsivaizduojame. Ką su tuo daryti? Turime išvalyti mūsų strateginius sektorius nuo įmonių ir grupių, kurios nenori, kad mūsų šalis būtų sėkmingesnė. Tai ir siūlome padaryti. Aišku, galime dar tirti, dar lįsti, nustatyti visas... jos yra nustatytos, žvalgybos institucijos turi tą informaciją. Bet šiandien ir visuomenė turi, ko gero, pakankamai informacijos, kad suprastų, ką veikia Lietuvoje „Rosatom“, „Nukem“ ir jų parankiniai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Labai ačiū, Pirmininke. Gerbiamas kolega, prašau pasakyti, kaip jūs vertinate, galbūt čia buvo labiau einant tyrimui į pabaigą, buvusio Seimo nario A. Sacharuko pasakymą ar pabėdavojimą spaudoje, kad jis kreipėsi į prezidentūrą, dar 2010 metais kalbėjo su Prezidentės patarėju dėl situacijos „MG Baltic“, tačiau nebuvo imtasi jokių priemonių? Kaip jūs tai vertinate? Ką jūs galite apie tai pasakyti? Ačiū.

V. BAKAS (LVŽSF). Iš tikrųjų mes, matyt, visi vertiname teigiamai, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba, Generalinė prokuratūra atliko milžinišką darbą, tas darbas truko ne vienerius metus, ir į tuos signalus, kurie ateidavo iš įvairių žmonių, politikų, matyt, buvo reaguota, sutiksime su tuo. Šiandien vyksta teisinis nagrinėjimas ir svarbu, kad ši byla būtų tinkamai išnagrinėta, įvertinta situacija baudžiamosios teisės požiūriu. Mes su jumis galime vertinti, matyt, politinio proceso požiūriu, ne atskirą įmonę, bet apskritai. Aš turiu skaidrę padaręs ir prieduose yra, mes sau uždavinį kėlėme, kodėl tokie galios centrai susidaro? Parodėme, kad jie susidaro... Mes tyrėme nuo 2002 metų. Vieną galios centrą keičia kitas galios centras. Jie tik tampa galingesni, veikimas – labiau rafinuotas. „MG Baltic“ jau paskutinis galios centras, kuriam galbūt daugiau skyrėme dėmesio. Ypatumas yra tas, kad jie veikia, savininkai, ne tik tam, kad patenkintų savo interesą, bet jie sukūrė

sistemą, kuri leisdavo išspręsti ir kitų interesų grupių klausimus būtent ne per skaidrų lobizmą, ne per skaidrų interesų derinimą, bet būtent per šią verslo grupę, kuri turėjo įtaką viskam, ir Mokesčių inspekcijai, kaip matome, ir teisėsaugai, ir politikai. Aš noriu pasakyti, matyt, galime sutikti, kad vis dėlto pastaraisiais metais valstybės institucijos tinkamai reagavo priešingai, nei kuriant LEO LT projektą. Tada nesureagavo niekas. Tiktai, kada prasidėjo Prezidento rinkimai, tada buvo atkreiptas visuomenės dėmesys, kad tai yra oligarchinis sandėris, ir tai padarė Prezidentė ir visuomeninės organizacijos.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, išties man teko išgyventi tą LEO LT periodą. Prisimenu, kada A. Kubilius šioje salėje ir savo komitete rėmė LEO LT. Vienu balsu šaukė konservatoriai Europos reikalų komitete – LEO LT yra labai gerai, jeigu reikia, tegul per vasaros atostogas A. Skardžius su P. Auštrevičiumi nagrinėja šį klausimą. Tai buvo tokia A. Kubiliaus pozicija, kuriant LEO LT.

Dabar mano klausimas. Gerbiamas pranešėjau, mes kreipėmės į jus ir aš asmeniškai dėl „Lukoilo“ įmonės, dirbančios užsieniui... skirtos veiklos, t. y. „Litasco“, kuri trejus metus, pasirašius 2012 metais A. Kubiliaus Vyriausybės metu sutartį, valdė strateginį objektą „Klaipėdos nafta“. Tai yra gryna rusų kompanijos, Kremliaus įtaka mūsų strateginiam objektui. Padarė didžiulę žalą tiek „Lietuvos geležinkeliams“, nes krovinių nevežė, tiek Klaipėdos jūrų krovos darbams. Ta žala yra suskaičiuota. Gal išsireikalaukime iš pono A. Kubiliaus „Litasco“ kompanijos, t. y. Kremliaus kompanijos, padarytą žalą? Ar jūs taip nemanote, kolega? Gal reikėtų pratęsti tą tyrimą ir iširti galų gale?

V. BAKAS (*LVŽSF*). Aš tik pasakysiu taip, kad siūlymuose, jeigu matote, išvadoje yra siūlymas įvertinti stambiausiais korupciniais sandėriais padarytą žalą ir ieškoti galimybių valstybei ją atgauti.

Dabar dėl LEO LT. Tikrai aš tą jūsų klausimą vertinu kaip spekuliaciją, nes aš analizavau tą sandėrį labai nuodugniai, visus sprendimus, balsavimus, protokolus, pasisakymus, ir noriu jums priminti, kad šitas sandėris buvo palaimintas, priimant specialų įstatymą 108 balsais už. Tuo metu buvo socialdemokratų mažumos Vyriausybė ir balsavo visos partijos. Iš esmės 108 balsai. Mes, toks skaičius, retai renkamės į posėdžius. Kiek aš žinau tą situaciją, dalis žmonių suprato, ką daro, kas išvis kūrė šitą projektą, tai tą tikrai suprato tas vadinamasis verslas, bet dalis žmonių (aš ir pats tuo metu nuoširdžiai stebėjau tą procesą) galbūt patikėjo tais fasadiniais tikslais, kuriuos pristatė verslas, viena verslo grupė, padedant, aišku, ir kai kurioms žiniasklaidos priemonėms. Tiesiog mačiau, kad daugelis žmonių (ir kada mes kalbėjomės vykdydami šitą tyrimą) tikėjo, kad tas projektas yra naudingas Lietuvai. Mes kartais... Čia galima išmokti tokią pamoką – galbūt ypač kritiškai vertinti tuos procesus, kurie susiję su mūsų energetikos sektoriumi ir kitais strateginiais sektoriais, ir ypač suprasti, kad tokioje geopolitinėje situacijoje, kol turime tiesiogiai mūsų strateginiuose sektoriuose veikiančias su Rusijos politiniu elitu susijusias įmones, mes negalime būti tikri, kad tos interesų grupės siekia kažkokių pokyčių, kurie svarbūs mūsų visuomenei ir reikalingi tam, kad valstybė eitų į priekį.

Todėl mano kvietimas nustoti spekuliuoti tais dalykais, mes įrodėme išvadoje, kokie yra ketinimai, ir tiesiog išvalyti mūsų strateginius sektorius nuo įmonių, kurių veikla nesuderinama su nacionalinio saugumo interesais. Čia būtų geriausias receptas – tiesiog paimti ir nukirpti visus ryšius, ir pakviesti draugiškas vakarietiškas kompanijas, tegul jos veikia.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas komiteto pirmininke, pirmiausia ačiū už tą parodytą kantrybę ir gebėjimą pakankamai konstruktyviai užbaigti gana sudėtingą tyrimą.

Dabar grįžtant prie mūsų panašių tyrimų praktikos, kai mes prieš maždaug dešimtmetį taip pat per parlamentinį tyrimą atskleidėme tuometinį išryškėjusį vadinamųjų valstybininkų galios centrą, antikonstitucinį, kur „Dujotekana“ figūruoja, ir tai yra panašūs dalykai, tai atrodė, kad tas išskaidrinimas jau garantuoja, kad situacija keičiasi iš esmės ir nieko panašaus ateityje nebus. Bet, kaip matome, susikūrė, ko gero, dar galingesnis antikonstitucinis galios centras su „MG Baltic“ ir susijusiais politikais.

Ką, jūs manytumėte, reikia būtinai padaryti, keičiant įstatymų projektus, pertvarkant struktūras, kad po šito tyrimo atsiradus tam tikrai nišai neatsirastų naujas galios centras? Čia aš, į teorines prielaidas žiūrėdamas, pirmiausia galvoju apie Agrokonzerną ir su juo susijusią didžiausią valdančiąją frakciją, apie ministrus, valdančius didelius pinigus, kurie gali eiti ir viešiesiems pirkimams, ir viešųjų ryšių užsakymams.

PIRMININKAS. Laikas!

J. RAZMA (TS-LKDF). Be abejo, tai yra teorinės prielaidos, kad neatsitiktų, jog mes vieną galvą nukertame, o išauga naujų. Ką reikėtų padaryti, kad taip nebūtų?

PIRMININKAS. Laikas!

V. BAKAS (LVŽSF). Jeigu į šį klausimą galėtume atsakyti taip vienareikšmiškai, matyt, būtų per daug paprasta. Bet tam tikras pamokas iš to tyrimo, aš manau, mes, kaip valstybė ir politikai, dirbantys kol kas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete, nes jie priėmė sprendimą, tikiuosi, ir jūs šiandien priimsite sprendimą, išmokome.

Vienas iš sprendimų, kurių nebuvo tuo laikotarpiu, mes analizavome tuos tyrimus, yra viešumas. Tiesiog pirmas žingsnis parodyti visą tų nekonstitucinių, antikonstitucijos galios centrų veikimo paveikslą. Aš turiu skaidres, tikiuosi, mes turėsime progos padiskutuoti darbo grupėje, bet mes, aš manau, parodėme visą jų veikimo sistemą. Ji atsirado ne tik dabar, bet ji buvo tobulinama daugelį metų. Aš manau, kad tą sistemą viešumas vis dėlto jau privertė susigūžti.

Antras sprendimas, kiti sprendimai, kurie yra būtini, tai, be abejo, išmontuoti ekonominius pamatus. Kitaip tariant, jeigu mes galėtume pritarti *Asset Recovery* – britų modelio civilinio turto konfiskavimo institutui, tai, perfrazuojant T. Blerą, mes pasiektume situaciją, kai neapsimokėtų nusikalsti. Toks yra tikslas. Nusikalsti turi neapsimokėti. Ir priešingai – veikti skaidriai, derinti interesus turėtų apsimokėti.

Dabar yra priešingai. Mes matome, kad, siekiant užsidirbti daug arba įgyti didelių galių, labiau apsimoka ne samdyti arba eiti per skaidrią lobizmo sistemą ir netgi ją skatinti įtvirtinti įstatymuose ir gyvenime, o tiesiog labiau apsimoka sėdėti po stalu ir naudojantis galiomis, kurios yra ne konstitucinės, galima daug lengviau pasiekti rezultata. Mes turime padaryti taip, kad neapsimokėtų tokia veikla, ir mes tą galime padaryti.

PIRMININKAS. Ačiū. Seimo skirtas laikas klausti išseko. Motyvai po pateikimo. Ačiū pranešėjui.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Kolegos, raginu pritarti, nes tikrai labai svarbus tyrimas, tikrai labai svarbūs skauduliai užčiuopti ir, mano galva, labai teisingai atsakyta į probleminius klausimus. Labai teisingai pirmininkas ir komitetas formuluoja, ką reikia daryti, kad priimtume įstatymus, kurie užkardytų šitas blogybes, kurias atskleidė komitetas. Raginu visus balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų prieš neužsirašė Seimo nariai. Kviečiu balsuoti po pateikimo.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 88, prieš nėra, susilaikė 13 Seimo narių. Pritarta po pateikimo.

Gerbiami kolegos, siūlau svarstyti ypatingos skubos tvarka ir pereiti prie svarstymo, o priėmimas tada būtų pagal Statutą po trijų valandų, t. y. per popietinį posėdį. Pritariame bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Kolegos, yra daug norinčių kalbėti. Kiek laiko skiriame diskutuoti? (*Balsai salėje*) Kolegos, galima daryti taip: pagal frakcijas, o tada gal reikėtų apsispręsti, kad vis dėlto laiką turime riboti, nes užtruksime labai ilgai. Po vieną nuo frakcijos. (*Balsai salėje*) Siūlykite. Ką siūlote? A. Kubilius nori siūlyti.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Pirmininke, aš siūlau duoti visiems užsirašiusiems pagal sąrašą. Kiek dabar žmonių? 11. Po penkias minutes didžioji dalis – tai apie valandą, plius dar pora ar trys nuo frakcijų – tai bus valanda. Tai svarbus tyrimas, pusę metų buvo dirbama, dabar apriboti svarstymą būtų tikrai ir neracionalu, ir neprotinga, ir nelabai sąžininga.

PIRMININKAS. Pritariame. Ar Seimas pritaria? Pritaria. Gerai, tada kalba visi. Kviečiu diskutuoti Seimo narį P. Urbšį.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, kai buvo svarstomas klausimas dėl šio tyrimo pradėjimo, tai mums visiems buvo pasakyta, kad M. Basčio tyrimo metu buvo atidengta ledkalnio viršūnė ir dabar mes, atlikę šį tyrimą, pamatysime visą ledkalnį. Buvo, aišku, akcentuota, kaip ir šiandien, kad pagrindinis atspirties taškas buvo M. Basčio ryšiai su „Rosatomu“. Ir buvo aiškiai konstatuota, kad Rusijos energetikos interesai gali prieštarauti valstybės interesams.

Tai dabar, jeigu mes kalbame, kaip buvo tyrimo metu atskleisti šie ryšiai, drįsčiau teigti, kad jie atskleisti labai selektyviai. Ir tam pasitarnavo ne kas kitas, o būtent Valstybės saugumo departamentas, kuris teikė informaciją, ribodamas galimybę susipažinti su ta situacija, kokia ji iš tikrųjų yra. Tyrimo metu paaiškėjo, kad „Rosatomo“ atstovai Lietuvoje, kurie kontaktavo su Seimo nariais ir politikais, yra aiškiai identifikuoti. Tai buvęs KGB karininkas K. Puidokas ir Nepriklausomybės Akto signataras J. Tamulis. Negana to, paaiškėjo, kad tuo metu, kai premjeru buvo A. Kubilius ir konservatoriai turėjo daugumą, šios komisijos metu atsirado būtent toks liudijimas: 2010 metais buvo iškilusi grėsmė, kad bus nutrauktos visos sutartys su „Nukemu“, ir Energetikos ministerija buvo pasamdžiusi teisinę bendrovę, kuri inicijavo tos sutarties nutraukimą; vėliau tie visi vadovai, kurie kėlė tuos klausimus, buvo atleisti ir buvo grįžta prie susitarimo su „Nukemu“.

Antras faktas, kuris buvo paminėtas, būtent tuo laikotarpiu „Nukemui“ galėjo būti išmokėta neteisėtai 78 mln. kompensacija už neva patirtus nuostolius. Minima, kad šiame sandėryje dalyvavo minimas J. Tamulis, kuris yra įvardinamas kaip A. Kubiliaus bendrakursis. Dar daugiau – tyrimo metu buvo aiškiai konstatuota, jog J. Tamulis Maskvai gyrėsi, kad jam pavyko eliminuoti tuos asmenis, kurie priešinosi „Nukemo“ interesams. Jūs komisijos tyrimo medžiagoje nerasete išplėsto tyrimo tuo klausimu. Nerasite komisijos narių klausimo, t. y. Valstybės saugumo departamento paklausimo pateikti mums būtent „Nukemo“ atstovo ir „Rosatomo“ atstovo, aš kalbu apie KGB karininką K. Puidoką ir J. Tamulį, nustatytus ryšius su Lietuvos Respublikos politikais. Tokio sąrašo nėra. Tokio paklausimo nebuvo. Išvadose mes matome tik vieną sakinį: „Komitetas gavo duomenų, kad kitas „Nukemo“ konsultantas J. Tamulis atstovauja „Nukemo“ interesams Lietuvoje.“ Taškas, ir viskas.

Aš jau nekalbu apie tai, jeigu mes kalbame apie Rusijos energetikos įtaką mūsų valstybei, tai visiškai nėra žodžio net neužsimenama apie INTER RAO interesus, nėra žodžiu neužsimenama, kad ilgametis Konservatorių partijos įždininkas R. Garbaravičius tiesiogiai buvo susijęs su šituo verslu. Jokios pažymos nėra iš Valstybės saugumo departamento apie jo ryšius ir apie jo, sakykime, veikimą, ir kiek tai galėjo pakenkti pačiai partijai. Kalbama apie „Dujotekaną“, viskas gerai, kalbama apie „Rosatomą“, INTER RAO yra visiškai neliečiama.

Kita dalis, kuri yra paminėta, kad 2009 metais koncerno „MG Baltic“ atstovai aktyviai dalyvavo politiniuose procesuose, susijusiuose su Tautos prisikėlimo partijos frakcijos Seime skilimu. Viešojoje erdvėje buvęs Seimo narys A. Sacharukas užsimena apie tuos sandėrius, kur dalyvavo Konservatorių frakcijos atstovai, ir apie siūlomas pinigų sumas. Gerbiamas komiteto pirmininkas užsiminė, kad tuo metu, krizės metu, „MG Baltic“ ne skurdo, o turtėjo. Mano žiniomis, tada, kai iš tikrųjų skilo Tautos prisikėlimo frakcija...

PIRMININKAS. Laikas!

P. URBŠYS (MSNG). ...ir kilo pavojus, kad gali būti nepatvirtintas biudžetas, įvyko susitikimas D. Mockaus, R. Kurlianskio ir R. Raulynaičio su A. Kubiliumi. Ir ten buvo sudarytas sandėris, kad mainais „MG Baltic“ paveiks būtent tą skilusią frakciją, kuri parems biudžetą. Jūs galite pažiūrėti 2010 metų...

PIRMININKAS. Laikas!

P. URBŠYS (MSNG). ...balsavimą už biudžetą, tai buvo 2009 metų gruodžio pradžia. Vienbalsiai balsavo. Ar tai nebus atsakymas, kodėl nebuvo paliesti asmenys valstybinėse...

PIRMININKAS. Gerbiamas Povilai Urbšy, jūsų laikas išseko prieš pusę minutės!

P. URBŠYS (MSNG). ...įmonėse, kurie padėjo turtėti „MG Baltic“. Ačiū.

PIRMININKAS. Kalbės N. Puteikis. Gerbiami kolegos, sutarkime taip, kai laiką viršysite 10 sekundžių, mikrofonas išsijungs automatiškai.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Noriu pratęsti P. Urbšio idėją, tik šiek tiek kitu kampu. „Nukemas“ naudojo lobistus dažniausiai iš Vakarų Europos, tiesa, pridedamuose dokumentuose pažymėta,

kad tie lobistai dažniausiai yra baigę Leningrado arba Peterburgo aukštąsias mokyklas. Bet aš noriu atkreipti dėmesį į žodį „legalius“ lobistus. Rusiškos valstybės kontroliuojamos įmonės per „Nukemą“ mokėjo didžiulius pinigus legaliai ir tie žmonės veikė mūsų politikų sprendimus, o tos pasekmės yra neigiamos, kaip nustatė Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Tai aš noriu atkreipti dėmesį į analogiją. Jūs skaitėte, prieš kelias dienas Lietuvos banko atstovai paskelbė, kad jeigu nemokėsime privatiems, jeigu valstybė nepervedinės, nesukurs mechanizmo, kai mes automatiškai pervedame dalį valstybės pinigų į privačius pensijų fondus, tai reikės įsivežti 400 tūkst. darbuotojų iš užsienio. Lietuvos bankas atviru tekstu aiškina, kad Lietuvos valstybės viena iš ekonomikos ir stabilumo pagrindų „Sodra“ yra neigali, kad ji sugrius, kad pensijos mažės ir kad Lietuva pakliūs į ekonominę ir socialinę krizę. Tai aš pasakysiu spėjimą.

Aš manau, kad lygiai kaip „Nukemas“, taip ir privatūs pensijų fondai susiję pirmiausia su SEB'u, „Swedbanku“ ir kitomis finansinėmis institucijomis, samdo legalius lobistus, kurie veikia Lietuvos banko pareigūnus, kurie veikia per Laisvosios rinkos institutą ir diskredituoja valstybės labai svarbią instituciją – „Sodrą“. O „Sodros“ vadovas, „Sodros“ valdybos nariai bejėgiškai tyli, negina savo įstaigos ir nė vienas iš jų nepasako tiems investiciniams fondams ar Lietuvos bankui, kodėl kaimynų pensijos yra didesnės, nors BVP vienam gyventojui yra toks pat.

Aš noriu pasakyti, kad taip, kaip šitame Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto tyrime konstatavę problemą, kuri turbūt nėra kriminalinė (aš kalbu apie „Nukem“ veikimą per registruotus lobistus), ar nevertėtų lygiai taip pat pasielgti su Lietuvos banku? Išsikviesti čia į kokį nors komitetą ar komisiją ir užduoti klausimus: jūs esate veikiami privačių pensijų fondų pasamdytų lobistų? Jūs griauinate „Sodrą“, jūs ją diskredituojate, jūs veikiate tų privačių fondų pelno, kurį gauna akcininkai, naudai? Jūs turbūt patys turite puikias papildomo pensinio draudimo sutartis ir tokiu būdu įtvirtinate tą situaciją, kad Lietuvoje pensijos ir toliau „sėkmingai“ keliais šimtais eurų yra mažesnės negu pas kaimynus?

Aš raginu ir V. Baką, ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narius, ir Lietuvos Respublikos Biudžeto ir finansų komiteto narius taikyti analogiškus principus ir tirti legalių ir nelegalių lobistų veiksmus griauinant Lietuvos finansų sistemą – mažinant Lietuvos Respublikos vidutinį atlyginimą, minimalų atlyginimą, mažinant įmokas į „Sodrą“ ir kitais būdais skatinant Lietuvos piliečių emigraciją. Ačiū dar kartą Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui už šitą puikų tyrimą ir prašau, ir siūlau kitus komitetus analogiškai savo srityse naudoti tokią pat metodiką. Ačiū.

PIRMINKAS. Ačiū. Kviečiu Seimo narį A. Anušauską. Frakcijos vardu. Septynios minutės.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Plius 30 sekundžių. Gerbiami kolegos, pirmiausia galbūt kreipsiuosi į buvusius teisėsaugininkus. Žinote, jums skaitant šią medžiagą kyla tokių laisvų interpretacijų, o man kyla didžiulį abejonių dėl jūsų tirtų bylų, kad ir kur jūs būtumėte anksčiau dirbę iki politikos, nes tikrai reikėtų patikrinti tas bylas ir išsiaiškinti, ar jūs nepritempėte faktų prie savo matymo, nepaisant to, kad įrodymų jokių nebuvo. Tai čia tiek.

Be abejonės, šiam tyrimui turėjo įtakos išslaptinta tyrimo medžiaga, kuri nežinomu būdu buvo paviešinta. Tai, kad medžiaga, kurią mes turėjome kaip pagrindą tyrimui ir ją turėjome aiškintis, tikslintis, kviešti liudininkus, tapo vieša, iš vienos pusės, galbūt geras dalykas, kad visuomenė galėjo šiame tyrime tiesiogiai dalyvauti, išreikšti savo nuomonę ir ji buvo išreikšta. Iš kitos pusės, komitetas buvo statomas į tokią, sakyčiau, nelabai patogią poziciją, kai visi viską jau žino, o mums dar reikia žengti žingsnius, kviešti liudininkus, t. y. iš esmės išviešinus šią tyrimo medžiagą, tyrimas, sakyčiau, galbūt ir neteko dalies savo vertės.

„Nukem“ dalis, tiesą sakant, ko gero, tai yra ta geresnioji šio tyrimo dalis, kuri, nepaisant čia visokių labai skambių interpretacijų, vis dėlto atlikta ir paremta tikrais dokumentais, tikrais įrodymais, liudininkų parodymais.

Tiesą sakant, diskutuojant apie išvadas komitete visada kildavo vienas klausimas. Jeigu mes kalbame apie tai, ko kokie verslininkai ar grupės, ar atskiros įmonės siekė, tai visiškai natūralus būtų klausimas, ar pasiekė. Išvadose to nėra. Bet iš bendro politinio proceso, kuris vyko tais laikais, mes žinome, kad dauguma tų siekių taip ir liko siekiais, jie nebuvo įgyvendinti. (*Balsai salėje*) Taip, „Nukem“ turėjo ir, kiek spėju, tebeturi stiprius lobistus Briuselyje, Europos rekonstrukcijos banke. Jie yra įvardinti komiteto gautoje medžiagoje ir, be abejonės, būtent tuo metu, 2010–2011

metais, susidūrė Lietuvos pozicija reikalauti atlikti nepadarytus darbus, už kuriuos jau buvo sumokėta, beje, pabrėšiu, sumokėta iki 2009 metų, sumokėta beveik pusė lėšų, o darbai dar nebuvo padaryti. Bet buvo labai stiprus susikirtimas su tais Briuselio aukšto rango lobistais, kurie dar ir užėmė politinius postus Europos Komisijoje. Žinoma, tokioje situacijoje Lietuvai vėliau teko rinktis, ką daryti su atominės elektrinės uždarymo projekto finansavimu. Neišvengiamai iš to mėginta daryti ir tebedaromi politiniai dividendai. Manau, kad šiame tyrime atskleista ši dalis gana aiški.

Nepaisant to, kad atskleista ir nežinomų dalykų, vis dėlto savo pasisakymu aš priminsiu kai kuriuos septynerių, aštuonerių metų senumo įvykius ir faktus, kurie jau yra pamiršti. 2011 metais, svarstant Partijų finansavimo įstatymo projektą, kurį pasiūlė Prezidentė, tiesą sakant, ir mūsų frakcija rėmė, ir kiti politikai rėmė, buvo pateiktos ne Saugumo, o Viešųjų pirkimų tarnybos išvados apie tai, kad nuo 2004 metų iki 2011 metų buvo beveik 4 tūkst. juridinių asmenų, kurie politines kampanijas, partijas parėmė (tuoj rasiu skaičių) apie 75 mln. litų ir sudarė tuo pačiu metu, dalis iš jų, viešųjų pirkimų sutarčių už 20 mlrd. litų. Jeigu kas pamiršo, atsiverskite 2011 metų diskusiją Seime, Viešųjų pirkimų tarnybos vadovo pasisakymus ir visa tai rasite. Tuo metu buvo konstatuota, kad tai sudarė 11 % metinių tiekėjų ir apie 41 % bendros sudarytų sutarčių vertės. Beje, tie, kurie rėmė politines kampanijas, metai iš metų didėjo jų sudaromų pirkimų vertė: 2004 metais jie laimėjo 34 % visų pirkimų vertės, 2007 metais – 44 %. Ir būtent tuo metu, t. y. 2010–2011 metais, kai buvo diskutuojama ir šiais klausimais, dėl viešųjų pirkimų skaidrumo, dėl partijų finansavimo skaidrumo, buvo aiškinamasi, kas vis dėlto, ką reikia padaryti, ir įstatymas buvo pakeistas taip, kad finansuojant politines partijas ir politines kampanijas buvo apsiribota tik fiziniai asmenimis. Juridiniams asmenims ta finansavimo galimybė buvo panaikinta.

Ir pabaigai. Vis dėlto, taip, komitetas daug ko neištyrė. Neištyrė 2007–2011 metų kai kurių ir ne Seime buvusių politinių jėgų...

PIRMININKAS. Laikas!

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). ...labai stiprių interesų energetikos srityje. Aš paminėsiu ir K. D. Prunskienės projektus, kurie jau iš tikrųjų buvo užmiršti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kalbės Seimo narys E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, turime atiduoti duoklę NSGK, dirbusiam komisijos formatu. Iš tikrųjų didelis darbas atliktas. Ir turbūt visi pripažinsime, kad daug darbų neatlikta. Man irgi atrodo, šiuo atveju sutinku su R. Karbauskiu, kad vertėtų toliau analizuoti tuos procesus ir visiškai sąžiningai žiūrėti, ar tai naudinga, ar nenaudinga, kaip, dar kartą pasakysiu, mes, liberalai, sutikome su iniciatyva kurti šitą komisiją, nors net neslepiant buvo sakoma, kad ten liberalų tolesnius dalykus reikėtų pasiaiškinti. Siūlau taip pat atvirai ir visiems kitiems žiūrėti, nebijoti pažvelgti tiesai į akis. Tačiau natūralu, kad ne girti šitos išvados aš čia atėjau. Sudedu kelis blokus, ko, mano manymu, galėjo pritrūkti komisijos darbe, ir jeigu būtų tęsiami kokie nors tyrimai toliau, kad būtų atsižvelgiama į tas pastabas.

Visų pirma NSGK rėmėsi Saugumo departamento teikiamomis pažymomis. Mano manymu, pirmiausia reikėjo išanalizuoti, ar tikrai Saugumo departamento išvados yra patikimos, ar jos yra realistiškos. Čia pirmas ir paskutinis kartas, kai paminėsiu mūsų partijos skaudulius, sakysime, ir toliau kalbėsiu apie bendresnius dalykus. Tarkime, jeigu rašoma, kad ministras A. Čaplikas yra Liberalų sąjūdžio atstovas, tai, atleiskite, yra netiesa, jis nebuvo Liberalų sąjūdžio atstovas. Jeigu sakoma, kad E. Masiulis buvo parinktas pirmuoju partijos pirmininku, tai tik dar kartą pakartojau, kas viešai nuskambėjo, – E. Masiulis nekandidavo, o parėmė P. Auštrevičių. Vadinasi, VSD pažymoje faktai nesutampa.

Jeigu kalbama apie tai, kad liberalai – visiškai kontroliuojama partija, tai noriu pasakyti, kad politinių partijų finansavimas, legalus finansavimas, rodo, kad daugiausiai paramos iš „MG Baltic“ koncerno gavo Tėvynės sąjunga, ne liberalai. Jeigu sakoma, kad, įkūrus Liberalų sąjūdį, jis tapo visiškai kontroliuojamas, tai noriu pasakyti, kad dvejus metus Liberalų sąjūdis iš „MG Baltic“ koncerno negavo nė vieno lito. O ta partija, kurią atseit buvo siekiama suskaldyti, – Liberalų centro sąjunga, tais pačiais metais, kai tik mus atseit įkūrė, Liberalų centro sąjunga gavo finansavimą. Tai, mano manymu, toks nekritiškas vertinimas neleido atsipalaiduoti ir buvo padarytos toli sie-

kiančios išvados, kad įkūrus... įsikūrus, bent jau tiek pašvelninta, Liberalų sąjūdžiui, „MG Baltic“ koncernas laipsniškai tapo įtakingiausia verslo grupuote.

Kokiu būdu? Kad 2007 metais Liberalų sąjūdis gavo tik 52 mandatus savivaldybėse, kad 2008 metais gavo aštuonis mandatus Seime, kad 2012 metais gavo 10 mandatų Seime? Tiesiog pritrūksta logikos. Mano manymu, Saugumo departamento pateiktose pažymose matyti daug bravūros iš „MG Baltic“ koncerno vadų, nemažai bravūros iš politikų, kurie susiję su „MG Baltic“, o Saugumo departamentas tą bravūrą priėmė kaip gryną pinigą ir NSGK savo išvadose iš esmės tik sušvelnines pateikė tai kaip išvadas, kurias turime tvirtinti.

Antras blokas. Man apmaudu, kad NSGK jokių būdu nekvestionavo, ar Saugumo departamento surinkti pokalbiai, išklotinės, pasiklausymai yra teisėti, jokių būdu NSGK nekvestionavo, ar Saugumo departamento turimos medžiagos išsaugojimas atitinka įstatymus. Jeigu NSGK pasiūlytų, turėtų padaryti išvadą, kad jeigu tai yra neteisėtai surinkta medžiaga ir neteisėtai saugoma bei dabar naudojama medžiaga, tai toks Valstybės saugumo departamentas yra grėsmė valstybei. Tačiau šito formato NSGK visiškai neanalizavo, analizavo verslo ir politikų santykius ir grėsmę valstybei. O kad yra viena valstybės institucija, kuri galimai neatsakingai elgėsi su pokalbiais, jų pasiklausymu, tai nebuvo analizuota.

Selektyvumas. Pasakysiu, ko trūksta. „Vičiūnų“ grupė 2016 metais užima miestą, antrą pagal dydį miestą ir neslepia, kad visuomeninis rinkiminis komitetas „Vieningas Kaunas“ gaudavo šito verslo paramą. Nutylėta „Vikonda“, ar čia viskas baigėsi? Ar nebuvo šituo laikotarpiu „Vikondos“ galimai neteisėtos įtakos? Agrokoncernas – atsibodusi tema, bet irgi siūlau prasikrapštyti akis ir pažiūrėti, ar viskas ten gerai. Tas pats „Lukoilas“, šiandien paminėtas.

Nebuvo analizuojama jo įtaka. Nebuvo per 12 metų „Lukoilo“ bandymų paveikti procesus ir politikus? O „Gazpromas“ ir Žygaičiai? Pamiršome? Pamiršome, dėl ko Žygaičiuose nebėra nieko, kad už viso to stovėjo „Gazpromas“? „Rosatomas“ ir nauja atominė elektrinė. Kodėl nėra naujos atominės elektrinės? Čia nėra Rusijos ir Kremliaus įtakos?

Štai esminis dalykas, ko pasigendu. Apskritai Rusijos įtaka Lietuvos politiniams procesams iš esmės apsiriboja tik „Nukem Technologies“ ir „Rosatomo“ įtaka. Daugybę kitų dalykų pabijota analizuoti.

Pasiūlymai ir rekomendacijos. Mano manymu, daugelis pasiūlymų ir rekomendacijų galėjo būti priimta ir svarstoma nuolatos, yra darbotvarkėje, ir be šito tyrimo. Ir tai reikia padaryti.

Noriu pasakyti, kad ne mes, o „Transparency International“ nustatė, kad šiame Seime daugiausiai, aktyviausiai, sąžiningiausiai savo santykius su verslu deklaruoja Liberalų sąjūdis. Blogiausiai deklaruoja Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija Seime. Darykime išvadas. Tam nėra reikalingas NSGK tyrimas, kurio aš *nenurašau*. Taip, tai yra tarp kitų dalykų parašyta.

Ką matome apskritai tose išvadose? Daug paniekos verslui, paniekos esamai politinei sistemai ir bandymą ją žlugdyti, paniekos teisės principams, kai VSD įsikiša ir pradeda žaisti, dalyvauti vidaus politikoje, ir daug blogų signalų Lietuvos įvaizdžiui. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kalbės Seimo narys A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų svarstome svarbų dalyką. Drįsčiau pasakyti, tokį etapinį mūsų valstybės gyvenime dalyką. Bet iš pat pradžių noriu pasakyti, kad susidaro vaizdas, kad yra lyg ir dvi NSGK išvadų versijos. Vienos yra NSG komiteto išvados, kurias pristatė kolega V. Bakas. Kita versija, apie kurią čia garsiausiai kalba kolega D. Gaižauskas, kartais ir R. Karbauskis, ir lyg ir P. Urbšys. Tai aš noriu ir atskirai pakalbėti apie tai.

Iš tikrųjų V. Bako pristatytas tyrimas ir išvados yra svarbios ir, nepaisant jų trūkumų, yra vertos, kad tikrai joms būtų pritarta. Mano įsitikinimu, svarbiausia yra tai, kad specialiųjų tarnybų ir komiteto tyrimas atskleidė, kokius įtakos voratinklius supynė „MG Baltic“ ir kokių ne tik finansinių, bet ir geopolitinių tikslų siekė „Rosatomas“ čia, Lietuvoje. Lietuvai, nepaisant visų tarpusavio pasidrabstymo purvu, yra svarbu tai, kad tai viešai parodyta. Aš tikėčiausi, kad toks Seimo viešumas ir mūsų specialiųjų tarnybų darbas ir Lietuvos oligarchus, ir Kremliaus įrankius gana rimtai išgašdins. Mano įsitikinimu, tai yra pats svarbiausias šio tyrimo rezultatas. Ką mes daugiau padarysime, pamatysime, bet šis rezultatas iš tikrųjų yra pats svarbiausias.

Antras dalykas, ką aš noriu pabrėžti, kad komiteto išvados taip pat labai aiškiai parodo, kad ne visos partijos pasiduodavo tokioms įtakoms. Čia turiu pasakyti, kad taip, kaip aš perskaičiau komiteto išvadas, aiškiai pamačiau, kad komiteto išvados parodo, jog Tėvynės sąjunga nepasidavė jokioms įtakoms. Žinau, kad tai nepatinka daliai valstiečių lyderių, gal daliai socialdemokratų, tačiau tokia yra objektyvi išvada, todėl kai kas labai nervinasi.

Štai net ir šiandien žiniasklaidoje, „Delfyje“, skelbiama apie R. Kurlianskio pokalbį su rektoriumi R. Žaliūnu. R. Kurlianskis skundžiasi, kad man vadovaujant Tėvynės sąjungai koncernui nepavyko daryti įtakos partijai. Štai R. Kurlianskio žodžiai: „Dėl konservatorių yra abejonių dėl to, kad su senąja vadovybe mums nesigavo.“ Tai yra esminiai žodžiai ir esminė išvada.

Koncernui „MG Baltic“ nepavyko. NSGK išvadose pilna įrodymų, kad konservatoriai nepasidavė nei „MG Baltic“, nei „Rosatomo“ spaudimui. Štai yra aprašoma VSD pažyma apie tai, kaip „MG Baltic“, negaudamas iš konservatorių to, ko nori, ima organizuoti D. Kreivio nuvertimą. Jiems galų gale pavyksta tai padaryti. Taip pat išvadose pateikiamas A. Sekmoko liudijimas, kaip jis iš uždarnos Ignalinos atominės elektrinės atleidžia „MG Baltic“ infiltruotą darbuotoją ir „MG Baltic“ dėl to labai supyksta.

Taip pat atrodo ir komiteto išvados, aprašančios „Rosatomo“ bei jo valdomo „Nukemo“ atstovų bandymus įtikinti konservatorius elgtis taip, kaip jie nori, ir kaip tai nepasiekė jų rezultatų. Konservatoriai nekeičia savo principinių pozicijų, nepaisydami nei vietinių, nei Briuselio lobistų pastangų, nepaisydami J. Tamulio, K. Puidoko ar kokių nors kitų veikėjų. Ponas P. Urbšys galėtų tai suprasti skaitydamas išvadų tekstą. Ir dar, aš jau nekalbu apie tai – apie papildomą informaciją, kaip „MG Baltic“ bandė organizuoti puolimą prieš I. Degutienę ar kaip tarėsi su A. Paleckiu dėl riausių prie Seimo organizavimo 2009 metų sausio mėnesį. Taigi mums teko atlaikyti daug: ir „Rosatomo“ spaudimą, ir „Gazpromo“ spaudimą, ir „MG Baltic“ spaudimą, ir G. Žiemelio „Avia Solutions“ spaudimą.

Tačiau, nepaisant tokių šių išvadų privalumų, jose ryškiai matomi ir kai kurie trūkumai. Vienas didžiausių, kad ten, kur tikrai reikėjo tyrimo ir buvo per žingsnį nuo to tyrimo pats komitetas, pavyzdžiui, dėl „Rosatomo“ įtakos Visagino atominės elektrinės referendumui, komitetas sustojo ir nedrįso tų „Rosatomo“ įtakų referendumui nagrinėti, nes būtų tekę nagrinėti ir to meto R. Karbauskio ar net ir socialdemokratų lyderio A. Butkevičiaus veiksmus, nors VSD apie „Rosatomo“ įtaką šiam referendumui informacijos 2012 metais turėjo. Gaila, kad komitetui nepavyko, nepasisekė sukaupti valios ir pajudėti šiuo atveju.

Iš tikrųjų aš nenoriu kalbėti daugiau, nes laikas baigiasi, apie vadinamąsias D. Gaižausko išvadas, tikrai atrodo liūdnai tokios pastangos kaip nors visą tyrimą paversti konservatorių persekiojimu, bet aš pabaigoje noriu užduoti klausimą NSGK komiteto vadovui ir galbūt, jeigu girdi, ir VSD vadovybei. Pastaruoju metu pasigirdo buvusio Seimo nario A. Sacharuko daug svaičiojimų, kurie su tiesa nieko bendro neturi. Aš noriu priminti, kad A. Sacharukui buvo surengta apkalta...

PIRMININKAS. Laikas!

A. KUBILIUS (TS-LKDF). (Tuoj pat baigiu.) Taip pat žinoma, kad jis buvo ir G. Žiemelio vaikystės draugas ir galbūt darė įtaką A. Valinsko partijos suskaldymui. Aš noriu paklausti, kaip tu riu vertinti vakar gautą G. Žiemelio grasinimą? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kalbės Seimo narė R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Gerbiami kolegos, šiandien balsuosime iš esmės ne dėl konkrečių išvadų, o dėl esminės nuostatos – pripažįstame, kad valstybė turi rimtų problemų dėl politinės korupcijos, ar taikstomės su esama situacija, todėl Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija balsuos už.

Tačiau tuo pat metu negalime nutylėti ir taikstyti su tuo, kaip vyko šis tyrimas. Selektyvus tyrimo objektų pasirinkimas, bandymas politizuoti kai kuriuos aspektus, populistiniais sprendimais suvaržyti spaudos laisvę ar išieškoti milijardą iš kol kas dar nenuteistų verslo grupių dažnai panešėjo labiau į rinkimų kampaniją nei į nuoseklų ir gilų parlamentinį tyrimą. Todėl Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija siūlys savo pataisas, kurios leis užtikrinti, jog nesąžiningo verslo įtaka politikams būtų užkardyta, partijų finansavimas taptų skaidresnis, o Seime priimami sprendimai atitiktų už mus balsavusių žmonių lūkesčius.

PIRMININKAS. Kalbės Seimo narys A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Mieli kolegos, laba diena. Šiandien, noromis nenoromis, man į galvą atėjo ir mes visi prisimename R. Pakso apkaltą. Aš labai puikiai atsimenu tuos žodžius, kai visos partijos, iš esmės teisėtvarka kalbėjo – pagaliau Lietuva apsisvalė, pagaliau tapo laisviau kvėpuoti ir tikrai pradėsime gyventi geriau, nebūsime korumpuoti. Tačiau praėjo porą metų ir prasidėjo, galima sakyti iš to, kokią mes turime medžiagą, nauja politinės korupcijos era. Tai yra labai labai liūdna.

Šiandien man kažkaip nesinori kalbėti nė apie vieną partiją, nevardysiu nė vienos partijos, nevardinsiu įmonių, stengsiuosi nevardyti tų, kurie, įtariama, užvaldė Lietuvą, tačiau norėčiau pakalbėti apie mus, apie politikus. Vis dėlto mes šiandien daug kalbame apie įmones, kurios turėjo didžiulę įtaką, kurios siekė užvaldyti, tačiau ar jos būtų tai padariusios, jeigu mes nebūtume sutikę bendradarbiauti, jeigu mes nebūtume sutikę imti pinigus savo partijoms, sau asmeniškai. Tikrai su tokiais žmonėmis, su kuriais, jie mato, kad neverta prasidėti, jie, ko gero, neprasideda. Bet jeigu jie mato, jeigu tos įmonės mato, kad žmonės turi tokių silpnųjų ir dar užima tam tikrą valdžią, tuomet, aišku, jie pasinaudoja tokia galimybe. Labai labai nesmagu, kai tam tikros partijos, būdamos valdžioje, tarkim, proteguoja tam tikras įmones, kad jos gautų valstybės užsakyimų. Taigi tie žmonės, kurie yra valdžioje, Vyriausybės nariai tokiu atveju žlugdo konkurencinę padėtį šalyje, proteguoja vieną vienintelę įmonę ir ji gauna milijoninius užsakymus.

Mieli kolegos, norėčiau dar apie tai pašnekėti. Šiandien mes visi bandome išsiplauti savo partijų mundurus, mes užsispyrę, mes niekur nedalyvavome, nieko neėmėme, tačiau man labai įdomu, vėlgi prisimenu tą mūsų apkaltą, Prezidento R. Pakso apkaltą, kai tie žmonės sakė, kokie visi blogi, kokie korumpuoti, kokie mes švarūs, o šiandien po tų tyrimų vis atsiranda tokių momentų ir tokių pažymų, ir tokių liudijimų, kad vis dėlto mes visi esame pakankamai tokie... Nesame tokie švarūs, kokie mes kartais rodome, norime save išaukštinti pažemindami kitus. Po kurio laiko viskas vis tiek iškyla į paviršių. Tikrai, manau, mums visiems verta susimąstyti, visų partijų atstovams. Šiandien mes stengiamės plauti savo mundurus, bet giliai širdyje turbūt jaučiame, kad mes tuose žaidimuose norom ar nenorom dalyvavome.

Pabaigai, jeigu mes šiandien turime, na, vieną auką dėl „Rosatomo“, būtent Seimo narį M. Bastį, tai kažkodėl nekalbame apie auką „MG Baltic“, irgi reikėtų ką nors, matyt, nubausti, kad kitiems būtų pamoka.

Tikrai palaikyčiau tas iniciatyvas, kurias šiandien siūlo valdantieji, kad vis dėlto tyrimą reikėtų pratęsti ir apimti truputį platesnį ratą. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Kalbės Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, išties šis tyrimas kartais įvardijamas kaip selektyvus, pozityviai selektyvus, bet vis dėlto greičiausiai selektyvus dėl to, kad išvadas rašė ponas A. Anušauskas, R. Juknevičienė. Turbūt konservatoriai iš tų išvadų taip ir prapuolė. Todėl, gerbiami kolegos, aš, turėdamas galimybę ir prisimindamas visus energetikos tyrimus, kuriuos mes atlikome už konservatorių valdymo laikotarpį, kaip jie įgyvendino energetikos strategiją 2008–2012 metais, norėčiau tiesiog priminti keletą faktų.

2012 metais pasirašoma A. Kubiliaus Vyriausybės sutartis su rusų „Lukoilo“ kompanija „Litasco“, jai, žaidžiančiai geopolitinius Kremliaus žaidimus, atiduodamas strateginis objektas – „Klaipėdos nafta“, ją valdo trejus metus. Didžiulė žala pačiai „Klaipėdos naftai“, nes auditoriai, išanalizavę šią sutartį, matė, kiek buvo neprimokėta iš „Litasco“ už naudojamas talpas. Toliau, Klaipėdos valstybinis jūrų uostas, krovos darbai buvo suskaičiuoti, kiek neteko, ir geležinkeliai, neskaitant jau geopolitinio tikslo, na, sakykim, kurį pasiekė Kremlius, valdydamas šią įmonę.

Toliau, „Nukemas“, Ignalinos atominės elektrinės uždarymas. A. Kubiliaus Vyriausybės energetikos viceministras A. Darulis ir Ignalinos atominės elektrinės direktorius Ž. Jurkšus pasirašo susitarimą. „Nukemas“, tai yra „Rosatomstroy“ įmonė, gauna galimybę iš Lietuvos pasiimti 72,5 mln. eurų. Už ką? Galbūt *atkatų* grįžo, galbūt per poną J. Tamulį, per kitus buvo derinama? Šiandien komitetas to netiria. Kodėl netiria? Todėl, kad nepatogus klausimas.

Toliau. A. Kubiliaus Vyriausybė kartu su A. Sekmoku pirko brangias dujas iš „Gazpromo“, nupirko patį didžiausią kiekį per visą istoriją. Ir iš tų dujų gamino elektrą Elektrėnuose po 51

lietuvišką centą už kilovatvalandę, kai iš rusų galėjo nupirkti po 16 lietuviškų centų už kilovatvalandę.

Kas čia yra? Ne nacionalinio saugumo reikalas? Aš jau nekalbu apie RAO EES ir ryšius su A. Kubiliaus Vyriausybe. „Fortum“ atėjimas į Lietuvą. Žiniasklaida teikė, daug medžiagos tuo metu buvo, kai „Fortumas“ atėjo į Lietuvą, neva apie šios įmonės sąsajas su Kremliaus aukštų oligarchų kapitalu... ir susijusių būtent su šiuo vardu ir t. t. Atsakymų taip pat nėra. „Mažeikių nafta“, padovanota „Williamsui“, parduodama rusams, „Jukos“ įmonei. Taip pat A. Kubiliaus nuopelnas LEO LT klausimas. Pasikelkite, gerbiamieji tyrėjai, kurie vykdysite tyrimą – tuo metu, kada formuojamas LEO LT, A. Kubilius yra Europos reikalų komiteto pirmininkas. Aš, kaip tuometinis Audito komiteto pirmininkas, Europos reikalų komiteto narys, kviečiu gerbiamąją R. Budbergytę, valstybės kontrolierę. Ateina, išaiškina, kokios grėsmės, kokia galima žala ponui A. Kubiliui ir visam Europos reikalų komitetui dėl, sakykime, tų mainų ir to vertinimo srautų, generuojamų Vakarų skirstomaisiais tinklais tokiu metodu, išmainant į 34 % visos „Lietuvos energijos“. A. Kubilius sako, tylėkite, pasitarkite frakcijoje, mes remiame ir t. t. Tada išeiname vasaros atostogų, grįžtame prieš rinkimus. A. Kubilius sako, ne, viskas čia gerai. Ateina į valdžią, likviduoja LEO LT, pasiskolina po 10 % ir sumoka 600 mln. litų per krizę. Štai tokie dalykai vyko.

Kalbant apie kitus dalykus, apie šiuolaikinius dalykus, tai štai ESO šiandien. Dispečerinių valdymo sistemą kuria „General Electric“, bet „General Electric“ britų padalinys samdo ką? Samdo rusus. Tai, aš manau, nacionalinio saugumo reikalas. Mes kalbame apie sinchronizaciją, sinchronizaciją su Vakarais, bet šiandien rusai kuria dispečerinio valdymo sistemą! Kur kibernetinis saugumas? Bet kada galės tie patys, pridėję visokių programų, virusų, atjungti mus.

Gerbiamieji, aš sakau, susimąstykime ir nedarykime selektyvių tyrimų, ir neplaukime konservatorių munduro.

PIRMININKAS. Kalbės Seimo narys M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, visų pirma norėjau padėkoti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkui ir nariams už atliktą tyrimą, nes jisai tikrai svarbus ir reikalingas. Greičiausiai pirmas žingsnis į tai, kad pradėtume išskaidrinti savo valstybėje tas situacijas, kurios susijusios su stambiu verslu ir politikais, kad nebūtų daugiau tokių blogų ir valstybei kenksmingų situacijų, kuriose organizuotai, galimai organizuoto nusikalstamumo struktūros pakenkė valstybės strateginiams dalykams, yra prarandamos šimtamilijoninės lėšos.

Taip pat norėjau padėkoti Valstybės saugumo departamentui, STT dėl to, kad jų principingas darbas. Ir tai, kad jie tuos duomenis rinko ir vėliau pateikė, leido įvykti tai teisingumo akimirkai, kurios mūsų šalies žmonės laukė labai daug metų. Nes apie tuos dalykus, kaip buvo teisingai įvardinta, puse lūpų buvo kalbama, kai kas buvo žinoma. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas sulaukė priekaištų, kodėl tiriami tie dalykai, kurie iš esmės jau buvo žinomi. Kritikai sako: kam iš viso toks tyrimas reikalingas, nes jis kapstosi praeityje?

Atsakymai labai paprasti. Visų pirma senaties terminas nėra suėjęs. Mūsų valstybė nėra tokia turtinga, kad tokių klausimų mes galėtume nekelti. Mes privalome pamėginti tuos 1,5 mlrd. ar net ir mažesnę sumą susigrąžinti valstybės naudai, nes mūsų yra tokia pareiga.

Taip pat sisteminė korupcija kaip tokia. Jeigu mes neišnagrinėsime praeities, tai nesugebėsime suformuoti tinkamų mechanizmų tam, kad ji būtų užkardyta ateityje. Tiesiog privalu žinoti, kas vyko prieš tai.

Galiausiai taip pat svarbu, kad tas tyrimas yra galimybė išgryninti ir suformuoti aiškias veiklos taisykles, kurios būtų skaidrios, pakankamai griežtos, apsaugančios valstybę nuo stambaus verslo ir politikų neteisėtos organizuotos veiklos, kuri yra ir buvo grėsmė mūsų valstybei. Šio tyrimo išdava: turi atsirasti įstatyminė bazė, galimybė įtvirtinti valstybėje teisingumo principus, kaip ir civilinio turto konfiskavimo mechanizmą, nesąžiningai staiga praturtėję asmenys, kad ir kokias pareigas užimtų, nesugebėję įrodyti savo pajamų šaltinių, turėtų su savo turtais atsisveikinti valstybės ir jos žmonių naudai. Tai bus tas saugiklis, kuris tokią, pavadinčiau, parazitinę ir neteisėtą, veiklą paverstų nepatrauklia, neapsimokančia ir, svarbiausia, griežtai netoleruojama mūsų visuomenėje ir valstybėje.

Taip pat kyla klausimų dėl paties pozityvaus selektyvumo. Manau, tie klausimai yra pagrįsti. Aš galvočiau, kad visos politinės jėgos... ir raginčiau jas griežtai įvertinti tuos sraigtus, kurie yra pateikti. Pavyzdžiui, buvo labai aiškiai įvardinta (cituoju šiuo atveju M. Adomėną), kad partijos pirmininko rinkimuose jis dalyvavo ir koncertas palaikė jo kandidatūrą, nes jo dalyvavimas galėjo atimti balsų iš G. Landsbergio. Šiuo atveju yra kvietimas G. Landsbergiui nuo tokių politikų, kurie buvo ilgamečiai Seimo nariai, aktyviai veikė Konservatorių partijoje... analogiškai raginimas E. Gentvilui dėl Liberalų sąjūdžio ir G. Steponavičiaus, kad vis dėlto tas atsiribojimas nebūtų formalus, bet būtų labai aiškus ir reikalingas visų pirma ne jums patiems, bet reikalingas mūsų žmonėms, mūsų visuomenei, kad būtų didesnis pasitikėjimas politinėmis jėgomis. Aš manau, šiandien ta operatyvinė medžiaga, kuri buvo surinkta, ir ta medžiaga, kuri yra žinoma, akivaizdžiai parodo, su tokiais politikais tokioms politinėms jėgoms, kurios deklaruoja save kaip stiprias, įtakingas politines jėgas Lietuvos politiniame gyvenime, turėtų būti tikrai ne pakeliui. Todėl mano raginimas tikrai galioja. Aš manau, tai atlikus, visų pirma būtų nauda ne tik valstybei, bet ir jums patiems. Todėl raginu visus palaikyti komiteto išvadas.

PIRMININKAS. Kalbės Seimo narys D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, kolegos. Rasa lempos nori. Rasa, nėra tų lempų čia. Jums prikalbėjo nesąmonių.

Gerbiami kolegos, kalbėsiu frakcijos vardu. Frakcija manęs paprašė: Dainiau, sako, ar gali nueiti ir pasakyti kelis sakinius žmogiška, paprasta kalba apie tyrimo esmę? Pabandyčiau tai padaryti. Iš tiesų buvau pasirengęs kalbėti daugiau, bet pabandyčiau tais keliais sakiniiais. Ačiū gerbiama Vytui, tikrai išsamiai pristatiusiam pažymą, t. y. išvadą, kodėl tyrimas buvo pradėtas, kaip informacija buvo atrinkta, kokios išvados pasiūlytos ir dėl ko? Pagrindinė esmė – dėl įtakos ir poveikio. Tyrimo metu visa tai pamatėme. Dabar tie keli sakiniai, kurių manęs prašė frakcija.

Pagrindinė esmė yra ši: kai mes, politikai, davę priesaiką tarnauti žmonėms, todėl mums suteiktos visos konstitucinės teisės, užmirštame savo priesaiką, tarnaujame koncertams, kai žiniasklaidos priemonės, tik reikėtų galbūt pažymėti, ne visos, esančios mūsų demokratinės valstybės garantas, užmiršta arba nenori matyti tam tikrų problemų, yra nepriklausomos, o tarnauja koncertams, turime ypač blogą padėtį valstybėje, ir ta padėtis būna tokia, kad valstybė faktiškai parklupdoma. Aš žiūriu į kairę pusę, į konservatorius. Aš tikrai labai atsiprašau, ne visi konservatoriai. Tarp jūsų tikrai yra ir gerų žmonių, idealistų, galėčiau paminėti ir A. Bilotaitę, ir M. Navickienę, jos nekaltos, kad jų lyderiai išėjo su velniu obuoliauti, sudarė sutartis su koncertais. Pavyzdys, 2008–2012 metai, kada valstybė (labai gerai ir V. Bakas paaiškino) veržiasi diržus, kada matydama problemas patiki to meto vadovais, kad veržkimės diržus, ir negailima nei pensininkų... Įsivaizduojate, silpniausios grandies! Kurie ir dabar eina iš tiesų ir pas visus mus, Seimo narius, sako, kada atkursite našlių pensijas, kada atkursite pensijas žmonių, kurie dirbo ypač kenksmingomis sąlygomis? Į nieką nežiūrėjo – mokytojai, besilaukiančios moterys, pareigūnai. Absoliučiai valstybė buvo parklupdyta. Mūsų įmonės, privatus verslas, bankrutavo daugiau kaip šimtas... tūkstančiai įmonių, o tuo metu tokie kaip „MG Baltic“ koncertai jautė aukso amžių. Ekspertai yra suskaičiavę, kad būtent tos krizės metu, kurios padarinius mes dar ir dabar jaučiame (gerbiama Juozapaiti, paklauskite!), kuriuos dabar dar jaučiame, greičiausiai padaryta 1,5 mlrd. žala! Galbūt, jeigu to nebūtų buvę, mūsų valstybė, aš pasakysiu, neklūpėtų ant kelių. Taip, dabar... (Balsas salėje: „...nesąmonė...“)

Gerbiama Maldeikiene, kovotoja už tiesą, kai mes stovėjome kartu su profsąjungomis... Paklauskite manęs! Dabar valstybė keliasi. Mes visi sutarėme. Taip. Pavyzdys. Dar sykį kartoju esmę – kada politikai užmiršta priesaiką... Žiniasklaidos priemonės lygiai taip pat tarnauja koncertams. Turime pavyzdį, kaip vadovavo konservatoriai, ir jie nenusiplaus. Tai akivaizdus faktas. Šiandien, žiūrėkite, „Delfis“ labai gerai išaiškina, koks glaudus ryšys, netgi jų vadovybės klausimus sprendė koncertas.

Gerbiami kolegos, esmė tokia. Kai eįjome į Seimą, vieni išlipo iš traktorių, kiti padėjo skalpelius... neoperuoti, mokytojai padėjo savo knygas ir tušinukus, aš padėjau ginklą ir antrankius, ir sakėme: einame, duodame priesaiką, apvalome Lietuvą ir keliamo ją nuo kelių. Tarnaukime žmonėms, o ne koncertams. (Balsai salėje)

Šitos išvados, gerbiamieji... Ir yra pasiūlymai, pasakyta, ką mums reikia daryti, kad mes nepapultume į tuos tinklus, į tą poveikį. Ir tos priemonės yra, priimkime išvadas, apsisaugokime tomis priemonėmis ir eikime toliau su tyrimais, nes šitas tyrimas parodė, kad reikia tyrimo, nes mes netyrėme „Modus grupės“. Ten skandalinga informacija. Jūs pagalvokite, kas ten yra. LEO LT. Aš jums pasakysiu, tikrai daug yra tyrimų ir nebijokime. kažkas užmiršo, anksčiau netyrė. Taip, anksčiau netyrė, nes ir parodyta, dėl ko, galimai ir prokurorai, ir teisėjai, o dabar dar senatys ne-sibaigė. Iš tikro mumis tiki ne tik žmonės. Specialiosios tarnybos atvertė informaciją ir pateikė. Kodėl mums pateikė? Mes ne kažkokie, kaip sako, bando įrodyti, mesijai. Mes paprasti žmonės, atėjome valdžioje nebuve, jos nematėme ir dėl to neprisidirbome, ir dėl to įsikalame kuoliukus dabar – greitai po šito tyrimo priimame įstatymus. Mes kreipėmės ir į Vyriausybę, ir į Seimą, ir į STT, Mokesčių inspekciją. Priimame įstatymus, apsisaugome nuo tinklų ir einame toliau. Tyrimų reikia, bet tegul būna atskiros komisijos.

Žiūrėkite, kaip bijo konservatoriai. Žinote, kodėl bijo? Nes jau viskas atvirai. Tuoju baudžiamoji byla parodys savo požymius, nes... (*Balsai salėje*) Taip, jina bus atvira ir jūs pažiūrėsite... Gerbiami konservatoriai, jums rieta! Pripažinkite. Ir dar tik ateina debesys ant jūsų, ir pamatys jus žmonės, kaip vakar Rasa – nėra įrodymų, kad mes turėjome ryšį. Akivaizdūs!

Gerbiami kolegos socialdemokratai, konservatoriai, liberalai, balsuokime už šitas išvadas, priimkime įstatymus, o toliau dėl tyrimų apsispręsimė. Labai ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Frakcijos vardu kalbėjo, todėl buvo skirtos septynios minutės.

Kalbės Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš padėkojau komiteto pirmininkui už atliktą tyrimą, nes, priešingai, negu čia pasisakė kai kurie jo frakcijos kolegos, jis vis dėlto sugebėjo daugiau mažiau toje visokių politinių įtakų situacijoje pasiekti, kad tyrimas turėtų objektyvaus tyrimo požymių, kad ir su vadinamuoju tam tikru pozityviu selektyvumu. Tas tyrimas atskleidžia ne pačias gražiausias mūsų politinės bendruomenės veiklos puses santykiuose su verslu ir t. t. Jis kalba apie praeitį, iš dalies apie dabartį, bet turbūt ir mums, ir žmonėms turi labiausiai rūpėti, kas bus ateityje, ar mes sugebėsime nuoširdžiai pasižiūrėti į tą paveikslą objektyviu žvilgsniu, o ne partietišškai poliarizuotu, ir solidariai pamėginsime rasti išeitį, kad tie reiškiniai liktų kaip nesusipratimas praeityje.

Aš būsiu atviras – neturiu daug optimizmo, kad taip atsitiks. Tokiam pesimizmui mane nu-teikia čia prieš tai buvę iš esmės visi pasisakymai. Tam, kad aš turėčiau tokį tikėjimą, aš norėčiau išgirsti iš frakcijų ir politinių partijų atstovų savikritišką žodį apie save. Gal net kritiškesnį, nei yra fiksuota tyrime. Tai būtų tam tikra garantija, kad pripažįstama problema net reikšmingiau ir norima ją išspręsti. Bet jeigu mes matome įvairias politines spekuliacijas ir aiškias tendencijas, kad tyrimo rezultatais pirmiausia siekiama pasinaudoti jau prasidėjusiuose 2019 metų rinkimuose, manau, tokia pozicija niekur neveda.

Čia nepasisakė valdančiųjų lyderis R. Karbauskis, bet vykstant tam tyrimui esame girdėję jo pasisakymą, kad tyrimą būtina reikia pratęsti ir keliasdešimt politikų, kurie dar šypsosi, nebesišypsos. Vadinas, jau kažkur tarsi yra užfiksuotos pavardės, gal Kultūros komiteto pirmininkas gauna išskirtinę specialiųjų tarnybų informaciją apie kokius nors politikus, kurie, pasak jo, nebesišypsos. Ir paskutinis pasisakymas, bandant parodyti, kad tyrimo esmė yra konservatorių niekšybių išryškinimas, irgi parodo, kaip žiūrima į tas išvadas.

Siekdamas parodyti tam tikrą pavyzdį, aš galiu pasakyti keletą savikritiškų žodžių apie mus, apie mūsų buvusius partijos veiksmus praeityje tais tyrimo aspektais. Sakykim, man nesmagu, kad tarp vardijamų mūsų rėmėjų yra ir „Dujotekana“. Taip, tai yra struktūra, susijusi su „Gazpromu“. Vis dėlto mums reikėjo turėti savikritiškumo ir ryžto tą gautą paramą, matyt, neprašytą, sugrąžinti į jų sąskaitą. Gal iš moralinės pusės, net praėjus daug metų, reikėtų kada nors ją sugrąžinti. Taip, mes tikrai nepadarėme jokių sprendimų „Gazprom“ labui. Priešingai, mūsų Vyriausybė padarė viską, kas įmanoma, kad nuo „Gazprom“ įtakos Lietuva būtų išvaduota, bet vis tiek ta parama tikrai atrodo prastai.

Kas dar prastai atrodo mūsų veiksmuose? Manau, per didelis tikėjimas ir pasitikėjimas pradinėje LEO LT kūrimo stadijoje, kai iš tiesų dalis mūsų frakcijos narių buvo patikėję to trigalvio slibino propaganda ir balsavo už. Bet, šiaip ar taip, mūsų frakcija net 2007 metais priėmimo stadi-

joje parodė mažiausią procentą balsuojančiųjų už, o Valstiečių liaudininkų, Socialdemokratų frakcijos šimtu procentų balsavo už. Bet aš neišgirdau savikritiško... išskyrus R. Baškiene. Taip. (*Juokas salėje*) Paskui, antraisiais metais, antrą kartą balsuojant. Beje, antrą, lemiamą, kartą mums balsuojant dėl LEO LT jau 2008 metais nė vieno mūsų frakcijos nario balso nėra už. Mes bandėme net blokuoti, kad nebūtų 71 balso, deja, atsirado 77 balsai už. Tokia yra realybė. Mes, beje, demontavome tą patį LEO LT, bet neišgirdau iš socialdemokratų, kad jie būtų savikritiškai apie tai pasisakę, o G. Kirkilas ir toliau kartoja, kad LEO – tai...

PIRMININKAS. Laikas!

J. RAZMA (*TS-LKDF*). ...nuostabus projektas. Kolegos, kviečiu sąžiningai pasižiūrėti į tą situaciją.

PIRMININKAS. Jūsų laikas baigėsi.

Gerbiamieji kolegos, kalbėjo visi. P. Gražulis per šoninį mikrofoną. (*Balsai salėje*) Petrai Gražuli, nesuteiksiu žodžio čia. Norite per šoninį dėl vedimo tvarkos, kalbėkite, jūs dar nekalbėjote. (*Balsai salėje*) Jūs jau kalbėjote, diskutavote, pone Anušauskai. (*Balsai salėje*) Gerai. Neįjungsiu. (*Balsai salėje*) Gerai. V. Bakas – dėl vedimo tvarkos.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Ne dėl vedimo, aš, kadangi buvo paminėtos pasisakiusiųjų pavardės. Gerbiami kolegos, tikrai negaliu pritarti gerbiamojo Dainiaus išsakytai pozicijai, nors ji frakcijos vardu. Ir štai dėl kokių priežasčių. Pirmą, šis tyrimas nebuvo nukreiptas prieš kokią nors partiją ar prieš asmenis. Šis tyrimas nebuvo kuriamas tam, kad atsirastų naujos platformos naujiems tyrimams, politiniams susidorojimams. Šį tyrimą mes komitete, balsuodami visi, tiek kairė, tiek dešinė, matėme kaip galimybę, kaip platformą daryti sprendimus, kad tokių tyrimų daugiau nereikėtų. Todėl tikrai noriu pakviesti (buvo tokių emocijų ir komitete, priimant sprendimus, uždaruose posėdžiuose, tikrai buvo aštrių dalykų), noriu paprašyti, kad šioje studijoje, visi esame profesionalai, padėkime į šalį emocijas, pažiūrėkime, koks yra viešasis interesas. Tikrai noriu pakviesti kolegas, bent šiandien sustokime nuo noro, nežinau, atkeršyti kažkam ar už kažkokią nuoskaudą, ar...

Gerbiami kolegos, aš tikrai prašyčiau grįžti prie mūsų pradžios, prie mūsų konstruktyvios diskusijos ir pažiūrėti į šį tyrimą ne per vienos partijos prizmę, bet apskritai per visos politinės sistemos sąrangą.

PIRMININKAS. Diskusiją baigėme. Motyvai po svarstymo. Motyvai už – Seimo narys N. Puteikis. (*Balsai salėje*) Po svarstymo.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Labai geras tyrimas, visus agituojau balsuoti už.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū. Manau, kad dėl vedimo tvarkos buvo galima be eilės suteikti kolegoms, jeigu tikrai dėl vedimo tvarkos. O aš dabar dėl motyvų ne prieš, aš susilaikysiu, ir štai dėl ko. Kolegos, niekaip nesueina galai, kas dedasi šioje valstybėje, jeigu jau kai kurie koncernai, verslas turi tokią įtaką politikams ir tai yra seniai fiksuojama Saugumo departamento ar kitų specialiųjų tarnybų, nėra atsakymų į klausimus, kodėl buvęs teisėjas V. Greičius gavo leidimą tapti Konstitucinio Teismo teisėju, kodėl politikai, kurie įtariami, gaudavo leidimus dirbti su slapta informacija, turiu omeny savo buvusius kolegas G. Steponavičių ir E. Masiulį. Man šiuo atveju trūksta analizės arba faktų įvertinimo. Ir tada galbūt būtų įvertinta, kad tie faktai ne visada yra teisingi. Todėl, kai sakoma, kad vienas koncernas krizės metu klestėjo, objektyvi tiesa yra tokia: pasaulinės krizės metu Lietuvoje augo tik du sektoriai: miškininkystės ir medienos apdirbamosios pramonės ir žemės ūkio ir maisto produktų perdirbimo pramonės. Apie ką jūs čia šnekate? Jeigu jūs norite ką nors apdergti, tai ir sakykite, kad atėjau dabar ką nors apdergti. Aš nieko nenoriu apdergti. Lietuvos statistika fiksave – tik du sektoriai augo Lietuvoje, visi kiti krito.

Ir dėl pasiūlymų, kuriuos pateikė. Pirmiausia man krenta į akis noras uždėti apynasrį žiniasklaidai. Pažiūrėkite, kas yra siūloma: „Žiniasklaidos priemonių savininku gali būti tik nepriekaištingos reputacijos asmenys ir žiniasklaidos verslas privalo būti atskiriamas nuo kitų verslų.“ Ar visa... tikrai jūs taip galvojate? Bet taip yra parašyta, gerbiamieji.

PIRMININKAS. Laikas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Štai dėl tokių, gerai vertindamas išvadas, susilaikau dėl jų.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiamas Pirmininke, išties priėjau prie jūsų, buvau užsirašęs kalbėti diskusijoje. Netyčia paspaudžiau, kad atsisakau žodžio. Priėjau prie jūsų, paprašiau leisti kalbėti.

Sakėte, gerai, kadangi padarei techninę klaidą, leisime paskutiniam kalbėti. Kas jus perkalbėjo? Kodėl jūs atsisakėte savo žodžio? Nejaugi ir jūs bijote mano žodžio, kaip konservatoriai bijo jo?

PIRMININKAS. Ne, aš jūsų žodžio nebijau.

P. GRAŽULIS (MSNG). Kodėl neleidžiate kalbėti?

PIRMININKAS. V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Aš ne dėl vedimo tvarkos. Kadangi vienas asmuo, priešpaskutinis, paminėjo mano pavardę, aš turiu teisę į repliką. Jis dabar užsiėmęs jūsų partijos ideologija, bet tiek to, aš manau, kad jūs visi išgirsite. Išties toks tonas ir tokia nepagarba Seimui, Seimo nariams, *a priori* dergiant ir nuteisiant visos Lietuvos akivaizdoje, tai yra jau žemiau kritikos ribos. Aš manau, žmogus, pasižiūrėjęs į save televizoriuje, sugrįžęs namo padarys išvadas. Jeigu jis, aišku, gali daryti tas išvadas.

Kita vertus, labai ačiū kolegai E. Gentvilui, kuris priminė, kas iš tikrųjų neskurdo krizės metu, tai būtent tas Agrokoncernas, kuris šiandien, ko gero, sėdi čia ir pusę Seimo užima. Ir aš dar noriu priminti, kad jeigu mes kalbame apie „MG Baltic“ situaciją, gerbiamas Kultūros komiteto pirmininke, aš į jus dabar kreipiuosi, pone Karbauskis, aš primenu, kad jūsų Operos ir baleto teatro laikinajam vadovui vadovaujant „MG Baltic“ tapo to teatro rėmėju. Ar nereiktų šito dabar mums ištirti, nes čia yra labai rimtas klausimas?

PIRMININKAS. Ačiū. A. Anušauskas dėl vedimo tvarkos?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Taip, būtent dėl vedimo tvarkos. Aš nekomentuosiu D. Gaižausko pasisakymo, tačiau atkreipiu dėmesį, kad Seime egzistuoja politikų etikos kodeksas, ir Etikos ir procedūrų komisija tai prižiūri, bet atkreipiu dėmesį, kad iš tribūnos buvo pasakyta, kad mums, kažkam iš mūsų, keliama baudžiamoji byla. Vienas dalykas, jei turi įrodymų, turi pateikti. Mes tyrimo metu naudojome tą pačią informaciją. Jei jis nuslėpė informaciją apie galimus nusikaltimus, nes baudžiamoji byla keliama tik jau su visais nusikaltimo įrodymais, tai iš tikrųjų yra nusikaltimo slėpimas. Aš labai aiškiai kviečiu D. Gaižauską arba pateikti įrodymus, arba atsiprašyti, arba baigti spekuliuoti tuo, ko jūs neturite ir niekada neturėjote. O...

PIRMININKAS. Jei baigėte dėl vedimo tvarkos, ačiū.

Balsuojame po svarstymo.

Balsavo 107 Seimo nariai; už – 94, prieš – 1, susilaikė 12 Seimo narių. Nuo šios minutės skaičiuojamos trys valandos iki priėmimo stadijos.

Tęsiame posėdį ir posėdžiui toliau pirmininkauja Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

Mokesčių reforma

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiami kolegos, noriu pakviesti į tribūną finansų ministrą V. Šapoką, kad galėtų pateikti. Pristatau pirmąjį įstatymo projektą, jo pateikimas ir klausimai dėl jo.

11.54 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16, 20, 21 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2215 (pateikimas)

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16, 20, 21 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2215. Pateikimas.

V. ŠAPOKA. Laba diena, gerbiami kolegos. Karštai praleidusius rytą, galvojant apie praeitį, kviečiu pagalvoti apie ateitį.

Mokesčių pertvarka. Įsivaizduokite šią pertvarką kaip namo statybą. Kas šiuo atveju yra pamatas? Mokesčių sistemoje pamatas yra pasitikėjimas valstybe. Mokesčius moka tie, kas pasitiki valstybe. Todėl siūlome aiškų trimetį planą, kad mokesčių aplinka būtų prognozuojama, aiški ir rodanti kryptį.

Taip pat yra šito namo laikančios sienos – didesnės pajamos ne tik mažai uždirbantiems, bet ir vidutiniškai uždirbantiems, paskatos pritraukti investicijas, paskatos mokėti mokesčius, o ne

juos slėpti, ir palanki aplinka smulkiąjam verslui. Daug buvo padaryta praėjusiais metais, bet dar daugiau reikia padaryti šiemet.

Kokia viso šito namo rišamoji grandis? Žinoma, tai stogas, nes be stogo šitas namas gali tiesiog ištyžti. Todėl siūlome daug priemonių, kurios po tarptautinių konsultacijų patvirtino mūsų įsitikinimą, jog jos bus tikrai efektyvios tam, kad kaip ir korupcija, taip ir šešėlį galėtume nustumti į praeitį.

Iš šios dienos ryto labai aiškiai matome, kad Lietuvoje interesų yra labai daug ir labai įvairių. Kam nors gali svarstant mokesčių pertvarką kilti pagundų iškelti vienos ar kitos suinteresuotos grupės interesus aukščiau kitų. Namą statome ateičiai, tai turime ieškoti ir sutarti dėl bendro intereso. Patraukus vieną sieną, o dar blogiau, patraukus stogą, namas tiesiog sugrius.

Prašydamas palaikymo, prisiimdamas atsakomybę, kviečiu šitą namą pastatyti kartu ir nebandyti jo sugriauti.

PIRMININKĖ. Gerbiamas ministre, kaip aš ir pranešiau...

V. ŠAPOKA. Pereinu prie konkrečių teisės aktų projektų.

PIRMININKĖ. Gal sutarkime taip. Kolegos teisingai ir prašė. Tie įstatymai – Gyventojų pajamų mokesčio, Nekilnojamojo turto ir Akcizų – turėtų būti pateikiami atskirai kiekvienas, kad dėl kiekvieno įstatymo kolegos galėtų paklausti. Tokiu principu gal ir dirbkime. Jūs pristatykite dabar mano pagarsintą įstatymo projektą – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektą Nr. XIII P-2215 (pateikimas), ir kolegos dėl šito įstatymo paklaus. Sutariame šitaip dirbti? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Minėtu projektu siūloma mažinti mokesčių našta mažas ir vidutines pajamas gaunantiems gyventojams, tai daryti palaipsniui. Trimetis planas, ką ir minėjau. 2019 metais siūloma nustatyti neapmokestinamąjį pajamų dydį 280 eurų, 2020 metais – 370 eurų, 2021 metais – 470 eurų ir kartu išplėsti NPD taikymo apimtį iki 2,5 vidutinio darbo užmokesčio.

Taip pat siūloma sudaryti sąlygas pagrindinę pensijos dalį finansuoti iš valstybės biudžeto, sujungiant pagrindinę pensiją užtikrinančią VSD įmokų dalį su gyventojų pajamų mokesčiu. Atitinkamai perskaičiuoti ir pajamų mokesčio tarifus, prie perskaičiuoto gyventojų pajamų mokesčio tarifo prijungti VSD įmokų dalį, dėl ko vietoje 15 % gyventojų pajamų mokesčio tarifo būtų taikomas 21 % tarifas.

Siekiant išlaikyti tam tikrą pajamų apmokestinimo progresyvumą, nustatyti progresinį pajamų mokesčio tarifą 25 % darbo pajamoms, kurios viršys valstybinio socialinio draudimo įmokų lubas. Taip pat tai daryti palaipsniui: 2019 metais – 120 VDU, 2020 metais – 84 VDU, 2021 metais ir vėlesniais – 60 VDU.

Taip pat siūloma papildyti iš pajamų atimamų gyventojų patirtų išlaidų sąrašą atitinkamomis paslaugomis, kurios mokesčių administratoriaus buvo identifikuotos kaip jautrios šešėliui, – pastatų ir kitų statinių apdaila ir kitoks remontas, autoremontas, vaikų priežiūros paslaugos. Taip būtų sudarytos paskatos prašyti apskaitos dokumentų, o tai natūralu, tinkamai apskaityti pajamas ir didinti pajamų mokesčio surinkimą, taip pat nustatyti 2 tūkst. eurų šių išlaidų atskaitymo ribojimo sumą.

Kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti daug Seimo narių. Manau, kad užsirašiusieji kaip tik ir norės klausti dėl ką tik pateikto Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo. Pirmasis klausia V. Poderys. Ruošiasi G. Skaistė.

V. PODERYS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Ačiū, ministre, už pranešimą. Mano klausimas dėl viso paketo, jeigu galime jį vadinti paketu. Visi ar dauguma ekspertų vienu balsu tvirtina, kad lėšų perskirstymas per valstybės biudžetą ir kitus valstybės fondus yra vienas mažiausių Europoje arba tarp išsivysčiusių šalių. Iš čia kyla mūsų valdžios sektoriaus arba viešųjų paslaugų neįgalumas ir gyvenimo kokybės prastumas. Ar šis siūlomas paketas ar projektų visuma didins perskirstymo procentą nuo BVP, ar mažins? Dėkui.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Turbūt ne mokesčių sistema buvo didžiausia yda, kodėl tas perskirstymas santykinai mažas, palyginti su kitomis šalimis. Apie tas esmines priežastis, kodėl tas perskirstymas buvo mažas, gerbiami Seimo nariai, jūs karštai diskutavote visą rytą.

Kaip minėjau pradžioje, esminė viešųjų finansų yda Lietuvoje – tai nepasitikėjimas valstybe. O nepasitikėjimas valstybe dažnai kyla tada, kai yra korupcijos ir šešėlio samplaika. Jeigu kalbėtume apie tai ir atsakytume į klausimą, ar tai padarys taip, kad tas perskirstymas sumažėtų, tikrai ne, nes kasmetinės išlaidos, susijusios su naštos mažinimu, yra ne ką didesnės nei pastaruosius keletą metų. Taip pat buvo mokesčiai mažinami. Šiemet jie buvo sumažinti mažiausiai uždirbančiams. Yra numatytas perskirstymo augimas. Per trejus metus yra numatoma, kad tas perskirstymas padidės dviem procentiniais punktais.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia G. Skaistė. Ruošiasi M. Majauskas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Mano klausimas yra apie įvedamą progresyvumą šiuo įstatymu. Progresyvumas gali būti arba iš apačios, kai yra kintamas neapmokestinamasis pajamų dydis, kuris kinta augant pajamoms, arba įvedant progresinį tarifą. Tačiau tokios armonikos, kurią siūlote jūs, kad būtų progresyvumas tiek iš viršaus, tiek iš apačios, aš asmeniškai nelabai žinau. Gal jūs žinote kokių nors pavyzdžių, kur yra taikomas progresyvumas, tiek taikant kintamą NPD, tiek įvedant progresinį tarifą? Ir jeigu, jūsų nuomone, progresinis tarifas yra neatsiejamai susietas su „Sodros“ įmokų lubomis, kurios yra įvedamos, o jūsų kolegos iš Valstiečių frakcijos kvestionuoja pačių „Sodros“ lubų įvedimą, jeigu vis dėlto būtų atsakyta „Sodros“ įmokų lubų, ar, jūsų nuomone, vis dar būtų tikslingas progresinis tarifas?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Grįžtu į pristatymo pradžią. Jeigu mes bandysime namo sienas stumdyti, tai tikrai tas namas nugrius. Aš nespėliosiu, kas būtų, jeigu būtų, tai yra reforma, kurios elementai tarpusavyje susiję. O jeigu kalbėtume apie progresyvumą, taip, tų modelių yra įvairių įvairiausių, kalbant apie paties NPD taikymą, formules, įvairius progresinius tarifus. Vienos armonikos, kaip jūs sakote, pasaulyje tikrai nėra, bet manau, kad ši armonika Lietuvoje gros.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi A. Armonaitė.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, kalbėjote apie pasitikėjimą valstybe. Puikiai žinome, kad pasitikėjimas valstybe susideda ir iš paslaugų, kurias teikia valstybė: medikų, sveikatos apsaugos sistemos paslaugų, mokytojų, juk jie moko mūsų vaikus, valstybės tarnautojų, statutinių pareigūnų. Ir čia mes matome labai gilią duobę, didelę problemą, kad medikai emigruoja, mokytojai – nepatenkinti, tarnautojai – taip pat, ir visa tai yra dėl nepakankamų atlyginimų. Tai užuot ėmę vieną kažkurią sritį ir pabandę išspręsti, tarkime, medikams padidinti 300 ar 400 eurų mėnesinį atlyginimą, jūs renkatės pabarstyti visiems, užuot mokytojams padidinę 300 ar 400 eurų atlyginimą per mėnesį, vėlgi renkatės pabarstyti pinigų visiems. Kodėl nesiimate vienos srities, kurią galėtumėte išspręsti, sutvarkyti paslaugas ir reformuoti? Dabar turėdami unikalią galimybę ir pajamas, jūs renkatės lengviausią kelią – sumažinti mokesčius, padidinti pajamas visiems po truputį ir taip nespęsti įsisenėjusių problemų.

V. ŠAPOKA. Taip, klausimą užduosiu už jus. Kodėl nesiūlome didinti mokesčių? Tarp eilučių, kalbant apie perskirstymo didinimą, yra labai aiškus pasiūlymas – didinti mokesčius. Įsivaizduokite dabar Lietuvoje sėdintį žmogų, jauną žmogų, kuris ketina nusipirkti bilietą į Airiją, ir lietuvį, sėdintį Airijoje, ketinantį nusipirkti bilietą į Lietuvą, kad grįžtų namo. Ir štai ateina pasiūlymas staigiai, drastiškai padidinti mokesčius, kad tas perskirstymas šokteltų. Tai paklausiu tada jūsų, ką vietoj tų žmonių jūs nuspręstumėte? O kalbant apie išskyrimą vienos kaž kurios interesų, suinteresuotos grupės, tai aš sakiau iš pat pradžių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Majauskas nori patikslinti savo klausimą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, prašymas ne interpretuoti klausimo, o klausimą...

V. ŠAPOKA. Jūs neuždavėte klausimo.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš labai aiškiai uždaviau...

PIRMININKĖ. Nesiginčykite, trumpai...

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Jūs interpretuojate mano klausimą. Klausimas buvo, kodėl nesikoncentruojate prie vienos srities sprendimo, o mažinate mokesčius ir didinate pajamas visiems? Nebuvo siūlymo didinti mokesčius, o klausimas, kodėl sumažindami mokesčius nesprenđiate vienos srities? Tai yra labai konkretus...

PIRMININKĖ. Ačiū.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...paprastas klausimas.

PIRMININKĖ. Ačiū, patikslinote.

V. ŠAPOKA. Aš į patikslintą klausimą galiu taip pat labai aiškiai atsakyti. Koncentruojamės taip – mokesstinės pertvarkos didžiausias dėmesys yra būtent dirbantiesiems, kad sumažintume dirbantiesiems mokesstinę naštą, kuri, lyginant tiek su Europos Sąjungos šalimis, tiek su mūsų kaimynais, tiek lyginant su OECD vidurkiu, yra smarkiai smarkiai per didelė. Tada nesistebėkime, kodėl Lietuvoje dirbančiųjų skaičius smarkiai mažėja. Jeigu norime išvaryti žmones iš namų, tai... gal nebedidinkime šitų mokesčių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Armonaitė. Ruošiasi K. Glaveckas.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Gerbiamas ministre, aš turiu klausimą konkrečiai iš šito įstatymo projekto, apie kurį mes ir turėtume kalbėti. Aš matau čia „Sodros“ lubas. Manau, kad tai yra geras pasiūlymas, kuris leistų pritraukti daugiau gerai apmokamų darbo vietų į Lietuvą. Tokį pasiūlymą aš teikiau per praeitą Seimo sesiją, stovėjau toje tribūnoje, labai panašias lubas siūliau ir iš jūsų frakcijos, iš jūsų partijos, delegavusios jus, ir kitų kolegų sulaukiau įvairių epitetų, kad aš esu gobši, kad mes nematome kažkaip, kokios nuodingos tos „Sodros“ lubos būtų. Tai kas vis dėlto pasikeitė, kad štai dabar jūs jau teikiate šį projektą, nors vienbalsiai koalicija buvo atmetusi mūsų siūlytą projektą?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Aš tiesiog priminsiu, kad Vyriausybė šiuo atveju yra labai nuosekli. Praėjusiais metais Vyriausybė taip pat siūlė įvesti „Sodros“ įmokų lubas. Nežinau, kokių epitetų sulaukiau aš, bet mes esame labai nuoseklūs, matyt, ir koalicijos trapumas tam turėjo įtakos. Manau, kad visi argumentai kalba už tai, kad šitam pasiūlymui būtų pritarta, ir aš tikiuosi, kad jis bus palaikytas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia K. Glaveckas. (*Balsas salėje*) Gerbiamas Gražuli, netriukšmaukite!

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas ministre, jūs esate teisus, kad opozicija, tas, kas nėra valdžioje, visuomet žino geriau, kaip daryti kokias nors reformas, nes paprasčiausiai jų nereikia vykdyti. Jūs duotu atveju bandote pateikti reformą, kuri Lietuvai iš tikro reikalinga. Bet aš manau, be visų tų kolegų užduotų klausimų, vienas esminis klausimas man kelia nerimą, kad per artimiausius 50 metų (o Vyriausybė iš esmės turi numatyti ir tokį laikotarpį) daug kas keisis, iš esmės keisis ekonomikoje ir politikoje, natūralu. Vienas iš tokių pokyčių bus tas, kad darbo jėgos kaina, iš tikro bus geriau subalansuotas apmokestinimas, tie, kurie gauna mažai, gaus daugiau. Bet lygiagrečiai atsiranda ir pradeda veikti, įgauna didelę galią robotizacija ir kiti dalykai, kurie mažina darbo vietų skaičių. Darbdaviui ir darbininkui, kurie dabar iš tikro matys, kiek kainuoja darbo jėga...

PIRMININKĖ. Laikas!

K. GLAVECKAS (LSF). ...bus labai sunku susiderinti su tuo, kad jo darbo vieta greitai prapulsi, nes paprasčiausiai robotas bus pigiau.

PIRMININKĖ. Kolega, klauskite.

K. GLAVECKAS (LSF). Ar numatomi kokie nors instrumentai rengtis tam, paruošti kokias nors *paduškas* perėjimo, nes atsiranda didžiuliai socialiniai konfliktai? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už tikrai gilų klausimą. Akademinėse diskusijose yra aišku viena – tikimybė dešimtmečiu į priekį nuspėti, kuri technologija išsigalės, faktiškai yra artima nuliui, ar tai bus dirbtinis intelektas, ar tai bus ypač pažangi robotizacija, ar tai bus kitos technologijos. Prisiminkime metus iki interneto. Nelabai kas nuspėjo, kad ši technologija iš esmės pakeis verslo modelius. Tos diskusijos tikrai vyksta aktyviai, jos vyksta ir OECD formatu, ir Europos Sąjungos formatu. Manau, kalbant jau apie tolesnę ateitį, tikrai turime stebėti ir analizuoti procesus tiek pasaulyje, tiek Lietuvoje ir kai reikės, tuos sprendimus priimti.

Dabar, manau, kol kas tai būtų ganėtinai būrimas iš kavos tirščių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiama kolegė, laikas baigėsi, tačiau yra daug norinčių paklausti. Gal penkias minutes pratęsiame klausimus? Sutariame bendru sutarimu? (*Balsas salėje*) Taip, kiek spėsime dar per penkias minutes šiuo klausimu.

I. Šimonytė klausia. Ruošiasi N. Puteikis.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Išties jūs čia daug kalbėjote apie mokesčius kaip namo statybą, bet tai, ką jūs siūlote ir ką siūlėte praėjusiais metais, truputį primena tas statybas, kurias matome Pietų Europoje, kur jos niekaip nebaigiamos dėl to, kad reikėtų mokėti mokesčių. Daug kalbėta apie interesų grupių interesų iškelimą. Aš noriu jums priminti, kaip jūs praėjusiais metais siūlėte mums visiems leisti žemelę nudėvėti. Tai buvo konkrečios interesų grupės interesas. Bet vis dėlto klausimas, kurį aš jums noriu užduoti, yra labai labai paprastas. Ar Vyriausybė, kurioje jūs dirbate, yra centro kairės Vyriausybė?

V. ŠAPOKA. Taip.

PIRMININKĖ. Ačiū.

Klausia N. Puteikis. Ruošiasi A. Sysas.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Centro kairės Vyriausybė turėtų siūlyti progresinius nuo visų pajamų.

V. ŠAPOKA. Klausimas?

PIRMININKĖ. Įjunkite N. Puteikio mikrofoną.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Ar po jūsų siūlymo antstolis, uždirbantis tiek pat, kiek aukštos kvalifikacijos mokytojas, pradės mokėti tokius pačius mokesčius kaip mokytojas, ar vis dar mokės mažesnius?

V. ŠAPOKA. Kalbant apie mokytojus ir bet kuriuos kitus, dirbančius pagal darbo sutartį, siūlome smarkiai mažinti mokesstinę naštą, kadangi Lietuvoje ji smarkiai per didelė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Sysas. Ruošiasi R. J. Dagys.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Kaip centro kairės ministro klausiu. Jūs siūlote įvesti lubas ir įvesti mažą progresinį mokesťį. Kodėl nėra subalansavimo? Praradimai vienai pusei yra mažesni, o turtingiems žmonėms pajamos iš to tik išauga. Tai kurioje čia vietoje?.. Ar čia yra kairė, ar čia centras?

V. ŠAPOKA. Aš paklausi irgi retoriškai. Jeigu Lenkijoje bendras apmokestinimo lygis su darbo santykiais yra keliais procentiniais punktais mažesnis negu Lietuvoje, tai ten turbūt ypač visi liberalai, ar ne? Tai reikia žiūrėti ir pačią dinamiką, ir koks yra *status quo* dabar.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia R. J. Dagys. Ruošiasi J. Olekas.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, mes patys puikiai žinome visų valstybių perskirstymo statistiką. Jūsų minėtose šalyse tiesiog turto ir kiti mokesčiai yra žymiai, kelis kartus, ženklesni negu mūsų, todėl jie gali leisti kai kuriuos darbo santykių apmokestinimus daryti mažesnius. Šita jūsų reforma to neturi. Yra simboliniai žingsniai. Jeigu pažiūrėtume iš principo į visą jūsų paketą, yra tik vienas aiškus dalykas – kad jūs tiesiog, neturėdami finansavimo šaltinių, pasmerkėte socialinio draudimo, „Sodros“, sistemą, kuri artimiausioje ateityje taip, kaip prognozuojate jūs patys, bus maždaug... pensija bus penkis kartus mažesnė negu vidutinė alga. Kodėl taip apsisprendėte?

V. ŠAPOKA. Manau, kad... Nežinau, kokiomis prielaidomis jūs remiatės. Mūsų skaičiavimai rodo visiškai ką kita. Kalbant apie perskirstymo lygį, jeigu žiūrėtume pastarųjų penkerių metų statistiką, įskaitant prognozuojamą šių metų, perskirstymo lygis visoje Europos Sąjungoje auga sparčiausiai būtent Lietuvoje, nors tuo metu buvo nuosekliai mažinami mokesčiai. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Klausia Juozas... R. J. Dagys patikslina savo klausimą.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, aš labai prašyčiau atsakyti tiesiogiai į klausimus. Mes kalbėjome, kodėl socialinio draudimo sistema tokia yra, kokia jos laukia ateitis. Mes remiamės jūsų Vyriausybės pateikta medžiaga. Kodėl jūs pasirinkote šį kelią? Ne išgalvota, o jūsų pateikta medžiaga. Atsakykite.

PIRMININKĖ. Ačiū, jūs patikslinote.

V. ŠAPOKA. Ačiū už patikslinimą. Pristatymas dėl socialinę sritį keičiančių tiek „Sodros“ įmokų, tiek kitų dalykų vyks iš karto po manęs, bet atsakau į tai, kodėl ateityje gali taip atsitikti, jog pritrūks lėšų socialinei sričiai. Tai rodo ir demografijos prognozės, kurios yra daromos būtent ne mūsų, o daro tarptautinės organizacijos, taip pat ir Europos Komisija. Šiuo metu pagrindo nepasitikėti jų nešališkomis prielaidomis, nešališka analize mes tikrai neturime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kadangi jau paminėjau pavardę, J. Olekui suteiksiu galimybę paklausti paskutiniam.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs pats paminėjote, turbūt ir suprantate, kad viena iš mūsų bėdų – ne tik mokesčių sistema, bet ir perskirstymo lygis. Jūs bandėte sakyti, koks tas perskirstymo lygis yra šiandieną.

Mano klausimas būtų labai paprastas. Gal galite informuoti Seimo narius, koks šiandien, šiais metais arba praeitais metais, paskutiniai duomenys yra, perskirstymo lygis nuo bendrojo vidaus produkto, kurią vietą užima Lietuva bent Europos Sąjungoje ir koks galėtų būti perskirstymo lygis, priėmus šias mokestines pataisas? Ačiū už atsakymą.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Perskirstymo lygmuo artėja link 31. Manau, iki kadencijos pabaigos padidės iki 32. Taip, iš tiesų pagal šį lygį lenkiame kelias šalis, tarp jų Airiją, Rumuniją, Bulgariją. Jeigu kalbėtume apie esmines priežastis (pakartosiu), dėl ko mes atsiliegame, tai ne dėl to, kad mūsų mokesčiai per maži, o dėl to, kad mūsų korupcija ir šešėlis per dideli. Jeigu darysime žingsnius tiek vienoje, tiek kitoje srityse, manau, kad tas perskirstymo lygis tolygiai ir gana sparčiai ateity augs, nors mokesčiai nebus didinami.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas baigėsi, ir pratęstas taip pat. Jūs atsakėte į daugelį klausimų. Motyvai. S. Jakeliūnas – nuomonė už.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui. Dėkui, ministre, už pristatymą. Tos mūsų diskusijos tęsimos, ir tai yra visiškai normalu. Aš manau, kad pasiūlyti dalykai Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme yra teisinga kryptimi. Dėl detalių mes užbaigsime komitetuose ir kituose formatuose ir priimsime, aš manau, tikrai gerą sprendimą, todėl po pateikimo, būtent po pateikimo, siūlau pritari šiam įstatymo projektui, tada diskusijas perkelti į komitetus, galbūt ne tik į Biudžeto ir finansų komitetą, bet galbūt ir į Socialinių reikalų ir darbo komitetą taip pat. Dėkui. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, iš ministro atsakymų galime daryti vieną išvadą, jog tai yra buhalterinė reforma. Ministras labai aiškiai sako, kad jis daro šią reformą ir siūlo šią reformą daryti, nes Lietuva tarptautinėse lentelėse vienu ar kitu skaičiumi, vienu ar kitu procentu atsilieka nuo Estijos, Latvijos ar Lenkijos. Bet ministras nemato realių visuomenės problemų. Nemato medikų problemų, nemato slaugytojų problemų, nemato socialinių problemų, nemato švietimo problemų. Šiandien mes turime 200 mln. eurų, kuriais galime išspręsti gydytojų atlyginimus. Mes galime išspręsti švietimo darbuotojų atlyginimus, bet čia ministras eidamas pamato skardinę ant kelio ir paspiria ją toliau, užuot ėmęs ir realiai išsprendęs vieną sritį, vėliau ėmėsis spręsti kitas sritis. Tai čia aš siūlau nepritari ir balsuoti prieš tokį neatsakingą sprendimą ir nematymą realių problemų visuomenėje.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Balsuojame dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projekto po pateikimo.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 52, prieš – 28, susilaikė 15. Po pateikimo pritaria. Kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 21 dieną.

T. Tomilinas. Replika po balsavimo.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Ne, aš siūlau Socialinių reikalų ir darbo komitetą kaip papildomą.

PIRMININKĖ. Jūs siūlote, kad Socialinių reikalų ir darbo komitetas būtų papildomas. Ar galime bendru sutarimu pritari? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Kas už tai, kad Socialinių reikalų ir darbo komitetas būtų skiriamas papildomu komitetu? (*Balsai salėje*)

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 77, prieš – 4, susilaikė 13. Papildomu skiriamas Socialinių reikalų ir darbo komitetas.

Replikos po balsavimo. Pirmas buvo atsistojęs N. Puteikis, tai jam suteiksiu žodį. Po to kalbės A. Kubilius.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Kai mane R. Karbauskis pakvietė į koaliciją, į frakciją, aš supratau, kad čia bus centro kairė, nes aš perskaičiau rinkimų programą ir man ji labai patiko.

Finansų ministras pristato ultradešinės programą, nes nėra iš esmės progresinių nuo visų pajamų, o antstoliai toliau sėkmingai mokės mažesnius mokesčius nei mokytojai. Aš nesutinku su tokia pozicija, todėl balsavau prieš.

PIRMININKĖ. A. Kubilius – replika po balsavimo.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Čia N. Puteikis jau išaiškino apie orientaciją šitos reformos, kurią premjeras traktuoja, kad yra pati svarbiausia reforma. Aš tik noriu pasakyti, kad tokią pačią svarbiausią reformą su visais atseit daugumai nepriklausančiais lenkais parėmė tik 52 Seimo nariai. Aš rimtai premjero vietoj pagalvočiau, ką jis čia daro.

12.25 val.

Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2, 6, 7, 11, 12 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2214 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Dirbame toliau. Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2, 6, 7, 11, 12 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2214. Pateikimas. Gerbiamasis ministras V. Šapoka. Prašau.

V. ŠAPOKA. Ačiū. Gerbiamieji Seimo nariai, šiuo projektu siūloma apmokestinti antrąjį ir paskesnę gyvenamosios paskirties turto objektus, jų mokestinės vertės sumai taikant progresinio mokesčio tarifus, t. y. 0,3 %, kai mokestinės vertės suma neviršija 220 tūkst. eurų, 0,5 % virš 220 tūkst. eurų iki 300 tūkst. eurų, 1 % virš 300 tūkst. eurų iki 500 tūkst. eurų ir 2 % virš 500 tūkst. eurų. Taip pat galiojančią 220 tūkst. eurų neapmokestinamąjį dydį taikyti tik vienam didžiausios mokestinės vertės gyvenamajam būstui kartu su kitu nekomercinės paskirties nekilnojamoju turtu ir šiam turtui toliau taikyti galiojančius progresyvių mokesčių tarifus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pirmasis klausia M. Majauskas. Ruošiasi A. Armonaitė.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, jūs čia dar visai neseniai irgi stovėjote ir teikėte, kalbėjote, diskutavote apie žemės ūkio paskirties žemės nusidėvėjimą, kurio niekur pasaulyje tokio dalyko nėra. Jūsų kolegos, valdančioji dauguma, balsavo už tai, jog būtų palikta žemės mokesčio lengvata stambiems žemvaldžiams, o dabar ateinate su siūlymu apmokestinti paprastų žmonių nekilnojamąjį turtą, papildomai apmokestinti.

Ir mano klausimas: ar nemanote, jog žmonės, matydami tokią mokestinės sistemos neteisybę, stengsis įvairiais būdais vengti šios mokestinės prievolės optimizuodami savo nuosavybės valdymą, t. y., atsiprašau, užrašydami vieną butą žmonai, kitą butą vyrui, trečią butą, jeigu turi, vienam vaikui, ketvirtą, jeigu pasisėkė, turi, kitam vaikui? Ir tokiu būdu kiekvienam bus pritaikytas neapmokestinamasis pajamų dydis 220 tūkst. eurų, ir todėl...

PIRMININKĖ. Laikas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). ...niekas realiai nemokės nekilnojamojo turto mokesčio priėmus šį sprendimą.

V. ŠAPOKA. Aš pasitikiu Lietuvos gyventojais. Nemanau, kad jie taip darys, kaip norite nupiešti. O kalbant apie pačius mokesčių dydžius, tai perrašinėti turtą, kaip jūs pasakojate, tikrai nebus net ir finansinės prasmės, nes mokestis daugeliu atvejų bus tikrai nedidelis, bus mažesnis negu perrašymo kaštai.

PIRMININKĖ. Klausia A. Armonaitė. Ruošiasi K. Glaveckas.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėkoju. Gerbiamas ministre, ar nėra taip, kad šis mokestis yra tiesiog inkrementinis, palaiptinis ėjimas prie visuotinio turto mokesčio – ne tik antrojo būsto, bet ir pirmojo būsto, to būsto, kurį dažnas išigyja paėmęs paskolą, o ne iš didelių santaupų? Kaip jūs matote nekilnojamojo turto apmokestinimą ateityje ir kam vis dėlto reikėtų ruoštis?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Jeigu manyčiau, kad yra prasminga įvesti visuotinį mokestį, tai tą tikrai būtume pasiūlę. Yra nemažai priežasčių, kodėl nekilnojamojo turto apmokestinimo sistemos įvairiose šalyse skiriasi. Priminsiu, kad Estijoje tokio mokesčio iš viso nėra.

Kalbant apie visuotinį nekilnojamojo turto mokestį, daugelyje šalių, kur jis yra taikomas, yra numatyta nemažai išimčių, lengvatų socialiai pažeidžiamiems asmenims, jų grupėms. Jeigu mes įvestume visuotinį nekilnojamojo turto mokestį ir įvestume įvairių pajamų ir turto testavimą tam, kad išskirtume tas visuomenės grupes, tai sukurtume papildomų prielaidų slėpti oficialias pajamas, vėl lipti atgal į šešėlį, todėl tikrai ir nesiūlome.

O kalbant apie tai, ar iš viso visuotinio nekilnojamojo turto mokesčio įvedimas atneštų Lietuvai ypač didelių pajamų, kad būtų galima kaip nors reikšmingai padidinti perskirstymą, tai atkreiptu dėmesiu, kad viso Lietuvos nekilnojamojo turto portfelio vertė siekia vos tik trečdalį Europos Sąjungos vidurkio. Kitaip tariant, nekilnojamojo turto vertė Lietuvoje yra ganėtinai maža, todėl netgi nustatę panašius tarifus kaip kitose šalyse jokio reikšmingo poveikio didindami perskirstymą nepasiektume.

Todėl ir pasirinktas variantas siekiant spręsti realią problemą, su kuria Lietuva jau yra susidūrusi praityje, kada sprogo nekilnojamojo turto burbulas. Mūsų pasiūlymas tikrai preventyviai turės poveikį tam, kad užkirstų naujo burbulo formavimąsi ateityje.

PIRMININKĖ. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi I. Šimonytė.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas ministre, visi suprantame, kad nekilnojamojo turto mokes-
tis yra neišvengiamybė, juo labiau kad ir kitos tarptautinės institucijos apie Lietuvą visą laiką sa-
ko. Bet man tampa neaišku, taip pat ir Mykolas klausia, kodėl mes kartais galvojame ir kalbame
apie turto mokestį, o kitą kartą kalbame apie fizinio asmens turto mokestį. Kitaip sakant, jeigu
name gyvena dviese, padalina dviem ir mokesčio išvengia. Paprastai visame pasaulyje turtas ap-
mokestinamas, o ne asmenų, kurie ten yra, skaičius. Vienas dalykas.

Antras dalykas. Jūs sakėte, kad yra tik trečdalis nekilnojamojo turto, tenkančio vidutiniškai.
Jeigu imsime net trečdalį, imsime vidurkį apmokestinamo nekilnojamojo turto Europos Sąjungo-
je, tai sudaro apie 0,7 % nuo BVP, Britanijoje – 2 %, kitur – dar skirtingai, tai tas apmokestinimo
dydis visiškai kitoks turėtų būti. Jūs įvedate arba darote šią reformą, pakeitimą nekilnojamojo tur-
to, mano supratimu, tam, kad pereitume prie visuotinio, nors iš tikrųjų dabar jau yra visuotinis.

PIRMININKĖ. Laikas!

K. GLAVECKAS (LSF). Atsiprašau. Tai, kad jūs taikote nulinį tarifą, yra taip pat mokestis, nu-
lis taip pat yra mokestis. Kokia vis dėlto strategija po tuo slypi? Jūs nelabai daug surinksite pini-
gų tuo pakeitimu.

V. ŠAPOKA. Aš tiesiog pakartosiu, kad tikslas yra užkirsti nekilnojamojo turto burbulo for-
mavimąsi ateityje. Kaip puikiai ką tik pabrėžėte, reikšmingų sumų tai tikrai neduotų. Ir pakarto-
siu, kad jeigu įvestume visuotinį nekilnojamojo turto mokestį, faktas, atsižvelgiant į nekilnojamo-
jo turto portfelio struktūrą Lietuvoje, o reikia prisiminti, priešingai nei daugelyje kitų šalių, Lietu-
voje nuosavą būstą turi 90 % gyventojų, tai smarkiai paliestų iš esmės visus, net ir skurdžiausius
visuomenės sluoksnius. Tam reikėtų numatyti aibę išimčių. Įvesdami įvairias pajamų testavimo ir
turto ribas, vėl stumsime atgal į šešėlį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia I. Šimonytė. Ruošiasi E. Pupinis.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Čia Vyriausybė labai la-
bai stengiasi ieškoti būdų, kaip rasti, kas Lietuvoje yra buržujus ir dar galėtų susimokėti nekilno-
jamojo turto mokestį. Aš noriu jūsų paklausti, kodėl Vyriausybei taip pat nešovė į galvą mintis
peržiūrėti šio mokesčio lengvatų? Aš visų pirma kalbu, be abejo, apie tas lengvatas, susijusias su
konkrečia veikla, kurioje tas turtas yra naudojamas. Dar konkrečiau kalbant, apie žemės ūkį.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Jeigu toks pasiūlymas bus pateiktas, tikrai svarstysime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi J. Razma.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, gana konkretus klausimas. Neseniai laikraščiuo-
se, dienraščiuose ir elektroninėse žiniasklaidos priemonėse skaitėme, kad vienas koncernas stato
„Meilės saloje“ poilsinį namą kaip juridinis asmuo. Tai jūs pasakykite, ar tas juridinio asmens sta-
tinys, kur galbūt ir savininkas, ir jo draugai ilsėsīs, bus apmokestintas, ir kaip tai siejasi su jūsų
deklaruojama sąžine? Jeigu pilietis perrašys savo turta, padalins šeimos nariams, koks šiuo atveju
santykis? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Tikrai nei į vieno koncerno, nei į kito koncerno individualias aplinkybes šioje
garbingoje salėje dabar nesigilinsiu, tam ir mandato neturiu, nes Valstybinė mokesčių inspekcija
prižiūri šią sritį, kuriai nurodinėti taip pat aš negaliu. Manau, išsiaiškinę bet kurią individualią
situaciją, skundą galite patys ir parašyti, tikrai pateiksime išvadas. Bet tikrai vertinimo ekspromtu
aš jums nepateiksiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Razma. Ruošiasi J. Džiugelis.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, tikrai kykla daug abejonių dėl jūsų pasiūlyto antrojo būsto apmokestinimo principo teisingumo. Tarkime, viena šeima turi du kuklius vienbučius butus už 20 tūkst. eurų ar panašiai. Jie turės mokėti už antrąjį būstą nekilnojamojo turto mokestį. Kita šeima turi prabangų namą už 200 tūkst. eurų, bet jie nemokės, nes tai nesiekia to neapmokestinamojo minimumo. Ar yra teisingas toks požiūris? Kodėl neapsiribojama vien vertės principu? Ar tai nėra jūsų bejėgiškumo pripažinimas, kad nesugebate išsireikalauti mokesčių iš tų, kurie nuomoja atliekamą būstą, ir bandote taip apeidami per šitą antrojo būsto apmokestinimą susirinkti mokestį, kurio nesugebate normaliai išsieškoti?

V. ŠAPOKA. Tikrai mes negyvename visuotinės kontrolės amžiuje, kur kiekvienas žmogaus žingsnis būtų matomas. Kalbate apie išsireikalavimą, tai stebėjimą turbūt kiekvieno žmogaus, ar ne? Šitoje vietoje formuojant pasiūlymą, siekiant užkirsti kelią nekilnojamojo turto burbulo formavimuisi, taip pat buvo atsižvelgta ir į šio mokesčio administravimo paprastumą. Pagal dabartinį pasiūlytą variantą bus galima automatiškai formuoti nekilnojamojo turto deklaracijas, o kalbant apie tendenciją, kokia šiuo metu vyksta, kai imamos paskolos, kad būtų įsigytas antras, trečias, ketvirtas ar penktas būstas tam, kad jį išnuomotų, tai yra tiesus kelias į nekilnojamojo turto burbulo formavimąsi, o sprogimo pasekmes ankstesnio burbulo jaučiame iki šiol.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinis klausia J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, norėjau pasiteirauti. Jeigu, tarkim, pensininkai gyvena bute ir turi sodą, ar jie taip pat turės mokėti nekilnojamojo turto mokestį? Ar galvojate, kad tai yra socialiai teisinga? Ar galbūt tie principai...

V. ŠAPOKA. Nebus taikoma.

J. DŽIUGELIS (*LVŽSF*). Ar jie bus atleidžiami?

V. ŠAPOKA. Nebus taikoma.

J. DŽIUGELIS (*LVŽSF*). Nebus taikoma?

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Klausiti laikas baigėsi.

Motyvai. Nuomonė už, nuomonė prieš. T. Tomilinas – nuomonė už. Prašau.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, gerbiamas ministre, aš, kaip jūsų centro kairės kolega, noriu pasidžiaugti, kad jūs įvedate papildomą mokestį kapitalui. Plačiaja prasme turtas taip pat yra kapitalas, platesne prasme. Tiesiog aš apie tai noriu informuoti Seimą.

Labai norėčiau jus paraginti labai taip aktyviai mūsų nekritikuoti, kai mes diskutuojame Seime arba visuomenėje, viešai medijose apie kitas įvairias kapitalo apmokestinimo formas, švelnias, XXI amžiaus, ne XX amžiaus vidurio. Tiesiog gerbkite ir mūsų nuomonę kartais. Mes tuo pačiu gerbiame jūsų nuomonę, kartais kitokią negu mūsų, negu mano, negu mano vieno ar kito kolegų. Čia nėra nieko blogo, kai nuomonės išsiskiria. Tiesiog vieną, kitą kartą galima visada padaryti nuorodą, kad taip manau aš, frakcija galbūt kitaip – mes diskutuojame. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Nuomonė prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, čia yra toks buhalterinės reformos tęsinys, kaip girdėjome pirmoje dalyje apie gyventojų pajamų mokestį, kad, lyginant tarptautinėse lentelėse, mes šiek tiek atsilikame, mūsų mokesčiai galbūt truputį per dideli, tai truputėlį sumažinkime vietoje realių sprendimų. Čia šį rytą girdėjome, jog EBPO, Tarptautinis valiutos fondas sakė, kad reikia apmokestinti kapitalą, tai štai atnešė projektą, kaip apmokestinti nekilnojamojo turto mokestis liks deklaratyvus, nes yra labai realių galimybių vengti šio mokesčio perrašant turtą giminaičiams. Ministras klaidino sakydamas, jog perrašant turtą reikia mokėti mokesčius. Ne. Nekilnojamojo turto dovanojant artimiems giminaičiams, mokesčių mokėti nereikia, ir tai bus reali paskata ir galimybė perrašinti turtą artimiems giminaičiams – sesei, broliui, mamai, sūnui, dar kažkam (*V. Šapoka: „Notarus pamiršote...“*) ir taip išvengti nekilnojamojo turto mokesčio. Man atrodo, tai bus tikrai administracinė našta ir realių pajamų nesurinks, o gyventojams tiesiog bus papildomas poreikis eiti ir tvarkytis mokesčių optimizavimą, kuris neduos jokios realios naudos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonės išsakytos.

Balsuojame dėl Nekilnojamojo turto įstatymo projekto po pateikimo.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 56, prieš – 12, susilaikė 27. Po pateikimo pritarta.

Kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas nėra numatytas. Siūloma svarstyti birželio 21 dieną. Galime pritarti tokiems siūlymams? Dėkoju.

12.40 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 30 ir 31 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIII-2213 (pateikimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 30 ir 31 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo septintuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIII-2213. Prašau, gerbiamas ministre Viliau Šapoka. Pateikimas.

V. ŠAPOKA. Ačiū. Gerbiamieji Seimo nariai, projektu siūloma nustatyti trejų metų akcizų didinimo planą cigaretėms, cigarams, cigarilėms, rūkomajam tabakui ir kaitinamajam tabakui. Cigaretėms kasmet vidutiniškai po 6 %, cigarams ir cigarilėms kasmet vidutiniškai po 14 %, rūkomajam tabakui kasmet vidutiniškai po 14 %.

Taip pat siūloma atskira kategorija išskirti ir reglamentuoti akcizų taikymą kaitinamojo tabako produktams, kuriems ir šiuo metu taikomas rūkomojo tabako akcizų tarifas, atsižvelgiant į tai, kad šie produktai savo savybėmis yra artimi rūkomajam tabakui, nes toks tabakas tinkamas rūkyti.

Taip pat siūloma nustatyti akcizus elektroninių cigarečių skysčiui, kuris iš esmės laikomas neapdoroto tabako pakaitalu. Kartu įvertinus Europos Sąjungos valstybių narių praktikoje šiems produktams taikomą apmokestinimą akcizais, šiam produktui siūloma nustatyti 0,2 euro mililitrui akcizų tarifą. Kviečiu pritari.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pirmas nori klausti K. Glaveckas. Ruošiasi E. Pupinis. K. Glavecko nėra. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi R. J. Dagys.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Kažkada buvo tam tikra reklama. Čia galbūt daugiau gydytojams reikėtų užduoti klausimą. Iš tikrųjų buvo propaguojama, kad elektroninės cigaretės yra tam tikras žingsnis atsitraukti nuo tabako. Ar buvo vertinta šiuo aspektu ir ar tai nepaskatins vartoti daugiau kitų rūkalų, t. y. tabako ir jūsų minimų pakaitalų, kurie tiesiogiai susiję su tabaku? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Nemanau, kad gydytojai rekomenduotų rūkyti bet kurias cigaretes. O kalbant apie pačią žalą, yra nemažai mokslinių tyrimų, kaip tai daro poveikį vaikams ir jaunimui, nes šiuo atveju taip pat vystosi priklausomybė. Manau, kad lygiai taip pat turėtume minimizuoti tą žalą, o kaina yra esminis faktorius, atbaidantis nuo to.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia R. J. Dagys. Ruošiasi J. Olekas.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, tabako ir alkoholio apmokestinimo akcizai yra tam tikras kontekstas ir visos Europos Sąjungos apmokestinimo. Tam tikri išipareigojimai ir planai, ir visa kita. Kiek dabartiniai jūsų siūlymai koreliuoja su Europos Sąjungos reikalavimais ir kiek tai yra mūsų pačių politinė valia ką nors daryti?

V. ŠAPOKA. Sutikite, kad turbūt nereikia laukti nurodymų, kad mums kas nors lieptų daryti. Tikrai neakcentuoju, kad čia yra Europos Sąjungos reikalavimas. Tai yra Vyriausybės pasiūlymas kaip viena iš priemonių kovoti su žalingomis priklausomybėmis. O vertindami tarifus, be jokios abejonės, žiūrėjome tiek į tendencijas apskritai Europos Sąjungoje, tiek pas mūsų kaimynus. Tikrai iš konteksto mes šiuo atveju neiškrentame.

PIRMININKĖ. Klausia J. Olekas. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū. Aš atsisakau klausti.

PIRMININKĖ. Klausia R. Žemaitaitis. Ruošiasi M. Majauskas.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, išties man keistai skamba, kad norima didinti akcizus cigaretėms, kai šiuo metu Lietuvoje kontrabandinių cigarečių skaičius siekia apie 22 % ir visos kontrabandinės cigaretės eina iš Baltarusijos. Mes neskiriame nė kiek pinigų Baltarusijos pasieniui kontroliuoti (vis dėlto 826 kilometrai Baltarusijos pasienio) ir tokie upeliai plaukia toliau. Juo labiau kad žinote, kai 1 % į biudžetą, iš karto negauname 3 mln. pajamų kontrabandos. Pavyzdžiui, ar jūs derinate pozicijas su latviais ir estais, nes kada aną kadenciją mes buvome valdančioji dauguma, tai dėl alkoholio akcizo ir cigarečių akcizo buvo kalbama su kolegomis? Jeigu dabar mes padidinome akcizą alkoholiniams gėrimams, tai žmonės iš Latvijos vežasi alkoholinius gėrimus, o jeigu dabar padidinsime cigarečių, tai jau galės iš Latvijos vežtis ir oficialiai pardavinėti čia. Ar jums neatrodo, kad tie dalykai, tokie akcizų pakėlimai, kaip tik paskatina iš Europos Sąjungos valstybių narių įsivežti legalias cigaretes ir jas čia platinti?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tikrai stebime, kas vyksta kaimyninėse šalyse. Į tą klausimą kaip ir atsakiau. Kalbant apie kontrabandos mastus, tai tikrai nesuplakime šių reikalų į vieną pušę. Baltarusijoje pakelio cigarečių kaina jau seniai yra kartais mažesnė negu Lietuvoje. Tai akcizo padidinimas 6 % tikrai esminio poveikio tam nepadarys. O su tuo, kad reikia intensyvuoti pastangas kovoje su kontrabanda, visiškai sutinku.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi P. Gražulis.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Reikia pritarti, jog tai yra ekonomikos augimo nestabdanti mokestinė priemonė. Iš esmės žiūrint į Vakarų valstybes, į kurias mes dažnai orientuojamės, matyt, neišvengiamai reikės ir toliau didinti akcizus, bet pratęsiu savo kolegos R. Žemaitaičio klausimą, į kurį jūs, man atrodo, neatsakėte, kad mes negalime didinti akcizų, nematydami kontrabandos rizikos. Klausimas: kokiomis priemonėmis bus stiprinama kova su kontrabanda, nes kiekvienas akcizų didinimas reiškia, jog kontrabanda tampa ekonomiškai patrauklesnė? Tai kokiomis priemonėmis mes tą patrauklumą mažinsime ir kaip kovosime su tuo, jog iš tikrųjų tos pajamos, kurios čia yra nupieštos, būtų ne popierinės, o realios, ir mes jas gautume?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tiesų, turint omeny, kad kontrabanda yra nusikaltimas, tai turime tarnybas, kurios kovoja su nusikaltimais, vertina riziką ir imasi tam tikrų veiksmų. Tai tikrai šis klausimas periodiškai yra aptariamas su visomis tarnybomis, kurios su tuo dirba, ir reikalaujame teikti papildomas priemones, kad ta kova būtų veiksmingesnė. Manau, kad tą galima tikrai aptarti, bet ne paties įstatymo projekto kontekste.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia P. Gražulis. Ruošiasi A. Palionis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas ministre, jūs pateikėte mokestinę akcizų politiką keleriems metams į priekį vien tik tabako gaminiams. Tačiau yra daugiau akcizinių prekių, tarp jų ir degalai, ir alkoholis. Ar čia akcizas nekis, trejus metus bus toks pats akcizas šioms prekėms, ar pateiksite vėliau, su kitų metų biudžetu?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Jeigu kalbame apie alkoholį ir apie kitus akcizus, tai jie visai neseniai buvo padidinti, ypač, jeigu kalbame apie akcizus, susijusius su alkoholiu, turime įvertinti, kokį poveikį padarė. Dabar yra tikrai tas trumpas laikas. O ar būtų kažkokių siurprizų kartu su biudžetu, tikrai tokių dalykų nesiūlysiu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Palionis. Ruošiasi V. Kamblevičius.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš esmės mano klausimas gal bus pakartotas. Mes dabar stebime prekybos tabaku tendencijas, jeigu daug metų iki šiol pardavimo apimtys augo, tai dabar jos pradeda kristi. Ar neatsisuks lazda kitu galu dėl akcizo didinimo? Ir dar išskirčiau vieną iš pozicijų, tai garinamojo tabako akcizo didinimą. Ar realiai jo prekyba nesustos Lietuvoje ir jis bus perkamas užsienyje?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tiesiog galiu šimtu procentų pritarti, kaip ir buvo jūsų kolegos paminėta, kad tuos veiksmus dėl akcizų didinimo, kovojant su kontrabanda, reikės stiprinti, nes natūralu, jog pagundų gali kilti daugiau.

O kalbant apie garinamąjį tabaką, šiuo atveju kaitinamąjį tabaką turite omeny, šiuo metu taikomas rūkomojo tabako akcizų tarifas. Tiesiog techniškai yra išskiriama kaip atskira kategorija ir didinimas yra lygiai tuo pačiu tempu kaip ir rūkomajam tabakui. Šiuo atveju išskirtinio kažkokio padidinimo nėra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinis klausia V. Kamblevičius. Prašom.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Atsisakau klausti, nes atsakė į mano klausimą.

PIRMININKĖ. Puiku. Motyvai. Nuomonė už, nuomonė prieš. Tuoj įjungiamo. Nuomonė už – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiama kolegos, čia, matyt, iš viso šios dienos paketo vienas iš nedaugelio klausimų, kur iš tikrųjų galima pritarti ir galima sutarti, kad tai yra kenksminga priklausomybė, žalingas užsiėmimas rūkyti, vartoti tabaką. Čia akcizų didinimas yra neišvengiamas, taip daro Vakarų valstybės, taip neišvengiamai turėsime daryti ir mes. Vis dėlto išsakysiu nerimą, kurį išsakiau ir prieš tai, ir ministras neatsakė. Jis kalba tik nuo savęs, nuo savo institucijos kalbėdamas apie tai, kad didiname mokesčius ir taip surinksime daugiau pajamų. Bet, kita vertus, mes turime kalbėti apie tarnybas, kurios saugo mūsų valstybę nuo kontrabandos

ir kurios turi labai aktyviai kovoti. Mano giliu įsitikinimu, dalis šitų planuojamų pajamų turi būti skiriamos jiems kaip paskata užtikrinant, kad tos pajamos bus surinktos. Taigi kviečiu pritarti, bet ir labai rimtai kalbėti apie tai, kaip bus kovojama su kontrabanda.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tiesų aš kviečiu tik balsuoti prieš arba susilaikyti. Pats asmeniškai aš tikrai susilaikysiu. Aš mačiau, kokią įtaką turėjo, kai alkoholio akcizą mes padidinome. Mes galvojome, kad iš Rusijos, Baltarusijos alkoholio upeliai tekės, bet dabar atsitiko priešingai, kai iš Europos Sąjungos valstybių narių, iš Lenkijos ir iš Latvijos, alkoholis yra įvežamas, įvežamas legaliai, legaliai yra dovanojamas, parduodamas ir panašiai, ir panašiai. Jeigu aš teisingai skaičiavau, dabar staigiai pamėginau patikrinti su Latvija skirtumą po padidini- mo, tai akcizų skirtumas bus apie 12–14 %. Žmonės dabar važiuoja, važiuodavo pirkti alkoholio, jie labai lengvai parsiveš ir šitą dalyką.

O kitas dalykas, mes kalbame apie jauną amžių. Kadangi Lietuvoje alkoholio gali įsigyti nuo 20 metų, Latvijoje – nuo 18, Lenkijoje – nuo 18 metų, tai kartu ir skystą tabaką, ir bet kokį kitą parsiveš kur kas pigiau. Tai aš manau, kad mes biudžete, jeigu turėsime, iš akcizo gausime tiek pinigų, kiek gavome dabar, o aš prognozuočiau, kad net galime gauti mažiau apie 3 mln.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Balsuojame dėl Akcizų įstatymo projekto. Gerbiami kolegos, grįžkime į darbo vietas. Vyksta balsavimas po pateikimo.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 66, prieš – 1, susilaikė 22. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas nėra numatytas. Kitokių pasiūlymų nematau. Siūloma svarstyti birželio 21 dieną. Galime pritarti? Pritariame. Dėkoju, kolegos.

Šešėlinės ekonomikos mažinimas

12.54 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 12, 29, 64, 99, 127, 132, 137, 143, 150, 151, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 170, 172, 173, 174, 176, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 205, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 217¹, 218, 505, 546 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2207 (pateikimas)

Skelbiu kitą mūsų darbotvarkės klausimą – Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2207. Pateikimas. V. Šapoka, ir tai vėl atskiras įstatymo projektas, kurį jūs pateiksite.

V. ŠAPOKA. Ačiū. Gerbiamieji Seimo nariai, šis projektas yra lydimasis įstatymas Mokesčių administravimo įstatymo pataisų projekto. Šiame projekte yra siūloma Mokesčių inspekcijos kompetencijai priskirtinų pažeidimų baudų dydžius pakelti 30 % su tam tikromis išimtimis. Nors Administracinių nusižengimų kodeksas priimtas ir įsigaliojo visai neseniai, jame nustatyti baudų dydžiai, priimant šį kodeksą, buvo perskaičiuoti iš ankstesnio kodekso tiesiog aritmetiškai. Daugelio straipsnių ekonominės sankcijos nekito daugiau negu 10 metų, dėl tos priežasties tos nustatytos baudos tikrai nebeatitinka realios situacijos ir neatlieka atgrasomojo prevencinio pobūdžio ir realaus asmenų nubaudo funkcijos.

Taip pat šiame projekte siūloma praplėsti mažai pavojingų administracinių nusižengimų sąrašą, kai asmuo už smulkius nusižengimus netraukiamas administracinėn atsakomybėn, o tiesiog skiriama jam pastaba.

Taip pat atsižvelgiant į tai, jog siūloma vykdyti struktūrinę pensijų ir mokesčių sistemos pertvarką, darbuotojo neto darbo užmokestį darbdavys turės perskaičiuoti padidindamas jį 1,289 karto, o už šio reikalavimo nevykdymą darbdaviams numatoma administracinė atsakomybė nuo 150 iki 1 tūkst. 450 eurų, o jeigu tai padaroma tyčia – nuo 2 tūkst. 700 iki 6 tūkst. eurų.

Taip pat yra keli techninio pobūdžio patikslinimai, susiję su naujo Sąjungos muitų kodekso numatytais sąvokomis. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre. Jūsų nori paklausti grupė Seimo narių. Pirmasis klausia M. Majauskas. Ruošiasi G. Skaistė.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, deklaruoti tikslai, atrodo, lyg ir visai geri ir priimtini, ir priemonės, atrodo, tikrai prasmingos, bet klausimas, ar įvertinote galimą piktnaudžiavimą šiomis priemonėmis? Aš suprantu, jeigu sąžiningiems piliečiams pateiktas siūlymas, jie labai atsakingai įvertins ir priims sprendimus, bet ar šie siūlymai nesukels galimybės piktnaudžiauti sistema, kuri tampa šiek tiek atlaidesnė?

V. ŠAPOKA. Šiuo atveju visuomet, ar žiūrėsime į mokesčių sistemą, ar žiūrėsime į kitas gyvenimo sritis, jeigu yra mažareikšmiai nusižengimai, ypač jeigu jie nesikartoja, manau, pradžioje įspėjimo tikrai pakanka. Vis dėlto reikėtų koncentruotis į tuos nusižengimus, kurie daro realią žalą. Tikrai stebėsime situaciją ir jeigu matysime, kad daugėja piktnaudžiavimo atveju, tai žinoma, kad situaciją reikės keisti, bet šiuo metu prielaidų tam tikrai nematome.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia G. Skaistė. Ruošiasi E. Pupinis. Prašau, kolege.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Mano klausimas yra apie visą šešėlio ekonomikos mažinimo paketą. Aš iš esmės pasigendu čia paties pagrindinio turbūt įstatymo, nes kai buvo pristatoma mokesčių reforma, buvo kalbama, kad bus iš šešėlio ištraukti 200 mln. eurų, iš kurių 85 mln. turėjo būti ištraukti taikant plačiau atvirkštinį PVM apmokestinimą naftos produktams ir elektroninėms priemonėms, tačiau šitame pakete aš to dalyko nematau. Man natūraliai kyla klausimas, kodėl?

V. ŠAPOKA. Klausimas kilo sąžiningai. Tikrai projektuose to nėra, kadangi mandatas yra suteiktas ir nereikia įstatymo pakeitimo. Į pačią Europos Komisiją mes jau esame kreipęsi.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi A. Sysas.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Atsiprašau, atsisakau klausti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas. Ruošiasi A. Kubilius.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, ir dabar įstatyme yra nuostata, jeigu darbo sutartyje arba kolektyvinėje sutartyje yra pažeidžiamas darbo užmokesčio mokėjimas, taikomos baudos. Gal galite pasakyti, ar turite tokių pavyzdžių, kad buvo taikomos baudos, nes jūs įrašote į naują įstatymą labai svarbų dalyką, t. y. Valstybinio socialinio draudimo įstatyme numatyta, na, perdavimą, mokėjimą, socialinio draudimo įmoką darbuotojui vietoje darbdavio. Valstybiniame sektoriuje nematau čia problemos, bet žinau Latvijos pavyzdį, žinau Rumunijos, kad perdavus socialinio draudimo įmoką kai kurie nesažiningi darbdaviai nemokėjo viso atlyginimo. Ar esame pasiruošę vis dėlto užkardyti tokius dalykus, kad įstatymus vykdytų ir privatus sektorius?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tikrai dėl jo atlikome daug įvairių vertinimų ir konsultacijų, taip pat ir su kolegomis Rumunijoje. Rumunijoje unikalų tuo, jog jie apskritai nenumatė jokių saugiklių. Šiuo atveju tikrai nenorime savo kailiu patirti to, kas galbūt pavieniais atvejais šiuo metu vyksta Rumunijoje, nes žinome, kad buvo ir tam tikrų susibūrimų iš... (*Balsai salėje*) Taip, demonstracijų. Nerimauta, ar nebus pasinaudota šia situacija. Pačių ekonominių prielaidų, kad būtų kas nors masiškai, turint omenyje darbo jėgos trūkumą ir spaudimą didinti atlyginimus, nėra, o individualių atveju, žinoma, gali pasitaikyti, todėl ir siūlome tas poveikio priemones, kurios atgrasytų. Manau, jeigu kas nors bandys negražiai šią situaciją panaudoti, keli pavyzdžiai tikrai atgrasys nuo galios demonstravimo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Kubilius. Ruošiasi A. Anušauskas.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, iš politinės patirties yra žinoma, jeigu kokį nors įstatymą pavadiname antikorupciniu arba kovos su šešėliu įstatymu, tai savaime visi puola balsuoti už, kaip čia neparemsime tokios šventos kovos su šešėliu. Bet kartais tie įstatymai yra gana menkaverčiai, nors ir turi labai didelį pavadinimą. Ar jums neatrodo, kad ir siūlomos šio įstatymo priemonės esmės nesprendžia, nes aš negirdžiu iš jūsų analizės, kur yra pagrindinė šešėlio priežastis? Iki šiol dažnai tekdavo skaityti teorinius Vakarų darbus, kuriuose būdavo sakoma, kad didžioji šešėlio priežastis yra nelegalus darbas, pavyzdžiui. Aš nežinau, jūs esate vertinę, kokios pagrindinės šešėlio problemos? Ar jūs manote, kad savo įstatymais, ypač šiuo, tokiu standartiniu bausmių didinimu, kiek nors sprendžiate tas pagrindines problemas?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tikrai noriu tas abejones išsklaidyti. Ir analizę darėme, ir su Nobelio premijos laureatais susitikome būtent, kaip spręsti šešėlio klausimą, ir, žinoma, sritis

įvertinome, ir girdime, ką net popiežius yra pasakęs, kad atlyginimo mokėjimas vokelyje yra mirtina nuodėmė. Manau, analizę atlikome visapusišką. Žinoma, jeigu žiūrėsime į vieną teisės akto projektą, viso paveikslo nepamatsime. Yra sudarytas kompleksinis planas. Vienoms priemonėms reikia įstatymo pakeitimų, kitoms priemonėms, pavyzdžiui, dėl atvirkštinio PVM taikymo, jų nereikia. Tam, kad ribotume piktnaudžiautojus mokesčių sistema, kad neprileistume jų prie viešųjų pirkimų, yra projektas. Tam, kad neprileistume prie bankų kreditavimo, yra numatytos kitos priemonės, kurios nereikalauja įstatymo pakeitimų. Priemonės yra kompleksinės. Žinoma, vieną dėlionę ištraukus iš viso paveikslo, apie paveikslą daug ko nepasakysi.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Anušauskas. Ruošiasi K. Glaveckas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš visiškai pritariu, kad negalima po šešėlinės ekonomikos mažinimo projektu pakišti kai kurių dalykų, kurie man kelia rimtų abejonių. Atsiverčiu keičiamą 210 straipsnį. Ką dabar jūs pasakysite šešėlinės ekonomikos magnatams? Nuo šiol, priėmus šį įstatymą, bus galima priplaukti prie muitinės tikrinamo laivo be muitinį tikrinimą atliekančios muitinės pareigūno leidimo. Bus galima atidaryti muitinės prižiūrimas prekes, kaip sako, ir ką nors su jomis daryti. Bus galima išvažiuoti iš muitinės tikrinamų vietų ir už tai nebebus, nuo šiol nebebus jokių baudų, kurios buvo iki šiol. Šiuo atveju aš vis dėlto norėčiau sužinoti, kodėl?

V. ŠAPOKA. Aš jau pristatymo metu minėjau, kad sritys, susijusios su muitinės veikla, įgyvendina tam tikras nuostatas, susijusias su naujuoju Sąjungos muitinės kodeksu. Manau, jeigu rastume kokių nors neatitikimų būtent su Sąjungos muitinės kodekso nuostatomis, dar turime laiko ištaisyti, jeigu tai tikrai yra klaida.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinis klausia K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas ministre, toks pastebėjimas man iš šalies susidaro, kitaip sakant, iš vidaus, kad Vyriausybė iš tikrųjų turi dvi rankas – dešinę ir kairę, dešinė reikalinga bausti ir atimti, o kairė reikalinga padėti dešinei. Iš esmės tos baudos ir baudimai, visokie *štrafai* ir kiti dalykai, su kurių pagalba galvojama, kad bus išspręstos problemos, mano supratimu, ne pats geriausias kelias į tą tikslą, į kurį mes einame.

V. ŠAPOKA. Visiškai sutinku, kad reikia naudoti statant namą abi rankas, o kalbant apie priemones, kurios turėtų skatinti, o ne vien tik bausti, tai yra daug priemonių, tiek susijusių su gyventojų pajamų mokesčiu tam, kad būtų galima padidinti atsiskaitymų, legalių atsiskaitymų skaičių, susijusių su statybų, remonto, autoremonto paslaugomis, taip pat yra kitų siūlymų, kurie yra susiję su vienkartinio atsiskleidimu ir susimokėjimu už pamirštus mokesčius. Aš manau, kad šiuo atveju tikrai yra subalansuotas variantas.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre. Nuomonė už, nuomonė prieš. M. Puidokas – nuomonė už įstatymo projektą.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Kviečiu iš tiesų kolegas palaikyti šį projektą dėl to, kad mūsų valstybės viena iš pagrindinių užduočių yra kova su šešėliu ir mokesčių maksimalus skaidrumas, kad būtų labai adekvačios ir aiškios nuobaudos už mokesčių slėpimą. Jeigu tuos siektinus tikslus kartu su šituo įstatymų paketu ir kitais lydimaisiais paketais pavyks pasiekti, turėsime tiek geresnį biudžeto surinkimą, tiek ir galimybes daugiau padėti tiems žmonėms, kurių šiuo metu yra socialinė atskirtis, ir tai viena, ko gero, iš esminių pareigų ir valstybės funkcijų.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Kolegos, šiandien girdėjome, kad ministras susitikinėja su Nobelio premijos laureatais, klausosi popiežiaus, bet, deja, nemato realaus gyvenimo, nemato dramblio kambaryje, nemato, jog pagrindinis šešėlio šaltinis yra atlyginimai vokeliuose, t. y. darbo santykiai, už kuriuos yra atsiskaitoma vokeliuose, ir taip nesumokami mokesčiai. Ir čia yra didžioji problema, ir čia iš esmės šiais siūlymais ji yra nesprendžiama. Kodėl nesprendžiama? Nežinau, gal nesiryžtama, gal bijoma, gal nesurandama veiksmingų priemonių, galbūt nenorima imtis tų priemonių, todėl siūloma daug kosmetinių pataisymų.

Aš siūlau nepritari ir kalbėti apie realias priemones, kurios iš tikrųjų mažintų šešėlį, nes tos priemonės, kurios buvo pasirinktos iki šiol, kaip ir praeitais metais, davė maždaug tik 50 % rezultatą, to, kurio Vyriausybė tikėjosi. Aš tikiu, kad ir dabar tos priemonės yra kosmetinės ir to rezultato, apie kurį kalba, neduos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės išsakytos, balsuojame po pateikimo dėl Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projekto.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 68, prieš – 4, susilaikė 25. Pritarta po pateikimo.

Kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas nėra numatytas. Galime pritarti? Galime. Siūloma svarstyti birželio 21 dieną. Dėkoju.

13.09 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 38, 68, 87, 100, 132, 139, 140 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 40¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2208 (pateikimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 2, 38, 68, 87, 100, 132, 139, 140 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 40¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2208. Ministras V. Šapoka. Pateikimas.

V. ŠAPOKA. Ačiū. Gerbiamieji Seimo nariai, šiuo projektu siūloma nustatyti minimalius patikimo mokesčio mokėtojo kriterijus, juos susiejant su tuo, kad juridinis asmuo, jo vadovas arba individualus verslininkas turi būti nebaustas tebegaliojančiomis sankcijomis už rimtus ir sąmoningus mokesčių įstatymų pažeidimus. Neatitikimas šių kriterijų turėtų šias pasekmes. Lyginant su kitais verslo subjektais, paliekamas ilgesnis – penkerių metų mokesčių apskaičiavimo ir perskaičiavimo senaties terminas. Negalėjimas dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, negalėjimas būti paramos gavėju, taip pat, žinoma, neigiamos pasekmės reputacijai, nes sąrašai būtų paviešinti. Taip pat siūloma detalizuoti taisykles, kuriomis remdamasis mokesčių administratorius apskaičiuoja konkrečius skirtingų baudų dydžius. Rengiant šias pataisas, vadovautasi analogiškais Administracinių nusižengimų kodekso ir Baudžiamojo kodekso nuostatomis.

Taip pat siūloma įtvirtinti vienkartinį atleidimą nuo delspinigių. Asmeniui deklaravus ir sumokėjus anksčiau nesumokėtus mokesčius, tokia priemonė turėtų ribotą laiką, galiotų pusę metų. Taip pat siūloma mokesčių apskaičiavimo ir perskaičiavimo senaties terminą mažinti nuo penkerių iki trejų metų, atsižvelgiant į tarptautinę praktiką. Ilgesni terminai, kaip ir minėjau, išliktų patikimumo kriterijų neatitinkantiems asmenims, taip pat objektyviai sudėtingesniais numatytais atvejais.

Pagrindiniai iš jų. Penkerių metų terminas paliekamas dėl gyventojų pajamų mokesčio. Kaip žinoma, pažeidimai šioje srityje išaiškėja dažniausiai vėliau, kai reikia patikrinti, ar pagrįstai buvo pritaikytos pelno mokesčio ir PVM tam tikros lengvatos už ilgesnį laikotarpį nei treji metai, kai reikia nustatyti žalą baudžiamojoje byloje pagal Baudžiamojo kodekso numatytus senaties terminus mokesčių mokėtojų interesais, kad būtų išvengta dvigubo apmokestinimo. Dešimties metų senaties terminas nustatomas, kai atliekamas mokestinis patikrinimas pagal abipusio susitarimo procedūras.

Taip pat siūloma nustatyti mokesčio mokėtojo teisę į palūkanas mokestinio patikrinimo metu. Šiuo metu, jei tikrinamas prašymo gražinti permoką pagrindumas, palūkanos per patikrinimui skirtą laikotarpį neskaičiuojamos. Nuostata kartu įgyvendina ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimus PVM gražinimo srityje.

Siekiant išvengti fizinio asmens dvigubo baudimo, numatoma, kad baudos skyrimas pagal Mokesčių administravimo įstatymą stabdomas, jei yra iškeliamas baudžiamoji byla. Jei asmuo nuteisiamas, bauda nebeskiriama. O jei byla nutraukiama, baudos skyrimo procesas atnaujinamas. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti penki Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Kubilius. Ruošiasi K. Glaveckas.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš norėčiau paklausti, gerbiamas ministre, vėlgi dėl jūsų siūlomų priemonių ir šiuo atveju būtent dėl vienkartinės amnestijos. Kaip jūs vertinate tai, kad Tarptautinis valiutos fondas savo nesenos misijos gegužės 21 dieną pareiškime įvertino, kad kai kurios siūlomos priemonės kovoti su šešėliu, tarp jų ir jūsų siūloma amnestija, gali netiesiogiai paskatinti to paties šešėlio didėjimą?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tikrai negalėtume pavadinti to amnestija, nes mokesčius vis tiek sumokėti reikės. Jau ir šiuo metu sumokėjus mokesčius galima tos baudos išvengti, jei yra

nustatoma neatitikimų. Šiuo atveju kalbama tik apie vienkartinį atleidimą nuo delspinigių. Tarpautinis valiutos fondas yra nuoseklus, nes poziciją dėl bet kokių mokestinių amnestijų yra viena kartą paskelbęs ir nuosekliai tos pozicijos laikosi. Šiuo atveju tai nėra ta tikroji amnestija, kuri tikrai buvo sulaukusi ypač neigiamo Tarpautinio valiutos fondo požiūrio, pavyzdžiui, Graikijoje ar kitose šalyse. Čia kalbama tik apie delspinigius.

O dėl Tarpautinio valiutos fondo atskirų specialistų vertinimų. Pagrindinis dalykas tam, kad nesikartotų šios akcijos ateityje, nes jeigu jos kartosis, tikrai ilgalaikė prasme mokesčių mokėtojų moralei tai gali sukelti riziką.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi A. Sysas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas ministre, žinant dabartinę pasaulio ekonomikos padėtį ir politinę, rizikos iš tikro yra didelės ir makroekonomikoje, ir mikroekonomikoje, ir visur. Natūralu, kad tų rizikų nepavyks išvengti ir Lietuvos verslininkams. O rizikos susijusios su pardavimu, su pirkimu, apmokėjimu, kitais dalykais. Kitaip tariant, norom nenorom, papuoli vis tiek į kokią nors bėdą. Išklausius, perskaičius šią visą korekciją šio viso įstatymo, iš tikro peršasi viena paprasta išvada, kad užsiimti verslu per daug rizikinga ir neapsimoka. Mano supratimu, vis dėlto reikėtų palikti kokias nors atviras bent jau mažytes orlaides, kad galėtų verslas kaip nors ne taip baisiai bijoti, kaip dabartiniu metu bijos, nes iš esmės už viską jis atsakingas. O jeigu rinka, tar- kim, lėmė, kad jis negaus pelno, negaus pajamų, jam nebus taikoma tokia pat praktika, kaip ban- kams mes taikėme anuo laiku, per 2009 metus...

PIRMININKĖ. Klauskite. Laikas!

K. GLAVECKAS (LSF). Sakykite, kodėl taip yra? Ką jūs pasakytumėte verslui, ar verta jam pradėti biznį, ar geriausia nieko nedaryti ir emigruoti? Čia iš tikro tas...

PIRMININKĖ. Klausti – minutė!

V. ŠAPOKA. Aš manau, verslui reikia pasakyti, kad drąsiai juo reikia užsiimti, jį vystyti, ieškoti įvairių formų, kur valstybė tiek ES struktūrinėmis lėšomis, tiek kitomis priemonėmis padėtų įsitvirtinti pasaulinėse rinkose. Tikrai manau, kad kuo daugiau progresyvaus ir, svarbiausia, sąžiningo verslo mes turėsime, tuo greičiau augs pačios Lietuvos gerovė. Tikrai nemanau, kad sąžiningiems verslininkams yra prasmės kažko baimintis. O kalbant apie tai, jog yra siauriamos galimybės šešėliniams verslams, tai iš to laimi sąžiningas verslas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas. Ruošiasi V. Gailius.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, šio įstatymo 6 straipsnyje yra nuoroda. Tai išimtinis straipsnis, kuriame kalbama, kad tokia teisinė galimybė yra specialiajame įstatyme. Mano klausimas. Ar yra tas specialusis įstatymas, jeigu yra, tai koks, nes mes dažnai į įstatymą įrašome nuorodą į kitą įstatymą, kurio ir nebūna? Konkrečiai galite nurodyti, į kokį čia specialųjį įstatymą darote nuorodą?

V. ŠAPOKA. Tikrai sutikrinsime, ar visos nuorodos yra teisingos. Ačiū už dėmesio atkreipimą, tikrai patikrinsime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Gailius. Ruošiasi M. Majauskas.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Ministre, jūsų individualus požiūris į teikiamą įstatymo projektą labiau prevencinis ar labiau represinis?

V. ŠAPOKA. Aš tikrai įsitikinęs, kad jis yra labiau prevencinis, tikrai Lietuvoje ilgą laiką turėjome problemą, nes vyravo nebaudžiamumo atmosfera. Šiuo atveju pasekmės yra labai aiškiai išdėstytos. Jeigu nori tūnoti šešėlyje ir prisiimti tą teisinę riziką, tai ta teisinė rizika smarkiai išauga. Ne vien tikrai dėl to, kad gali gauti baudą, bet dėl to, kad tiesiog turėsi užleisti vietą vykstant viešiesiems pirkimams sąžiningiems verslininkams.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Majauskas. Ruošiasi S. Jovaiša.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, aš grįžtu prie pradinio klausimo, kurį bandžiau kelis kartus jūsų klausti. Intencija yra gera, mes norime įvairiomis paskatomis ištraukti pinigų iš šešėlio taip, kad jie suktųsi kaip oficialūs finansai ir mes taip galėtume finansuoti valstybės paslaugas. Bet, mažindami baudas, trumpindami senaties terminus, sudarydami galimybes sumokėti mokesčius, kurių anksčiau nemokėjo, kaip mes užtikrinsime, jog nebus piktnaudžiaujama šia sistema? Kaip jūs stebėsite tą sistemą ir kokių priemonių imsitės? Ar esate numatę kažko-

kius rodiklius, kad jeigu per daug bus ir tas piktnaudžiavimas kažkaip bus nustatytas, jog vis tik gražinsite tuos šiuo metu galiojančius įstatymus?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tiek užduodamas buvusį klausimą, tiek dabar minite piktnaudžiavimą kažkuo. Gal galite patikslinti, kuo piktnaudžiauti?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Jeigu...

PIRMININKĖ. Patikslinkite.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...verslas bus pasiruošęs sumokėti mažesnius mokesčius, taip prisipažindamas, jog nemokėjo mokesčių, ir tas mokesčių sumažėjimas... mokesčiai bus mažesni, negu iš tikrųjų verslas būtų sumokėjęs.

V. ŠAPOKA. Tikrai šiuo atveju jokių pakeitimų nesame pasiūlę, atkreipiu dėmesį, pasiūlymas dėl atleidimo yra nuo delpinigių.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir paskutinis klausia S. Jovaiša. Prašau.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis ministre, aš dar apie prevenciją truputį. Esame girdėję, ypač Skandinavijos šalyse, kad mokesčių tarnybos yra labai draugiškos, tolerantiškos, ypač pradedantiesiems verslą, ar ne? Kaip Lietuvoje šita sistema, ar jinau jau įgavusi pagreitį? Iš tikrųjų aš manau, kad dalis jų, pradėję verslą, nėra tiek kompetentingi, kad nedarytų klaidų. Būtent, jeigu metų laikotarpiu, įregistravus įmonę, Mokesčių inspekcija, mūsiškiai pasirodytų pas juos, galbūt ką nors sutvarkytų ir taip tiesiog mandagia forma būtų parodyta, kad tuos mokesčius mokėti reikia ir būtina.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Truputį pajuokausiu, jeigu pažiūrėtume į Skandinavijos šalis, tai turbūt ir Seime tvyro draugiška ir konsensuso atmosfera. Tai yra procesas. Mokesčių inspekcija savo strateginį planą yra pakeitusi, labai orientuojasi į konsultavimo kokybės gerinimą, žinoma, tai neatsitinka per naktį, bet yra numatyti veiksmai ir sudarytas planas, kaip šitą situaciją keisti. Manau, kad tikrai iš dabartinių veiksmų matome teigiamų poslinkių. Mokesčių inspekcija nori tapti daug draugiškesnė savo klientams, taip pat yra numatyta nemažai IT sprendimų, kurie leis smulkiam verslui automatiškai vykdyti apskaitą, kad automatiškai būtų paskaičiuoti mokesčiai. Visi tie procesai vyksta, žinoma, kartais reikia ir laiko, nes ir pačios organizacijos kultūra turi taip pat pasikeisti. Tai neįvyksta per naktį.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai. S. Jakeliūnas – nuomonė už.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji pirmininke. Aš manau, kad čia yra tikrai geras bandymas kompleksiskai administruoti mokesčius, ir linkiu sėkmės ministrui, ypač Mokesčių inspekcijai, nes sutvarkius Mokesčių inspekcijos darbo efektyvumą, kad nebūtų ten tam tikrų netolygumų dėl standartų taikymo, nes tokių atgarsių kartais pasigirsta, šitas įstatymo pakeitimas tikrai būtų efektyvi priemonė kovojant su šešėliu. Mokesčių inspekcijos darbo kokybė ir tų darbuotojų atlyginimų sistemos... atitinkamai pertvarkius Valstybės tarnybos įstatymą, aš manau, būtų tie sprendimai, kurie leistų pasiekti tuos rezultatus, kurių tikimasi priimant šį įstatymą, todėl tikrai siūlau būtinai balsuoti už jį ir palaikyti visomis išgalėmis. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – K. Glaveckas. K. Glavecko nematau. Balsuojame.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 70, prieš – 2, susilaikė 17. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas nenumatytas. Siūlymų nėra. Galime priarti? Galime. Siūloma svarstyti birželio 21 dieną.

13.25 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 46 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2209, Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2210, Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2211, Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2212 (pateikimas)

Gerbiamieji kolegos, dabar liko jau lydimieji įstatymų projektai ir aš prašau ministro dėl Viešųjų pirkimo įstatymo, tai būtų projektas Nr. XIIIIP-2209, taip pat dėl projektų Nr. XIIIIP-2210, Nr. XIIIIP-2211 ir Nr. XIIIIP-2212. Prašom, ministre.

V. ŠAPOKA. Ačiū. Gerbiamieji Seimo nariai, kadangi Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimo projekte siūlome įtvirtinti sąvoką „minimalūs patikimo mokesčių mokėtojo kriterijai“, atitinkamai siūlome įtraukti šią sąvoką į Viešųjų pirkimų įstatymą. Analogiška situacija yra su Labdaros ir paramos įstatymu, taip pat numatoma įtraukti šią sąvoką. Kalbant apie Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimo projektą, šiame pataisų projekte siūloma vietoj dabar apibrėžtų konkrečių baudų skyrimo taisyklių nustatyti, kad už atitinkamų nuostatų pažeidimus mokesčių administratorius skiria baudą vadovaudamasis Mokesčių administravimo įstatymo nustatytais baudų skyrimo taisyklėmis.

Dėl Pelno mokesčio įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo. Siūloma atsisakyti dvigubos lengvatos, taikomos pelno nesiekiančioms įmonėms, panaikinant galimybę taikyti nulio procentų tarifą ūkinės komercinės veiklos pajamoms ir įtraukiant jas į bendrą apmokestinimo sistemą, kartu užtikrinant, kad pajamos, skiriamos viešuosius interesus tenkinančiai veiklai finansuoti... ir toliau būtų taikoma dabartinė tvarka. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nori paklausti K. Glaveckas. Ruošiasi A. Anušauskas. (*Balsai salėje*) Atsisakote. A. Anušauskas. Ruošiasi A. Sysas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, jau ir Teisės departamentas atkreipė dėmesį, kad projekte yra neatitikimų su galiojančiais įstatymais. O ką reiškia tie neatitikimai? Tai reiškia, kad priėmus tokį, kaip yra, kurį jūs pateikėte, jis tiesiog neveiks. Ten kalbama apie ekonomines sankcijas, kad projekte yra surašyti tie pažeidimai, kalbama apie atsakomybę už juos, tačiau nė vienas iš tų pažeidimų nėra numatytas įvardytuose mokesčių įstatymuose. Šiuo atveju kodėl projektas nesuderintas su kitais įstatymais? Jisai neveiks.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tiesiog noriu pasidžiaugti, kad Seimo teisininkai dirba savo darbą, yra pateikę pastabas. Manau, kad komitete tikrai mes rasime sprendimus tam, kad bet kokius teisinius neapibrėžtumus pašalintume.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Sysas. Ruošiasi P. Gražulis.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, sveikintinas noras viešuosiuose pirkimuose daryti daugiau tvarkos. Mano klausimas būtų galbūt ne... ir dėl šito įstatymo. Kodėl ministerija kartu neteikia siūlymo, projekto, kad viešuosiuose pirkimuose dalyvaujant nebūtų pagrindinis dalykas darbo užmokesčio minimali kaina? Nuo čia prasideda visi ir korupciniai dalykai, ir visokie kitokie. Kada mes sulauksime, kad nebūtų pagrindinis kriterijus – kas pasiūlo mažiausią kainą?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų turėjome nemažai susitikimų ir su Viešųjų pirkimų tarnyba, ir su Ūkio ministerija, ir su kitomis institucijomis ieškodami galimybių, kaip būtų galima iš tikrųjų apriboti dalyvavimą ar galbūt per naudingumo balus tiesiog išfiltruoti tuos, kurie iš esmės manipuliuoja darbo užmokesčio statistika.

Taip pat konsultavomės ir su Europos Komisija, ar nepažeistume direktyvos, jeigu įrašytume tokį reikalavimą į įstatymą. Bėda yra ta, jog pagal tai, kaip Europos Komisija aiškina direktyvą, būtent kainos paskaičiavimas ir ta dedamoji, kuri susijusi su darbo užmokesčiu, gali būti naudojama ne šiaip įmonės vidurkio, o būtent tai paslaugai ar prekei dirbančių darbuotojų darbo užmokestis... Šiuo atveju, kadangi tai yra kaštų alokacijos klausimas, o tikrai žinome iš valdymo apskaitos, kad su kaštų alokacija galima nupiešti iš esmės, ką tik nori. Įvertiname tai, kad tai nebūtų veiksminga priemonė šiuo atveju.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia P. Gražulis. Ruošiasi S. Jovaiša.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas ministre, čia pateikiamas gana siauras įstatymo projektas, numatytos sankcijos, viešųjų pirkimų griežtinimas, didesnė atsakomybė, tačiau aš noriu užduoti platesnį klausimą. Ar jūs, teikdami mokesstinę reformą, Vyriausybėje su specialistais nediskutavote, kaip vis dėlto sumažinti lietuvių, vykstančių į Lenkiją, apsipirkimą? Galbūt mažinti pridėtinės vertės mokestį maisto produktams, tokiu būdu skaičiuojant, kad tie keli šimtai milijonų, kuriuos palieka lietuviai Lenkijoje, liktų Lietuvoje, ir nors mažesnis būtų pridėtinės vertės mokestis, tačiau mokesetine prasme būtų surenkami tie patys mokesčiai. Ar tokio klausimo nediskutavote su nauja mokesčių reforma?

V. ŠAPOKA. Žinoma, kad diskusijų buvo tikrai įvairių, bet reikia labai aiškiai pasirinkti kryptį į ateitį. Tai manau, kad pati teisingiausia kryptis – daryti viską, kad Lietuvos žmonių pajamos

augtų, ir tada nereikėtų dėl vieno ar kito euro skirtumo važiuoti pas kaimynus. Pasiūlyta pertvarka tai ir atspindi, kad realiai žmonės pajustų pajamų didėjimą. Tą jie pajus iš karto jau nuo kitų metų. Ir ilgesniu laikotarpiu Lietuva, susikurdama tam tikrą konkurencinį pranašumą prieš savo kaimynes, galės pritraukti daugiau investicijų tam, kad dar greičiau tos pajamos augtų. Jeigu mes tik žiūrėsime, kaip išleisti pigiau, ir pamiršime apie pajamas, iš tikrųjų tada žvejosime – ar važiuoti į tą šalį nusipirkti vieną dalyką, ar į kitą šalį – kitą dalyką.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos – M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Noriu jūsų paprašyti patikslinti, kaip reikėtų elgtis, nes, žinau, 13 val. 30 min. numatyta pertrauka ir Biudžeto ir finansų komiteto posėdis yra 13 val. 30 min. numatytas.

PIRMININKĖ. Minutėlę, tuoj tai ir padarysiu. Liko dar du Seimo nariai, kurie norėtų paklausti. Motyvai, balsuojame ir tada skelbiame pertrauką.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Komiteto posėdis 13 val. 30 min.

PIRMININKĖ. Taip. Komiteto posėdis. Ir galbūt pradėsime posėdį ne 14 val., o 14 val. 10 min., nes tikrai labai nedaug liko laiko. Taip numatė valdyba – iki 14 valandos.

Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi R. Budbergytė, ir tai bus paskutinė klausėja.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, aš, šitam blokui priartdamas, noriu naudodamasis proga užduoti klausimą, nes čia yra ta labdaros paramos dalis... Aš jums uždaviau klausimą, kaip su loterijomis? Šiek tiek čia koreliuoja. Be to, tas pamirštas ar kažkur užkliuvęs ministerijoje, jūs žadėjote pasidomėti, bet jau porą savaitių laukiu, tai gal turite kokią žinutę apie tai, nes mes galbūt dar spėsime inkorporuoti tam tikrus skaičius į Sporto įstatymą remdamiesi būtent tuo užkliuvusiu projektu?

V. ŠAPOKA. Sutarta, kad artimiausiu metu tas klausimas Vyriausybėje bus svarstomas. Manau, kad tikrai tas procesas paspartės, tada bus galima pasižiūrėti, kaip tas pagal laiką. Ar?..

PIRMININKĖ. Ačiū. Paskutinė klausia R. Budbergytė. Prašom.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū. Gerbiamas ministre, vis dėlto gal galite nors trumpai, keliais žodžiais paaiškinti, kaip atsiranda tas „rimtas“? Kodėl tokią sąvoką būtent pasirinkote vartoti apibūdinant profesinį pažeidimą?

V. ŠAPOKA. Turite omeny minimalius? Taip, iš tikrųjų šioje vietoje remiamės Švedijos praktika. Daug diskutavome. Pas juos tas dalykas tikrai labai pasiteisino, todėl manau, kad yra visos prielaidos, kad Lietuvoje taip pat pasiteisintų. Iš esmės siūlome įtvirtinti labai panašią sąvoką.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonės, motyvai – S. Jakeliūnas dėl pateiktų įstatymų projektų.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui. Šis įstatymo projektas integruotas su Mokesčių administravimo įstatymu ir mes jau ką tik palaikėme, tai čia visa viešųjų pirkimų sistema taip pat turi veikti skaidriai, efektyviai ir viešieji pirkimai turi būti siejami tik su sąžiningais mokesčių mokėtojais, todėl siūlau palaikyti ir šį įstatymo projektą po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl lydimųjų Viešųjų pirkimų, Labdaros, Pridėtinės vertės ir Pelno mokesčio įstatymų, kuriuos ministras pateikė.

Balsavimo rezultatai: balsavo 83 Seimo nariai, už – 69, prieš nėra, susilaikė 14. Po pateikimo pritarta.

Dėl Viešųjų pirkimų įstatymo projekto pagrindiniu komitetu siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas – Audito komitetas. Siūloma svarstyti birželio 21 dieną. O dėl Labdaros ir paramos įstatymo, Pridėtinės vertės mokesčio ir Pelno mokesčio įstatymų projektų pagrindiniu komitetu siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas, papildomi nenumatyti. Siūloma svarstyti birželio 21 dieną.

Gerbiamieji kolegos, rytinį posėdį baigėme. (*Balsai salėje*)

Registruojamės? Registruojamės. Gerai. Ką tik balsavome, bet pageidavimas jūsų išgirstas. Vakarinį posėdį pradėsime 14 valandą, kadangi penkias minutes vėluojame, 14 val. 5 min. ir... (*Balsai salėje*) 14 val. 10 min.? Gerai. 14 val. 10 min. Sutariame bendru sutarimu. Svarstysime pensijų reformos ir lydimuosius įstatymų projektus.

Užsiregistravo 67 aktyvūs Seimo nariai. Rytinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IV (PAVASARIO) SESIJOS NENUMATYTO POSĖDŽIO NR. 183 STENOGRAMA

2018 m. birželio 5 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
G. KIRKILAS ir I. ŠIAULIENĖ*

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDDF). Gerbiami kolegos, vakarinis Seimo posėdis. (*Gongas*) Registracija.

Gerbiami kolegos, užsiregistravo 52 Seimo nariai.

14.13 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 7, 8, 10, 23, 25 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2232, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-902 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2233, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 4, 5, 6, 7 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2234, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 6, 14, 18, 21, 22, 24 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2235, Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3, 15, 19, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2236, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 2, 3, 6, 8, 13, 15 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2237, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6, 16, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2238, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 35, 37, 38, 39, 39¹, 40, 41, 44, 50, 54 straipsnių pakeitimo ir 51, 52, 53 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2239, Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 4, 9, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2240, Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 5 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2241, Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-888 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2242, Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14, 15, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2243, Šeimynų įstatymo Nr. XI-681 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2244, Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 10, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2245, Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 2, 6, 7, 8 ir 23 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo VI¹ skyriumi įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2247, Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 4, 7, 15, 16, 24 straipsnių pakeitimo ir 17, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XIII-882 4 straipsnio pakeitimo ir 3 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2248, Kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2249, Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2250, Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2251, Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2252, Pensijų sistemos reformos įstatymo Nr. IX-1215 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2253, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų ir Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaraciją pasirašiusių asmenų statuso įstatymo Nr. IX-1789 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2254, Prezidento valstybinės rentos įstatymo Nr. X-980 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2255, Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 3, 7, 9 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2256, Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-949 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2257 (*pateikimas*)

Darbotvarkės klausimai nuo 1-3a iki 1-3ž – projektai nuo Nr. XIIIIP-2232 iki Nr. XIIIIP-2258. Tačiau yra kolegos A. Syso pasiūlymas paskutinį klausimą – 1-3ž (projektas Nr. XIIIIP-2258) – atskirai. Kaip galvojate? Prašau. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Būtinai. Aš labai norėčiau, kad mes padiskutuotume atskirai, nes yra terminas, ne tik keisti pagal šitą įstatymą. Ir dėl Pensijų kaupimo įstatymo, nes tai yra labai didelis įstatymas, daug skirtingų pasiūlymų. Reikėtų irgi atskirai.

PIRMININKAS. Koks numeris?

A. SYSAS (LSDPF). Atrodo, jeigu aš neklystu, Kaupimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2246. Kituose daug techninių dalykų, o Kaupimo įstatyme yra daug esminių dalykų.

PIRMININKAS. Ar ministras sutiktų atskirai tuos du įstatymus pristatyti? Sutinka pateikti? Dabar pateikiame visus, kuriuos minėjau, išskyrus tuos du, kuriuos A. Sysas siūlė pristatyti atskirai – Pensijų kaupimo įstatymą ir Valstybės politikų ir t. t. atlyginimo įstatymą. Prašau, ministre. Socialinės apsaugos ir darbo ministras kolega L. Kukuraitis. Prašau.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, pristatome jau plačiai diskutuojamą visuomenėje pensijų reformą. Pensijų reformą iš tiesų reikia daryti, nes yra bent keletas probleminių dalykų, kuriuos mes visi matome, visi suprantame.

Pirmasis yra tai, kad dabartiniai mūsų pensininkai skursta, ir tai turime spręsti.

Antroji problema yra ta, kad ne tik tarptautinės organizacijos, bet ir mūsų prognozės rodo, kad demografinė duobė artėja, kad į ją iš lėto leidžiamės ir turime ieškoti ilgalaikių sprendimų.

Trečioji problema, su kuria susiduriame, yra ta, kad dabartinė egzistuojanti kaupimo sistema nėra tvarkinga ir nėra palanki žmonėms, ypač tiems, kurie kaupia tik 2 %. Todėl teikiamas sisteminis siūlymas 27 įstatymų pakeitimo projektais. Tai susiję ir su mokesčių, ir su pensijų reformomis. Didelė dalis įstatymų projektų susiję su mokesčių perkėlimu darbuotojui. Tai grupė projektų nuo Nr. XIIIIP-2232 iki Nr. XIIIIP-2245, projektai nuo Nr. XIIIIP-2249 iki Nr. XIIIIP-2251 ir projektai nuo Nr. XIIIIP-2254 iki Nr. XIIIIP-2258.

Su pensijų sistemos pakeitimais yra susiję penki įstatymų projektai: Nr. XIIIIP-2246, Nr. XIIIIP-2248, Nr. XIIIIP-2252, Nr. XIIIIP-2253 ir Nr. XIIIIP-2247.

Dabar esminiai siūlymai, susiję su mokesčių reforma. Perkelti apdraustajam visas socialinio draudimo įmokas, išskyrus nedarbo, nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų įmokas. Atsižvelgiant į įmokų perkėlimą iš draudėjo apdraustajam, perskaičiuoti darbuotojo atlyginimą bruto, jį padidinant 1,289 karto, įvesti „Sodros“ įmokų lubas. Bendrąją pensijų dalį finansuoti valstybės biudžeto lėšomis, nebeskirti „Sodros“ biudžeto lėšų aktyvioms darbo rinkos priemonėms finansuoti. Socialinio draudimo išmokas reglamentuojančiuose įstatymuose: ligos, motinystės (tėvystės), vaiko priežiūros, išmokos dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų, nedarbo išmokos, nustatyti naujus išmokų dydžius, kad jie atitiktų dabar galiojančius ir žmonės gautų tas pačias lėšas į rankas.

Esminiai siūlymai, susiję su pensijų reforma. Aš juos pasakysiu, bet po to galėsime atskirai Pensijų kaupimo įstatymo svarstymo metu aptarti. Atsisakyti „Sodros“ įmokos dalies pervedimo į privačius fondus, nustatyti naujus įmokų tarifus, numatyti automatinį dalyvių įtraukimą į papildomą pensijų kaupimą II pakopos pensijų fonduose, numatyti pasirinkimo galimybes esamiems pensijų kaupimo dalyviams, numatyti paskatas kaupti papildomai daugiau tiek dalyviui, tiek darbdaviui, numatyti mechanizmus, galinčius labiau apsaugoti pensijų kaupimo dalyvius nuo (...) rizikos, tvarkyti išmokų iš pensijų sistemos dalį bei atpiginti pensijų fondų valdymą.

Dabar trumpai pakomentuosiu kiekvieną tų įstatymų atskirai. Pirmas, 1-3a klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad apdraustasis moka pensijų, ligos ir motinystės socialinio draudimo įmokas. Draudėjas moka nedarbo, nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokas. Perkėlus draudėjo pensijų, ligos, motinystės ir sveikatos draudimo įmokas apdraustajam, darbo užmokestis darbuotojui turėtų būti nominaliai padidintas 1,289 karto. Nuo 2019 metų įvedus „Sodros“ įmokų lubas, pamažu jas mažinant, 2019 metais būtų 120 vidutinių darbo užmokesčių per metus, toliau, 2020 metais – 84 vidutiniai darbo užmokesčiai per metus ir 2021 metais – 60 vidutinių darbo užmokes-

čių per metus. Tais atvejais, kai apraustajam apskaičiuotas darbo užmokestis mažesnis nei minimalus, draudėjas apdraustojui ir draudėjo socialinio draudimo įmokas už tarnautojus ar darbuotojus iš savo lėšų išskaičiuoja ir sumoka nuo darbo užmokesčio ne mažesnę kaip minimalus mėnesinis atlygis. Aktyvios darbo rinkos politikos priemonės nebebūtų finansuojamos iš „Sodros“ biudžeto lėšų.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo pakeitimai. Suderinamos šio įstatymo nuostatos su Socialinio draudimo, Pensijų kaupimo įstatymų pakeitimais: įmokų perkėlimas darbuotojui, aktyvių darbo rinkos priemonių finansavimas bei kaupimo įmokos.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektu siūloma dalį draudėjo socialinio draudimo įmokų perkelti apdraustajam ir atitinkamai, didėjant bruto darbo užmokesčiui, nustatomi nauji išmokų dydžiai. Be to, nuo 2019 m. sausio 1 d., pasikeitus neapmokestinamojo pajamų dydžio skaičiavimui bei gyventojų pajamų mokesčio taikymui, galima situacija, kai iki Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo įsigaliojimo paskirtos ir po šio įstatymo įsigaliojimo mokamos ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokos sumažės. Siekiant išvengti šio galimo sumažėjimo, šiame Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme siūlome nustatyti, kad visos socialinio draudimo išmokos perskaičiuojamos pagal naujus darbo užmokesčio bei išmokų dydžius ir mokamos ne mažesnės, nei buvo paskirtos iki minėto įstatymo įsigaliojimo.

Atsižvelgiant į Europos Teisingumo Teismo sprendimą, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymas papildomas nuostata, kad tais atvejais, kai apdraustasis, turintis teisę gauti motinystės išmoką, draudžiamųjų pajamų neturėjo visai ar iš dalies dėl to, kad dirbo užsienyje, motinystės išmokos dydis apskaičiuojamas iš paskutinių draudžiamųjų pajamų, gautų kalendoriniais metais, kuriais asmuo dirbo Lietuvoje.

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo projektu siūloma nustatyti naujus išmokų dydžius, kad jie atitiktų dabar galiojančius, o išmokos, paskirtos iki įstatymo įsigaliojimo, perskaičiuotos ir nemažinamos.

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo projekte nustatomi nauji išmokų dydžiai, kad atitiktų dabar galiojančius, o išmokos, paskirtos iki įstatymo įsigaliojimo, neperskaičiuojamos, atsisakoma aktyvių darbo rinkos priemonių finansavimo „Sodros“ lėšomis.

Sveikatos draudimo įstatyme numatoma dėl mokesčių konsolidavimo išaugus bruto darbo užmokesčiui, Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekte siūloma apdraustiesiems ir draudėjams nustatyti naujus privalomojo sveikatos draudimo įmokų tarifus, kurie atitiktų dabartinį apmokestinimą. Taip pat siūloma aiškiai įtvirtinti iki šiol naudotą VDU dydį, tai yra neįtraukiant individualių įmonių darbo užmokesčio, nuo kurio skaičiuojamos sveikatos draudimo įmokos už valstybės lėšomis draudžiamą asmenį, duomenų. Savarankiškai dirbantiems asmenims įmokų tarifų siūloma nekeisti.

Kiti penki įstatymų projektai: Užimtumo įstatymo, Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo, Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo, Profesinio mokymo įstatymo, Socialinių įmonių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimais siekiama dėl mokesčių konsolidavimo išaugus bruto darbo užmokesčiui ir MMA atitinkamai perskaičiuoti įstatymuose nustatytus dydžius.

Šeimynų įstatyme atsižvelgiant į tai, kad nuo 2019 m. sausio 1 d. didėja minimalioji mėnesinė alga, atitinkamai siūloma tikslinti šeimynos dalyviams garantuojamas išlaikymo pajamas, kurios negalės būti mažesnės negu Vyriausybės nustatytos 1,1637 minimalios mėnesinės algos.

Šalpos pensijų įstatymo pakeitimais nustatoma teisė gauti pensijų priemonę tiems socialinio draudimo pensijų gavėjams, kurių gaunamų pensijų suma per mėnesį neviršija 95 % MVPD (minimalaus vartojimo poreikio dydžio), kas šiuo metu atitinka 230 eurų. Tokių žmonių, kurie papildomai neturi pajamų, yra apie 95 tūkst. ir jiems būtų suteikiama papildoma priemonė iš valstybės biudžeto. Šalpos pensijų dydis senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims vietoj 0,9 šalpos pensijų bazės padidinti iki vienos šalpos pensijų bazės, iki 130, šiuo metu yra 117.

Šalpos pensijų įstatymo pakeitimai yra susiję su kitų įstatymų pakeitimais, Socialinių paslaugų įstatymu, Socialinių paslaugų įstatymas yra kaip lydymasis teisės aktas, Kūno kultūros ir

sporto įstatymo ir Valstybinių pensijų įstatymo projektai yra susiję. Siekiant išlaikyti pensinio pobūdžio išmokų, mokamų iš valstybės biudžeto, kurių dydžio apskaičiavimas susijęs su darbo užmokesčiu, dydį tokių, koks yra šiuo metu nustatytas, siūloma patikslinti įstatymo nuostatas dėl išmokų dydžio. Siūloma nustatyti proporcingai mažesnę rentos sportininkams dydį, tai yra 1,1637 vidutinio darbo užmokesčio, šiuo metu yra 1,5. Atitinkamai sumažinti ir valstybinių pensijų dydžio ribojimai iki 1,1637 nuo vidutinio darbo užmokesčio, nes vidutinis darbo užmokestis, konsoliduojant mokesčius, išauga.

Rodos, pristačiau pagrindinius, tuos du, kurių prašė gerbiamasis Seimo narys, galima aptarti atskirai. Aš gal tik pasakysiu, kad finansine išraiška dėl Šalpos pensijų įstatymo, kur siekiame padidinti mažiausias pensijas bent 20 eurų visiems, kurie turi mažesnes negu 230 eurų, 95 tūkst. asmenų, iš valstybės biudžeto tam reikėtų 21 mln. per metus. Šitiems projektams prašome pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūsų nori paklausti nemažai kolegų Seimo narių. Pirmasis – V. Poderys. Prašom.

V. PODERYS (LVŽSF). Dėkui, pirmininke. Gerbiamas ministre (aš prieš jus), turiu paprastą klausimą didžiųjų finansų prasme. Įgyvendinus jūsų teikiamus teisės aktus, ar pinigų srautas į pensijų sistemą padidės ar sumažės, atskirai į „Sodros“ sistemą ir į kaupiamąją? Per metus koks būtų pokytis?

Ir antras susijęs klausimas, ar šitas įstatymų paketas spręs ar sprendžia demografinę problemą, kurią visu baismus pajusime jau po 10 metų? Dėkui.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Bendrasis balansas, „Sodros“ netektys, apskritai pensijų sistemos netektys, kai skaičiuojame skirtumą tarp dabar pervedamų į pensijų fondus lėšų ir to, ko mes netektume, jeigu atsisakytume 2 % „Sodros“ įmokų, tai būtų apie 60 mln., papildomai apie 10 mln. pirmaisiais metais, 2019 metais, būtų netenkama dėl „Sodros“ įmokų lubų. Galima skaičiuoti, kad apie 70 mln. yra bendrasis balansas. Jeigu išliktų nuostata, kad išliktų dabartinė egzistuojanti sistema ir 2020 metais būtų mokami 3,5 % į kaupiamuosius, tai tada tas balansas dar keistųsi į kitą pusę.

Jeigu mes galvojame apie pensijų sistemą plačiai ir sakome, kad tas lėšas, kurias žmonės, sumažinus įmokų tarifą, sumažėjus mokesčiui žmonės įdėtų į kaupiamuosius, tai apskritai pensijų sistema, tikėtina, balansas būtų pozityvus, turint galvoje, kad iš valstybės biudžeto kiekvienam, kuris dalyvautų pagal formulę 4+2, būtų pridėdama papildomai dar 2 VDU tiems, kurie šiuo metu kaupė tik 2 % „Sodros“ arba nekaupė visai. Tai šiuo atveju į pensinę, kad ir privataus, sistemą balansas būtų didesnis...

Taip pat perkeliant bazinę pensijos dalį būtų galima užtikrinti, ir to bus siekiama, kad pensijos būtų finansuojamos ne tik darbuotojo ar darbdavio mokesčiais, bet taip pat ir kitais mokesčiais. Taip sukuriama prielaidos ilgainiui pensijų sistemą (...), kofinansuoti kitais resursais, o būtent tai ir užtikrina didesnes pensijas Europos šalyse. Tai prielaida sukuriama iš kitų mokesčių pridėti, per kaupimą, tikėtina, balansas bus pozityvus. Ir toks būtų atsakymas.

Dėl antrosios dalies. Bekalbėdamas pamiršau apie antrą dalį, atsiprašau. *(Balsai salėje)*

V. PODERYS (LVŽSF). Antra dalis dėl demografinės problemos, kuri jau pradės visu aštrumu matytis po 10 metų. Kiek šitos iniciatyvos ir šitie pakeitimai sprendžia ar lengvina būsimą problemą?

L. KUKURAITIS. Dėkui. Iš tiesų pagrindinis klausimas, kai kalbame apie pensininkus ir pensijas, tai kiek bus dirbančiųjų, kurie mokės mokesčius, iš kurių bus išmokamos pensijos. Jeigu dirbančiųjų mažėja, tada turime visi pripažinti, kad dabartinė sistema užtikrins tai, kad ir pensijos mažėtų. Šiuo atveju diversifikavimas arba išdalinimas rizikos valstybės biudžetui, atsidėjimui į ateitį ir palikimas individualios „Sodros“ dalies, kuri priklauso nuo įmokų ir išmokų, nuo stažo „Sodroje“, tas rizikos diversifikavimas šiek tiek sprendžia demografinės duobės problemą, bet, kaip ir sakau, labai daug priklauso nuo tolesnių sprendimų: kiek iš valstybės biudžeto bus didinama bazinė pensija, kaip dalyviai dalyvaus papildomame kaupime, ar papildomai prisidės, ar ne. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Taip, ministre, būtų gerai, kad šiek tiek trumpiau. Ir visi klaustų trumpiau, ir ministras greičiau atsakytų. Nematau M. Majausko.

A. Armonaitė. Prašom, kolege.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėkoju. Gerbiamas ministre, ačiū už pristatymą. Aš jums turiu tokį politinį klausimą. Per 15 metų tai jau bus dešimtas pensijų kaupimo tarifas. Reformos pradžioje, kada tik pradėjo Lietuvoje veikti kaupimo sistema, žmonės turėjo galimybę pasirinkti iš 14 pensijų fondų, tai šiandien, rodos, veikia 5 ir tik 3 gali mokėti anuitetus.

Kituose įstatymų projektuose jūs apskritai panaikinsite galimybę iš pensijų fondų išsipirkti anuitetus, juos iškelsite į „Sodrą“. Aš noriu jūsų paklausti. Kaip jums atrodo, ar nėra taip, kad ši reforma nesukuria prielaidų dabar dirbantiems žmonėms sukaupti didesnę dalį senatvei, bet tiesiog įmeta painiavos ir iš esmės išdrasko reformą, kurią buvo galima nuosekliai pertvarkyti, kad ta kaupiamoji dalis būtų didesnė? Dėkoju.

L. KUKURAITIS. Ačiū už klausimą. Truputį gal gaila, kad mes nepristatėme Kaupimo įstatymo, nes tada ta diskusija būtų išsami. Bet gerai, kalbėkime mes ir apie kaupimo dalį.

Norisi pasakyti ne iš šono, bet iš vidaus matant, kas vyksta su mūsų sukauptomis sumomis. Apie 80 tūkst. pensininkų šiuo metu yra išėję į pensiją ir jau turi teisę panaudoti privačias lėšas, kurias sukaupe fonduose, tačiau tik 450, ne visai tiksliais duomenimis, jų įsigijo anuitetą, t. y. teisę į pensiją. Ar šita sistema šiuo metu funkcionuoja kaip pensijų kaupimo sistema, mes negalėtume tvirtinti, net jeigu pripažintume, kad buvo keliolika metų ir buvo daug koregavimų, kaip jūs sakėte. Tikrai tai nėra gerai. Mano galva, tie koregavimai yra susiję su tuo, kad jau nuo pat pradžios sistemos buvo priešinamos – I ir II pakopos, nes iš I atidedama II. Vadinasi, tiek, kiek atidedama, atitinkamai mažinama „Sodroje“ ir ar žmogus iš tiesų ką nors laimi, ar ne, mes ir nežinome. Šiuo metu jau žmonės patys skaičiuoja, ar jie laimėjo, kai buvo krizė ir jie kažką sukaupe, ar nelaimėjo.

Šiuo atveju, kas bandoma padaryti? Atskirti, kad tai būtų iš tiesų papildančios viena kitą sistemos ir kad žmogus nebekauptų tik 2 %, bet kauptų tą sumą, kuri yra adekvati – bent 6 %. Pagal tarifus matysime, kad tai yra 4,5 %. Mano galva, dabar mes siūlome sprendimus, kurie ilgainiui neturėtų būti koreguojami, bet kaip tik užtikrintų tvarų sistemos egzistavimą.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, gerbiami kolegos, lietuviai ir visi kiti piliečiai turėjo senas tradicijas kaupti stiklainiuose, kojinese, *matrasuose*. Ir dabar galima ir toliau taip kaupti, nes apie kaupimą mes atskirai pakalbėsime, nes tai kol kas yra nuostolinga veikla visiems, kas ten dalyvauja. Vargu bau ar aš patikėsiu jūsų žodžiais, kad po to, ką mes padarysime, ji pasidarys geresnė.

Dabar iš šito paketo klausimėlis, bandžiau užduoti finansų ministrui. Visą mokestį mokės darbuotojas. Administracinių nusižengimų kodekse yra nuostata, jeigu darbdavys nemoka nustatymo dydžio darbo užmokesčio, pagal darbo sutartį, pagal kolektyvinę, bet tokių duomenų aš neturiu, kiek tokių darbdavių buvo nubausta? Dabar bus masinis perėjimas prie naujos tvarkos ir, žinant kitų šalių patirtį, kad yra dalis darbdavių, kurie ima ir nesumoka visos sumos, ir tokiu būdu dar pasipelno, kaip, gerbiamas ministre, užtikrinsite, kad po šitos reformos sausio 2 dieną šitų darbuotojų atlyginimas nesumažėtų? Labai ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą, iš tiesų labai aktualus. Kaip suprantu, pačią reformą buvo vengiama daryti būtent dėl šios priežasties – dėl galimų darbdavio piktnaudžiavimų. Tuo labiau jeigu mes darome dar ir kitus pakeitimus, pavyzdžiui, kaupimo reformos, tada grėsmė dar labiau iškyla, nes tampa dar kompleksiškesnė reforma. Todėl tikrai reikalingas ir maksimalus viešinimas, kad patys darbuotojai žinotų, kas jiems priklauso, kad jie turės jau po sausio 1 dienos gauti didesnes pajamas į rankas. Tai jie visi turi žinoti, atitinkamai turi būti išviešinama, tai čia viešinimo sąmoningumo klausimas. Atitinkamai numatyta įstatymuose ir kontrolės, ir baudmių politikos, kas bus darbdaviui, jeigu jis nesilaikys. Bet taip pat yra svarbu, kad šiuo atveju ir kiti darbuotojų atstovai – profesinės sąjungos, darbo tarybos... Čia ir atsiras jiems labai aiškus įrankis, ką reikia nuveikti per gruodį, sausį, kad tas perėjimas būtų maksimaliai sklandus. Čia mes, ministerija, kiek galėsime, konsultuosime, skatinsime, remsime.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (*TTF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, komitete mes aiškino, čia vėlgi dėl pensijų kaupimo, kad nuo 2023 metų, atrodo, labai sumažėja pakaitinis koe-

ficientas, tarkim, esant šiai sistemai. Prašau pasakyti, po reformos, ką jūs galite pažadėti arba užtikrinti, koks būtų tas pakaitinis senatvės pensijos koeficientas? Kaip jums atrodo, kiek jis bus tvarus? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėl paties kaupimo. Kaip žinome, jūs sakote, kad 2030 metais sumažėja. Apskritai planuojama, kad būtent jau už gero dešimtmečio pradėsime jausti demografines problemas. Šiuo atveju labai priklauso pakeitimo norma nuo to, kokias mes prognozes turime. Jeigu mes remiamės Europos Komisijos prognozėmis, Eurostato, tada ta pakeitimo norma su *sodrine* turėtų leisti, nes pagal prognozes yra numatomas ženkliai mažesnis darbuotojų skaičius ir ženkliai augantis pensininkų skaičius. Kaip tik ta disproporcija ir sukuria tai, kad darbuotojams yra sunkiau išlaikyti pensininkus.

Dabar skaičiai. Jie labai priklauso nuo prognozių. Pagal tas prognozes, kurias turime, nuo 43 turėtų iki 34 sumažėti pakeitimo norma, bet jeigu prognozės bus geresnės arba ateitis bus geresnė, tada atitinkamai ir pakeitimo norma bus aukštesnė. Lygiai taip pat priklauso, kiek žmonės bus sukaukę ir kokios yra valstybės biudžeto galimybės finansuoti bazinę pensiją, jeigu šita reforma įvyktų. Tada pakeitimo norma irgi būtų didesnė.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis ministre, iš tikrųjų jūsų optimistinis vertinimas kaupiamųjų fondų, kurie gali išgelbėti mūsų pensininkus, bet iš principo jis taip pat paveikus senėjimo procesams, o ten jūsų prognozė pernelyg optimistinė. Bet mano klausimas yra susijęs su „Sodros“ reforma.

Jūs paminėjote, jog nuo prognozių priklauso pakeitimo norma ir panašiai. Žinoma, kad be papildomų pinigų senėjimo proceso... nė viena valstybė nesugeba pensijų pakeitimo normos laikyti, o kiti, maždaug kone trečdalis, primoka iš valstybės biudžeto, norėdami išlaikyti pakeitimo normą. Mes kaip tik einame priešingu keliu: atimame iš „Sodros“ 2 % ir jų visiškai nekompensuojame iš valstybės biudžeto. Apie kokį pakeitimo normos gerėjimą mes galime kalbėti? Kas tokią gerą mintį jums įdėjo į galvą – mažinant „Sodros“ įmokas ir taip jau dabar mažas pensijas dar labiau mažinti?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų, kaip ir sakiau, į šitą visą pensijų paketą žiūrima kaip į visumą – tiek „Sodros“ dalį, tiek bazinę dalį, kurią perkeliame į valstybės biudžetą, tiek papildomą kaupimą. Šiuo atveju, kaip jūs ir sakote, „Sodros“ įmoka mažėja, bet taip pat nebepervedama į pensinius fondus. Netektis yra 60 mln., lyginant su dabartiniu biudžetu.

Ar tai išgelbėtų mūsų visą ateities pakeitimo normą? Tikrai negalime to sakyti, bet tai būtų investicija į ateitį, kai žmonės savo papildomus pinigus, asmeninius pinigus, įdeda į kaupimą. Klausimas, ar mes norime, kad mūsų tautiečiai, mūsų piliečiai kauptų papildomai? Jeigu norime, tai yra mūsų siūlomas skatinimo būdas. Jeigu turime geresnių skatinimo būdų, suraskime ir susitarkime čia.

Dabar dėl bazinės dalies. Mes, kaip ir sakau, sukuriame prielaidas pridėti iš kitų mokesčių. Mano galva, net tolimoje ateityje tai bus būdas, kaip finansuoti iš kitų mokesčių pensijas, ir ta pakeitimo norma tada būtų didesnė.

PIRMININKAS. Klausia kolega S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Dėkoju. Gerbiamasis ministre, mes čia tikrai nuolat diskutuojame, ieškome bendrų sprendimų ir kompromisinių. Tikiuosi, kad tikrai juos pasieksime, taip pat ir dėl tų dviejų procentinių punktų „Sodros“ tarifo mažinimo. Suprantame riziką ir suprantame paskatas, motyvus, kodėl tai siūloma, bet tikrai tai kels problemų.

O klausimas yra susijęs su vadinamosiomis „Sodros“ lubomis. Aš suprantu tam tikrą logiką. Jeigu yra išmokų ribojimas, tai ir įmokos turėtų būti ribojamos. Bet sveikatos draudimui, privalomam sveikatos draudimui, atrodo, taip pat siūloma taikyti vadinamąsias „Sodros“ lubas, tuo tarpu nei tai yra draudimas, nei ten yra kokie nors išmokų ribojimai. Jeigu tai yra teisingas vertinimas ir interpretacija, kuo jūs galite pagrįsti šitą siūlymą ir ar jisai turėtų būti, jūsų manymu, galbūt dar diskutuojamas ir koreguojamas? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų visi kiti mokesčiai ir išmokos yra susiję su išmokų lubomis, pensijų, ligos, motinystės, nedarbo ir kitos turi savo išmokų lubas, o sveikatos

draudimas to neturi. Šis klausimas iš tiesų yra teisingas ir svarstytinas tolesnėse diskusijose komitetuose.

PIRMININKAS. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiamasis ministre, mano klausimas susijęs su viešojoje erdvėje spekuliuojama tema – tai pensinio amžiaus ilginimas, didinimas. Kaip matome, pasiūlytas variantas netgi mažinti „Sodros“ tarifą, vadinasi, kaupiamas tam tikras rezervas, kuris gana nemažas. Aišku, čia yra vertybinis klausimas, kur jį nukreipti, bet paneikite arba pakomentuokite, kad tikriausiai mes arčiau diskusijos, ar verta mažinti pensinį amžių, nes kaupiamas didžiulis rezervas, anot jūsų? Ir čia yra tikrai ne tas laikas, kai mes turėtume kalbėti apie pensinio amžiaus ilginimą, nes ir taip mūsų žmonių vidutinė gyvenimo trukmė, deja, yra labai arti to pensinio amžiaus.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų pensinis amžius jau dabar didėja pagal anksčiau priimtus sprendimus. Iki 2026 metų turėtų susilyginti vyrų ir moterų pensinis amžius iki 65 metų. Kol šitas kėlimas egzistuoja, tai tikrai apie naujus kėlimus neturėtų būti kalbama. Šiuo atveju, kaip ir žinome, kaip jūs ir sakote, „Sodros“ rezervas kaupiamas. Pagal vieną ar kitą reformos variantą jis ir toliau bus kaupiamas, ir tai bus rezervas, kuriuo mes galėtume amortizuoti tiek ekonominius, tiek galbūt ilgainiui ir demografinius svyravimus.

PIRMININKAS. Nematau J. Džiugelio. Klausia I. Šimonytė. Yra, atsiprašau, Justai. Prašom Justą Džiugelį.

J. DŽIUGELIS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiamasis ministre, mano klausimas bus iš dviejų dalių, dėl socialinės integracijos ir socialinių įmonių. Dėl socialinių įmonių sveikintina yra tai, kad šiek tiek pakarpote tuos koeficientus, tačiau yra klausimas – kiek konkrečiai planuojama kitais metais sutaupti valstybės biudžeto lėšų, pakarpius tuos koeficientus?

Ir antra klausimo dalis dėl socialinės integracijos. Kaip matau, ten yra atveriamas kelias pasiimti Europos Sąjungos struktūrinių lėšų pinigus. Tačiau mano klausimas būtų – ar tas lėšas galės imti tik profesinės reabilitacijos... kurių yra Lietuvoje 14, kurių specializacija – labai siauras spektras profesijų, ar ir tos, kurios turi platesnį spektrą profesijų, kurių būtent reikia inovatyviam verslui, nes, deja, dažnai žmonės su negalia turi rinktis mokytis tik amatinio tipo profesijas? Ar tos Europos Sąjungos lėšos bus skiriamos visoms profesinėms reabilitacijoms?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimus. Pirmasis klausimas dėl tarifų socialinėms įmonėms. Tiek šiame įstatyme, tiek visuose kituose įstatymuose, kur išmokos susijusios su MMA arba VDU, atitinkamai perskaičiuojami tarifai, nes kai konsoliduojami mokesčiai, keičiasi MMA ir VDU dydis. Šiuo atveju tai yra tik techninis pakeitimas, todėl sutaupymo į biudžetą nebus dėl šito pakeitimo. Sutaupymai į biudžetą galėtų būti, jeigu būtų svarstomi kiti užimtumo ar socialinių įmonių įstatymų projektai, kuriuose būtų numatomos konkrečios priemonės.

Dėl Socialinės integracijos įstatymo. Šiuo atveju Socialinės integracijos įstatymo projekte yra keičiami taip pat tarifai, kiek man žinoma, yra ir atskiras Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, kuriame svarstomas būtent jūsų užduodamas klausimas. Aš galėčiau atsakyti į tai atskirai, galbūt Neįgaliųjų komisijos posėdyje, kuris numatomas rytoj.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar jau I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Aš norėčiau šiek tiek pratęsti J. Džiugelio klausimą ir jūsų paklausti. Kadangi jūs čia teikiate kartu tą techninį perskaičiavimą dėl socialinių įmonių finansinės paramos, ar aš teisingai suprantu, kad Vyriausybė nėra nusiteikusi teikti jokių kitų pakeitimų, tiesiog nori padaryti šiuos techninius pakeitimus dėl dydžių ir palikti viską, kaip yra dabar?

L. KUKURAITIS. Kadangi tai yra pensijų pertvarkos paketas, kuris irgi yra labai platus, yra 27 teisės aktai, tikrai nesinorėjo atnešti naujų normų ir tokiu būdu dar labiau klaidinti diskusiją... Šiuo metu kaip tik Seimui yra pateikti susiję tiek su Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymu projektai, tiek su Socialinių įmonių įstatymu projektai. Taip pat tikrai bendradarbiaujama su Neįgaliųjų teisių komisija, kartu rengiami užimtumo projektai būtent dėl neįgaliųjų užimtumo sąlygų gerinimo žvelgiant į visą visuomenę, o ne į segreguotas įmones.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Gerbiami kolegos, jau mes dukart po 10 minučių klausimams skyrėme. Liko dar, atrodo, penki ar šeši mūsų kolegos. Kaip galvojame? (*Balsai salėje*) Užtenka. Jeigu užtenka, tai užtenka. Dėl motyvų. Ačiū, ministre. Bet gal po to iš karto dar tuos, kuriuos atidėjome, po vieną pristatysite, gerai?

Dabar motyvai. T. Tomilinas – už.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, raginu už įstatymo paketą balsuoti už po pateikimo. Labiausiai problemiškos šio pasiūlymo vietos yra 2 % „Sodros“ tarifo mažinimas, nes jis eina tam tikra prasme ne visai pagal mūsų rinkimų pažadus. Tokio pažado nebuvo. Tai yra dabar iš diskusijų gimęs dalykas. Lygiai taip pat Gyventojų pajamų mokesčio sistemos reformos yra labai keistas pasiūlymas plėsti NPD taikymo bazę tiems uždirbantiems virš 1 tūkst. 160 iki 2 tūkst., bet beveik neskiriama pinigų 2019 metais pačiam NPD didinti turbūt labiausiai tiems 800 tūkst. darbuotojų, kurie uždirba iki to 1 tūkst. 100 eurų per mėnesį. Tai yra problemiškausias mokesčių reformos vietos. Aš tiesiog noriu pasakyti, kad, kaip ir kitam ministrui sakiau, kaip centro kairės kolega tiesiog rekomenduoju apsvarstyti visus įmanomus variantus, iš ko mes tuos pagrindinius dalykus, kaip vaiko pinigai, kaip kaupimo skatinimas per valstybės biudžetą, kaip bazinio dydžio kėlimas, kaip minimalios algos ar NPD didinimas, mes turėtume finansuoti. Ten tikrai vertėtų dar padiskutuoti su ministru V. Šapoka atkreipiant dėmesį į tai, kad vis dėlto ministras, kad ir kaip bijotų kapitalo mokesčio, jis jį didina nekilnojamojo turto mokesčiu. Tiesiog diskusija Seime turėtų būti išsami ir plati. Raginu balsuoti už.

PIRMININKAS. Prieš – G. Skaistė. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš visiškai priešingai negu kolega raginu balsuoti prieš vien todėl, kad šis pakeitimas ne tik kad nesprendžia demografinių iššūkių, ne tik kad nesprendžia problemų, kurias mes turime, bet galbūt net sukuria papildomų problemų. Jeigu pasakoma A, bet nepasakoma B įgyvendinant reformą, tai laukiamo rezultato iš tikrųjų nebus.

Jeigu kalbame apie bazinės pensijos iškėlimą į valstybės biudžetą, tai tai buvo susiję su tuo, kad atsirastų kitos papildomos mokestinės pajamos, kurios būtų skirtos pensijoms didinti. Šiandien mes tik mažiname „Sodros“ įmokų tarifą, bet jokių papildomų įplaukų, kuriomis būtų galima finansuoti pensijas, aš asmeniškai nematau.

Kalbant apie II pakopą, man išvis panašu, kad valstybė nori nusimesti nuo savęs bet kokią atsakomybę ir bet kokią našta ir palikti viską žmonių sąmoningumui, kurio kartais yra, o kartais nėra. Tikrai matome perspektyvas, kad mažės darbuotojų, ir matome demografinius iššūkius, kad pensininkų, deja, nemažės. Matome, kad pakeitimo norma „Sodros“ pensijos, kad žmogus gaus iš „Sodros“ pensiją apie 20 % savo darbo užmokesčio. Mes šitos problemos šia reforma niekaip nesprendžiame. Mes kažkaip tikimės, kad visi sąmoningai pasirinks didelį kaupimą II pakopos pensijų fonduose. Tačiau patys priimdami įstatymus sudarome jiems galimybę atsisakyti to kaupimo. Žinant žmonių sąmoningumą, kiek jie linkę pasirinkti ilgos perspektyvos pajamas, tikrai yra didelė tikimybė, kad labai didelė dalis žmonių gaus 20 % savo buvusio atlyginimo ir tikėsis, kad jie galės gyventi tik iš „Sodros“ pensijos visai negaudami papildomų pajamų iš II pakopos.

Todėl šiuo atveju matau, kad tai, kas turėjo būti sviestas ant duonos, iš tikrųjų virsta pagrindiniu patiekalu, deja.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, balsuojame. Nėra bendro sutarimo. Kas pritaria įstatymų projektams nuo Nr. XIII P-2232 iki Nr. XIII P-2257 (išbraukiame ž ir m), balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko po pateikimo. Po pateikimo.

Mano minėtus klausimus pristatys vėliau ministras.

Gerbiami kolegos, balsavo 101 Seimo narys: už – 56, prieš – 14, susilaikė 31. Po pateikimo pritarta.

Komitetai. Jeigu galima, aš neskaitysiu visų, nes labai daug. Visur pagrindinis yra Socialinių reikalų ir darbo komitetas, išskyrus 1-3f, kur pagrindiniu siūlomas Sveikatos reikalų komitetas ir kiti komitetai papildomi. Galite tam pritarti? Yra dar pasiūlymų?

S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui. Dėl pagrindinio įstatymo – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. XIII P-2232 kaip papildomo norėčiau ir Biudžeto ir finansų komiteto.

PIRMININKAS. Yra, yra. Atkreipkite dėmesį, viskas jau yra surašyta. Daug kur yra Biudžeto ir finansų komitetas. Dar pasiūlymų? Galime pritarti? Pritariame. (*Balsai salėje*) Justai, prašau.

J. DŽIUGELIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Dėl Socialinės integracijos ir Socialinių įmonių įstatymų prašyčiau Neįgaliųjų teisių komisiją.

PIRMININKAS. Kokį?

J. DŽIUGELIS (LVŽSF). Neįgaliųjų teisių komisija dėl Socialinės integracijos ir dėl Socialinių įmonių įstatymų.

PIRMININKAS. Siūloma Neįgaliųjų teisių komisija. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Siūloma svarstyti, kolegos, birželio 21 dieną. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Siūloma birželio 21 diena. Vis tiek daug yra įstatymų, komitetai turi apsvarstyti. Ačiū.

Kolegos, grįžtame prie projekto Nr. XIII-2246.

Replika po balsavimo – J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš norėčiau akcentuoti, kad, be valstiečių ir žaliųjų, esminę atsakomybę už šį paketą, pažeidžiantį pensijų sistemos stabilumą, neišvengiamai turės prisiimti Lenkų rinkimų akcijos frakcijos nariai, nes jų septyni balsai už buvo lemiami. Jeigu jie būtų balsavę kaip mažumos atstovai susilaikydami, matydami ir problemas, rezultatas būtų kitoks. Pastebėjau, kad socialdemokratų *darbiečių* atstovai turbūt supranta šio paketo problemišumą ir labai negausiai teatstovavo šitame balsavime.

PIRMININKAS. Ačiū. Einame toliau, kolegos.

14.52 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2246 (pateikimas)

Taigi grįžtame prie įstatymo – Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2246. Prašau, ministre.

Atsiprašau, ministre, dar čia pakalbėjo apie lenkus. Neminėkite kitų frakcijų, greičiau baigsi-me. Prašau.

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Aš nesuprantu, kodėl konservatoriams taip rūpi, kaip balsuoja Lenkų rinkimų akcija? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Prašau, ministre. Prašom pristatyti.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, teikiame Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo siūloma įmokų tarifus į pensijų fondus... nuo 2019 metų sudarytų 3 % dalyvio lėšų ir 1,5 % valstybės biudžeto lėšų nuo vidutinio darbo užmokesčio. Pagal dabartinius tarifus tai sudarytų atitinkamai 4 % ir 2 %. Todėl iki šio laiko buvo komunikuojama, kalbama apie 4 % ir 2 % tam, kad kalbėtume dabartinių tarifų kontekste, bet pagal naujus tarifus bus 3 % ir 1,5 %. Įmokos dalyvio lėšomis padidėjimą siūloma kompensuoti 1,55 procentiniu punktu sumažinant valstybinio socialinio draudimo įmokos tarifą. Tarifai didinami palaipsniui per penkerius metus: žmogaus įmoka nuo 1,8 % iki 3 %, valstybės biudžeto įmoka – nuo 0,3 % iki 1,5 % per penkerius metus.

Nauji dalyviai iki 40 metų į kaupimą būtų įtraukiami automatiškai, tačiau galėtų atsisakyti dalyvavimo kaupime. Įtraukimo procedūra būtų kartojama tris kartus kas trejus metus. Visi, sudarę pensijų kaupimo sutartis, iki 2018 m. gruodžio 31 d. galės apsispręsti, ar toliau kaupti daugiau primokant patiems, ar stabdyti pensijų kaupimą, ar iš viso nutraukti pensijų kaupimą ir lėšas gražinti į „Sodra“. Visi dalyviai, kurie liks ar pradės kaupti papildomai, galėtų laikinai, bet ne ilgiau kaip 12 mėnesių per visą dalyvavimo pensijų kaupime laikotarpį, stabdyti pensijų įmokų pervedimą į pensijų fondus pagal susidariusią asmeninę situaciją.

Pensijų kaupimo dalyviai ir jų darbdaviai galėtų mokėti papildomas įmokas ir gauti mokesčių lengvatas. Taip pat siūloma įgyvendinti gyvenimo ciklo fondų strategiją, taip pat palaipsniui sumažinti atskaitymus iš pensijų fondo turto nuo 1 % dabar iki 0,5 % 2020 metais. Taip pat sumažinti pensijų anuiteto privalomumo ribą iki 10 tūkst. eurų, nustatyti dvi anuiteto rūšis: atidėtąjį ir standartinį, ir nustatyti, kad nuo 2020 metų centralizuotas anuiteto teikėjas būtų „Sodra“. Prašom šiam įstatymo projektui pritarti.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. Pirmoji – G. Skaistė. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki, mano klausimas būtų apie tai, kodėl pasirinktas automatinis įtraukimas tris kartus? Kodėl, pavyzdžiui, ne iki 40 metų kasmet, kai vis dar apsimokama kaupti,

kodėl buvo pasirinkti trys kartai, kai galbūt 18–20 metų žmogus dar nėra visiškai sąmoningas apsispręsti dėl savo perspektyvų?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų toks siūlymas yra siekiant suderinti automatinį įtraukimą – tokį valdžios kvietimą jauną asmenį kaupti, nes visi skaičiavimai rodo, kad būtent jauniems asmenims apsimoka kaupti, jeigu kaupiama adekvati suma, kaip šiuo metu siūloma, 4+2. Tačiau taip pat suderintas ir kitas elementas – tai būtent žmogaus laisvė apsispręsti. Jeigu jis tris kartu apsisprendė, tikėtina, kad jis apsisprendęs rimtai.

PIRMININKAS. A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Klausimų išties daug, bet užduosiu vieną. Dėl anuitetų mokėjimo perkėlimo į „Sodrą“, kitaip tariant, anuitetų monopolizavimo. Kaip jums atrodo, kas vis dėlto garantuos, kad ta žmonių sukaupta nuosavybė, kuri iš pensijų fondo bus perkelta į „Sodrą“, kad ja nebus manipuliuojama, kad tais pinigais nebus dangstomi kiti „Sodros“ išipareigojimai, kad staiga nesugalvos kas nors pakeisti formulės ir išmokėti galbūt mažesnę anuitetą ir t. t.? Man kyla įtarimas, kai mes viską atiduodame į valstybės rankas, nes čia būtent tai ir yra, man kyla įtarimas, ar vis dėlto nebus pasikėsinta į tą nuosavybę ir ar nepadarysime mes čia blogiau, tiksliau, jūs nepadarysite blogiau? Dėkoju už atsakymą.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų siūloma centralizuoti anuiteto teikimą, nes ir dabar, o ir ateityje ta anuiteto rinka bus maža, kai jinai yra maža, visa rizika krenta dalyviams, dėl to mokesčiai, kaštai dalyvių dideli, dėl to yra siekiama turėti vieną tiekėją. Šiuo atveju mūsų siūlymas yra, kad tai būtų valstybinis tiekėjas, kad jis, nesiekdamas pelno ir turėdamas tik administracinius kaštus, užtikrintų kiek galima didesnę gražą tiems dalyviams, kurie įsigyja anuitetus.

Dabar kaip užtikrinsime? Tai yra numatyta pagal įstatymą 2020 metais, tačiau turėtų būti labai aiškios tvarkos, kaip yra užtikrinama, kad ta lėšų suma būtų ne tik kad ne... liečiama, bet taip pat ir investuojama, kad jinai teiktų, kaip ir sakiau, didžiausią vertę dalyviams.

PIRMININKAS. Klausia S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui. Aš trumpai pakomentuosiu A. Armonaitės klausimą, kodėl čia valstybė intervenciją daro, privatus anuiteto tiekėjas gali bankrotuoti ir tokių bankroto atvejų yra ne vienas. Jeigu pensijų fondo kaupiančiųjų turtas yra atskirtas nuo pensijų fondo turto, anuiteto atveju tai yra sunkiau padaryti, ir ten kapitalo reikalavimai dideli. Ir vien dėl to, kad rizikos skaičiavimas ir vertinimas yra kitoks: jeigu yra vienas anuiteto tiekėjas, ta anuiteto išmoka yra 30–40 % didesnė. Dėl didesnių pensijų, aš manau, verta tokį sprendimą priimti, ir dėkui ministru, kad jis tikrai ryžtasi tai siūlyti, tuo labiau kad tai yra ne ko kito, o Pasaulio banko rekomendacija Lenkijai. Lenkai pertvarkė savo II pakopą iš esmės ją restruktūrizuodami, uždarydami ir darydami profesinius fondus su darbdavių privalomu dalyvavimu. Taigi tas siūlymas yra pagrįstas. O klausimas ministru: siūloma riba privalomam anuitetui yra 10 tūkst., sakykite, kuo ji grįsta ir ar galėtų būti dar koreguojama į žemėjančią pusę? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkoju ir už papildymą dėl anuitetų, ir už klausimą. Riba yra tiesiog skaičiuota pagal dabartinės rizikos lygį, tačiau mūsų bendras siekis turėtų būti, kad ta riba būtų galima kiek galima mažesnė, ir sudarant visas saugumo garantijas dėl bankroto, dėl rizikos paskirstymo ir t. t., galima tą riziką būtų mažinti. Tai tikrai yra diskutuotina tiek šios dienos kontekste, tiek ateityje dėl mažesnės ribos.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, prašyčiau jus pasilikti po šito klausimo pristatymo, turbūt bus pristatyta NSGK išvada. Noriu priminti, kad ten yra keletas punktų, kurie labai tinka šitam įstatymui – kaip verslo grupės, o pensijų fondai tai yra verslo grupės, daro įtaką įstatymų leidybai. Ten parašyta neskaidriai, o čia labai skaidriai – per jus, per kitus inkorporuojame tokius dalykus: 2 % atimame, bet kita ranka 2 % duodame, įvedame privalomumą, ir pensijų fondai nuo to tik išlošia. Tai aš labai norėčiau, kad mes susilaikytume nuo tokių dalykų, nes vienu metu sprendžiame labai rimtas išvadas ir čia pat priimame įstatymą. Manipuliacija teisėtais lūkesčiais – nei žmonės iki 40 metų neturi teisėtų lūkesčių, nei dabartiniai dirbantys pensininkai, nei pensininkai neturi lūkesčių, išskyrus būsimojus pensininkus, jie turi teisėtus lūkesčius. Mano klausimas dėl automatinio įtraukimo – kaip su teisėtais lūkesčiais?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą ir už pasiūlymą pasilikti po šios diskusijos ir teikimo fazės. Pirmiausia neigiu bet kokią pensijų fondų įtaką. Ir tai visiškai asmeniškai, atsakingai pareiškiu, kadangi, jeigu stebėtume pensijų fondų kritiką, tai būtent jie kritikuoja, kad buvo visiškai neįtraukti į svarstymus. Jie buvo neįtraukti į svarstymus ir jie tą patys viešai kritikuoja. Nė su vienu privačiu ar viešu asmeniu, kuris atstovauja vienoms ar kitoms verslo grupėms, nebuvau susitikęs per tą laikotarpį ir nesvarstėme šių klausimų.

Antras dalykas, ar iš tiesų pensijų fondai laimi? Jeigu mes kalbame apie pensijų fondų pelnus, tai šiuo atveju mažinamas administravimo mokestis kaip reikiant mažina naudą, kurią pensijų fondas gauna tiesiogiai. Per pusę mažinamas administravimas daro neigiamą įtaką pensijų fondų pajamoms tiesiogiai. Dabar automatinis įtraukimas – ar tai atitinka teisėtus lūkesčius? Jei-gu teisėti lūkesčiai yra turėti orią pensiją, tai automatinis įtraukimas tiek Lietuvoje, tiek Anglijoje, tiek kitose šalyse, kur yra diegiamas automatinis įtraukimas, atitinka teisėtus lūkesčius turėti kiek galima didesnę pensiją ateityje.

PIRMININKAS. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, kad pašalintume tam tikrą įtampą dėl galimos interpretacijos, kad valdantieji yra palankūs ar nepalankūs privatiems pensijų fondams, galbūt vertėtų vis dėlto rimčiau nagrinėti profesinių pensijų kaupimo sistemos trūkumus arba jos išjudinimo iš mirties taško kažkokius variantus? Iš tikrųjų būtent pasitikėjimo, lojalumo savo šakai, savo profesijai, abipusės naudos, socialinio dialogo pagrindu ir funkcionuoja tie profesinio kaupimo pensijų fondai Vakaruose. Jeigu mes turime nejudantį klausimą, tai gal reikėtų apsvarstyti ir numatyti papildomas paskatas tam profesiniam kaupimui, ir būtų galbūt dalis žmonių patenkin-ti, nes realiai yra pagrindo nepasitikėti privačiu kaupimu, bent jau praktika rodo?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Visiškai sutinku, kad profesinių fondų kaupimas tik-rai turėtų būtų skatinamas daug didesne apimtimi, tačiau turint galvoje, kad įstatymas jau egzis-tuoja, o mes neturime precedento, kad kas nors kauptų *profesiškai*, šiuo atveju turime daryti spren-dimus dėl tos sistemos, kuri egzistuoja, ir tuos sprendimus darome. Tai, kad II pakopoje yra su-daroma teisė darbdaviams papildomai pridėti prie pensijos iš darbdavio lėšų, sukuria tam tikrą profesinio fondo tarpinę situaciją, tačiau tikrai turėtume eiti link tolesnio vystymo po to, kai pereis šis paketas, jei jis pereis, nors ir koks jis pereitų, tada taip pat atitinkamai turime stiprinti ir profe-sinių fondų... skatinimą dalyvauti profesiniuose fonduose.

PIRMININKAS. I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, norėčiau jūsų paklausti. Keičiama, jūsų siūloma keisti sistema, kai du procentiniai punktai lieka žmogaus kišenėje, bet tiems, kurie šian-dien tik tiek ir tekaupia, dar du vis dėlto reikėtų ištraukti iš tos savo kišenės. Šiandien akivaizdu, kad žmonės jų netraukia tomis pačiomis sąlygomis, nors valstybės dotacija kartais yra dvigubai didesnė už jų atlyginimą, nes mokama nuo vidutinės algos. Kas verčia jus manyti, kad šis sche-mos pakeitimas privers žmones ištraukti tuos du procentinius punktus ir sumokėti? O jeigu vis dėlto ne, tai kokiais finansiniais šaltiniais bus vykdomi finansiniai įsipareigojimai šitų žmonių *so-drinei* pensijai, kuri, neabejotinai, ateityje bus labai menka?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų, kaip jūs sakote, tiek pensijų, tiek kitokio kau-pimo kultūra Lietuvoje yra tikrai menka ir turėtų būti skatinama. Šiuo atveju šiais keitimais sie-kiami paskatinti, kad žmonės kauptų pensijai. Automatinis įtraukimas yra būdas, kuriuo sukelia-ma labai aiški tiesioginė žmogaus diskusija: ar aš noriu likti, jeigu esu įtrauktas, kai pamatau, kiek prarandu lėšų nuo savo darbo užmokesčio, gal tai man bus paskata, kad tiek lėšų turbūt aš galiu atsisakyti dėl to, kad gaučiau oresnę pensiją; bet jeigu matau, kad, deja, man tos lėšos, kele-tas eurų, kurie būtų per mėnesį, yra per dideli, tada aš galėčiau atsisakyti.

Šiuo atveju, kai yra automatinio įtraukimo sistema, žmonės galės matyti tiesiogiai savo dar-bo užmokesčio lapelius, kiek jie netenka dėl dalyvavimo kaupime, tai paskatintų sąmoningumą. Kaip tik sąmoningumo šiuo atveju ir trūksta.

Jeigu sumažės, kaip jūs sakote, 2 % „Sodros“ įmoka, tikėtina, kad „Sodros“ biudžetas neteks pajamų. Jeigu mes nedarytume nieko, tai 2020 metais „Sodros“ biudžetas netektų daug daugiau

pajamų. Tada klausimas būtų dar aktualesnis – kaip užtikrinti pensijas visiems, turintiems mažesnes? Šiuo atveju tas siūlymas yra suderintas su teisėtai lūkesčiai kompensuoti tuos nepervedimus į pensijų fondus iš „Sodros“, atitinkamai mažinant „Sodros“ įmokas.

PIRMININKAS. Ačiū. Ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Yra norinčių kalbėti už, prieš. S. Jakeliūnas – už.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Čia yra ilgai rengtas įstatymo projektas, dalyvavo Lietuvos bankas, kitos institucijos. Anuitetų išmokų sistema yra gana sudėtinga ir tai yra viena iš sričių, dėl kurios gali reikėti šiek tiek daugiau laiko, negu premjeras mums skyrė 25 kalendorines dienas. Todėl nenustebsiu, jeigu, pavyzdžiui, Biudžeto ir finansų komitete pasiūlysimė daryti tam tikrą pertrauką ir, padiskutavę Pensijų darbo grupėje, kuri yra surengta koalicijos iniciatyva, kartu su ekspertais rasime dar geresnių sprendimų tiek dėl anuitetų ribos, tiek dėl pačių anuitetų tiekėjų.

A. Armonaitė minėjo, kad pensijų fondai dabar anuitetus teikia. Iš tikrųjų jie neteikia, bet teoriškai gali būti tokie produktai pasiūlyti, kad būtų gyvenimo ciklo principas pritaikytas iki pat gyvenimo pabaigos, o ne iki išėjimo į pensiją. Tokios alternatyvos taip pat yra pasiūlytos ekspertų ir, aš manau, tikrai rasime gerus, subalansuotus sprendimus.

O J. Razmai noriu pasakyti. Jis kritikuoja, kad čia yra pensijų sistemos stabilumas pažeidžiamas ar panašūs dalykai. Čia yra kuriamas ilgalaikis pensijų sistemos stabilumas. Pirmas žingsnis buvo panaikinti „Sodros“ skolą. Antras žingsnis – dabar po siūlymų ir po diskusijų bus atskirta II pensijų pakopa nuo „Sodros“ ir „Sodros“ balansas, ir jos ilgalaikis stabilumas bus užtikrintas po šių sprendimų. Todėl siūlau palaikyti po pateikimo ir tikrai toliau perkelti diskusijas į komitetus. Ačiū.

PIRMININKAS. A. Armonaitė – prieš.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Ši reforma ir šis konkretus įstatymo projektas iš tikrųjų kelia daugiau klausimų negu atsakymų ir kelia daug abejonių. Tai yra dešimtas pensijų kaupimo tarifas per 15 metų. Man atrodo, Lietuvos gyventojai, žmonės, kurie dirba ir galvoja apie savo senatvę, nusipelnė vis dėlto žinoti, kas jų laukia ateityje, ir nusipelnė teisinės bazės prognozuojamumo. Abejonių kelia įvalstybintas anuiteto mokėjimas per „Sodrą“. Aš neišgirdau atsakymo, kokie vis dėlto saugikliai apsaugos tą nuosavybę, kuri bus perkelta į „Sodrą“, kad tais pinigais nebūtų lopomi kiti įsipareigojimai.

Automatinis įtraukimas taip pat kelia abejonių. Kaip suprantu, bus automatiškai parenkamos bendrovės. Koku būdu jos bus atrinktos? Galbūt reikėtų kriterijus nustatyti pačiame įstatyme? Įstatyme kol kas to nematyti.

Iš tikrųjų žiūrėdama į pensijų sistemą, aš pirmiausiai žiūriu į tai, ar ji sukurs daugiau galimybių žmonėms sukaupti ir taupyti senatvei. Šiandien man atrodo, kad kol kas pagal šį projektą tų galimybių nėra tiek daug, kiek norėtųsi. Yra tiesiog mažiau galimybių pasirinkti, didinamas valstybės vaidmuo ir didinamas valstybės kišimasis, kuris apskritai ir taip yra, manau, pakankamai didelis. Taigi aš neabejoju geromis ministro intencijomis, tikrai, jeigu pavyks pateikti šį projektą, teiksime pasiūlymus, kaip galbūt jį patobulinti, bet kol kas, deja, negaliu palaikyti šito įstatymo projekto.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, nuomonės išsiskyrė. Prašau balsuoti. Kas pritaria Pensijų kaupimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII-2246, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Gerbiami kolegos, balsavo 106 Seimo nariai: už – 58, prieš – 23. Lygu... Ne, atsiprašau. Už... (*Balsai salėje*) Viskas gerai, viskas kontroliuojama. Pritarta po pateikimo.

Kolegos, ar yra dar papildomų? Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Yra dar pasiūlymų? Nėra. Siūloma svarstyti taip pat birželio 21 dieną.

A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, taip, įstatymas vadinamas kaupimo įstatymu, bet kažkaip daug buvo kalbų apie tai, kad daugelis nesutinka, kad būtų mažinamas tarifas, o būtent šio įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje aiškiai parašyta: 1,55 procentinio punkto mažinti

pensijų socialinį draudimą. Vadinasi, buvo daug tuščių kalbų. Tokiu sprendimu mes įtvirtiname toliau mažas pensijas Lietuvoje kitų šalių atžvilgiu ir nestipriname socialinio draudimo, nedidiname pensijų, bet jas mažiname. Daugelis čia jau gauna pensijas, labai norėčiau, kad jūs pagalvotumėte apie tai. Negalime tokiu būdu eiti link to, kad mūsų pensijos ir toliau liktų mažiausios. Todėl... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, gerbiamas Biudžeto ir finansų komiteto pirmininke, jeigu girdite, nežinau, gal prapuolėt kažkur ar nesiklausote. Gerbiamas Jakeliūnai! Gerbiamas Jovaiša, ar leistumėte truputį prablaivinti, ar leistumėte paklausti Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkui? Jūs minėjote, kad bus sudaryta kažkokia darbo grupė, bet pagrindinis komitetas visur yra Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Kaip mes ten toliau dirbsime? Pavyzdžiui, kai kurios prielaidos, kurios čia yra padarytos dėl kaupimo sistemos, tos prognozės, kiek man pavyko išsiaiškinti, senėjimo faktorius kaupimo fonduose nei kaip prognozės yra visiškai neįvertintas ir neaišku, pagal ką priimta ta optimistinė tokia skaičiuoklė. Turbūt pagal dabar visai neblogą demografinę situaciją. Būtų gerai, kad mes, jeigu norime tikrai ką nors priimti, surasti, kažkaip rastume galimybes dirbti kartu, ne kiekvienas sau.

PIRMININKAS. Kolega S. Jakeliūnas. Prašau.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Atsakymas dėl darbo grupės. Kadangi diskusijos vyko tarp koalicijos frakcijų ir Vyriausybės, tai siekdami suderinti tas pozicijas, rasti bendrus sprendimus, koalicijos Seimo nariai pasiūlė sudaryti darbo grupę. Joje dalyvauja Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkė, dalyvauja komiteto vicepirmininkas ir jūs esate taip pat kviečiamas šį ketvirtadienį 15 valandą atvykti į Biudžeto ir finansų komitetą ir dalyvauti toje darbo grupėje, ji yra atvira iš esmės visiems.

Dėl kitų dalykų mes čia galime ilgai diskutuoti, demografijos pakeitimo normų ir panašiai, tai yra per daug abstraktūs ir bendri klausimai. Šiuo atveju yra tikslas suderinti nuostatas, kad „Sodra“ nenukentėtų ir kad visi kaupiantieji taptų pensininkais, o ne vienkartinųjų išmokų gavėjais.

15.16 val.

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2019 metais, įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2258 (*pateikimas*)

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, kitas darbotvarkės klausimas, kurį mes išskyrėme iš šito paketo – Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir taip toliau pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2019 metais, įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2258. Prašau, ministre, pristatyti.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiamas Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2019 metais, įstatymo projektas. Siūloma 1,289 karto padidinti valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų, finansuojamų iš valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų, valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ir kitų valstybės įsteigtų pinigų fondų lėšų, darbuotojų pareiginės algos atlyginimo bazinį dydį dėl to, kad dalis darbdavio įmokų perkeliama darbuotojui ir tai yra techninis keitimas, susijęs su visu darbdavio dalies perkėlimu į darbuotojo... visu paketu.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūsų nori paklausti I. Šimonytė ir dar keletas Seimo narių. Prašau, Ingrida.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū. Čia toks labai gudrus numeris, jūs klausimą, kuris yra sudėtingas politinis klausimas, kiekvieno biudžeto proga įtraukiate į paketą su kodu ž ir sakot, kad gal niekas nepastebės, kad čia tiesiog yra siūlymas kitiems metams patvirtinti bazinį dydį valstybės tarnautojams ir, jeigu žmonės atlieka aritmetinius veiksmus, to dydžio nekeisti, t. y. palikti tokį patį, kitaip sakant, pasiūsti žinią mūsų valstybės tarnautojams, kad jų atlyginimai lieka išaldyti

šių metų lygio. Čia toks buvo jūsų tikslas? Tiesiog įdėti šitą dilgėlę į rožių puokštę ir tikėtis, kad niekas to nepastebės?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Noriu paneigti šią versiją. Greičiausiai daugelis užsirašiusių paklausti klausų to paties klausimo. Iš tiesų patvirtinu, kad rimtai žiūrima į bazinio dydžio kėlimą ir šiuo metu kaip tik vyksta Vyriausybės ir profesinių sąjungų atstovų derybų procesas dėl bazinio dydžio. Šiuo atveju ko mes negalėjome sau leisti, tai nepadidinti bazinio dydžio. Šiuo atveju tada jau visi pamatytų, kad jiems yra sumažinamas, ne tai, kad atitinkamai pagal tai, kaip visiems didinamas ir jiems didinamas. Kad būtų išvengta šitos priešpriešos, mes techniškai didiname, tačiau kartu su valstybės biudžetu bus teikiami konkretūs siūlymai dėl bazinio dydžio padidinimo taip, kaip bus suderėta su profesinėmis sąjungomis.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis ministre, jūs sau prieštaraujate. Jūs kalbate apie derybas. Šiame įstatyme nėra žodžio apie derybas, nors čia yra visiškai naujas įstatymas, kuris apibrėžia dydį. Jūs eliminuojate visokias derybas – mūsų dabartinę įstatymo nuostatą iki liepos 1 dienos patvirtinti ir susitarti, ir pateikti, ir tą turėjo daryti Seimas, jeigu jūs prisimenate įstatymą, jūs šitą viską išbraukiate ir aiškinate, kaip vyksta derybos, o įstatyme įtvirtinate dydį, kuris neleistų sumažinti darbo užmokesčio dėl sistemos keitimo.

Kur dingo tada derybų procesai, datos, kada turi būti nustatyta, ir kiti dalykai, kas yra dabartiniame įstatyme? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Taip, dėkoju. Derybos vyksta. Jeigu bus susiderėta dar per birželio mėnesį, tai skubos tvarka teiksime Seimui naują įstatymo dydį ir tada jis tikrai bus kitoks, negu čia pateiktas.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis ministre, kam tada tas žaidimas, kad kas mėnesį mes tą patį įstatymą priiminėtume ir svarstytume? Kodėl nebuvo galima padaryti iš karto, anksčiau pradėjus tartis su profsąjungomis ir su visomis kitomis asocijuotomis struktūromis?

Ir dar vienas klausimas. Aš suprantu, kad jūsų žmonės moka naudotis kalkuliatoriumi, bet keturi skaičiai po kablelio – tai gana daug darbo ir jokio tikslo. Ar nemanote, kad visuose tuose įstatymuose galėjo būti vienas skaičius po kablelio daugiausia ir į didėjimo pusę? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Šiuo atveju, kiek aš žinau, pirmą kartą vyksta derybos dėl bazinio dydžio, ir tai jau yra sveikintinas procesas. Ką mes sutarsime, taip ir bus. Antras dalykas, jeigu šiek tiek ir užsitęsia, tai, mano galva, jeigu mes ateisime rudenio sesijoje su didesniu baziniu dydžiu, bet sutartu, tai yra didesnė vertė, negu teikti tik Vyriausybės siūlymu.

Kitas dalykas dėl 1,289. Kadangi yra be galo daug teisės aktų, susijusių tiek su įmokom, tiek su išmokom, tai šiuo atveju norėjosi padaryti kiek galima techniškai tiksliau. Tuo tarpu bet kokie padidinimai, kuriuos jūs numatote, sakote, į darbuotojo ar naudos gavėjo pusę, juos visus įvesti kitais teisės aktais, pavyzdžiui, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymu, kur yra neapmokestinamojo pajamų dydžio bazė išplečiama ir t. t., tai šiuo atveju šitie įstatymų projektai yra tik techniškai tikslūs, o visi kiti didinimai – kitais teisės aktais.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, vis tiek jūsų pristatymas slepia tam tikrų gudravimų. Šitas paketas, kurį mes svarstome, įsigalios sausio 1 dieną. Šiuo metu mes turėjome pateikti galiojančio įstatymo bazinio dydžio iki liepos 1 dienos, pagal dabar skaičiuojamą mokestinius įstatymus tvarką... Jūs to nepateikėte kartu pažeisdami įstatymus. Vyksta derybų procesas, tvarka, sveikintinas dalykas, derėkitės, kai susiderėsite, toliau... Bet jūs nepateikėte to įstatymo, dabar pasakėte, padidės 1,28 ar kiek kartų. Pirmiausia jis nepadidės, jis tiesiog liks toks pat, tik dėl skaičiavimų jisai didėja.

O praėjusį kartą įsipareigojote, kad jau šį kartą teikdami atsižvelgsite į infliaciją. Aš pats teikiau įstatymo projektą, jis buvo (...), bet jūs atėjote be infliacijos įvertinimo. Tai yra Vyriausybės projektas, ką susiderėsite, bus kitas dalykas. Kodėl jūs nesilaikote duoto pažado? Jūs, aš turiu omeny, Vyriausybė.

L. KUKURAITIS. Kaip ir minėjau, šituo, o ir visais teisės aktais, kurie nustato sąryšį su vidutiniu darbo užmokesčiu ar minimaliu mėnesiniu atlygiu, visur techniškai yra daromi keitimai. Tai čia yra tik techninis keitimas tam, kad mes nepaliknūme labai didelės grupės, priėmę šitą paketą, su daug mažesniu atlyginimu nuo sausio 1 dienos, jeigu derybos nepavyktų arba dėl kitų sąlygų. Šiuo atveju tam, kad nekeltume įtampos visuomenėje, buvo pateiktas ir šito bazinio dydžio patikslinantis projektas. O, kaip ir sakiau, dėl infliacijos ir kitų koregavimų, vadinasi, bazės dydžio didinimo dėl to, kad augtų atlyginimas ir neutralizuotų infliacijos žalą, vyksta derybos ir mes atsisime su kitu teisės aktu.

PIRMININKAS. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, kiek aš atsimenu, visais pakeitimų atvejais nepriklausomoje Lietuvoje, kai mes keisdavome ką nors ir apvalindavome, visada apvalindavome į žmogaus pusę. Tai dabar tas klausimas, ar reikia po kablelio palikti du skaičius, ar būtų galima įrašyti 171 euras ir tuo išspręsti bent mažą tokią problemėlę, kad žmonės pajustų nors kokį padidėjimą?

Bet mano klausimas yra tas, į kurį jūs neatsakėte praeito mūsų susitikimo metu, kuris vyko prieš geras dvi savaites. Po šitų pakeitimų kokią pensiją gaus žmogus, gaunantis minimalią algą, turintis bendrą stažą, kaip priklauso, vidutinį atlyginimą ir gaunantis keturis ar tris, kaip jūs pasirinksite, vidutinius atlyginimus, mes labai aiškiai matytume, kam tai yra naudinga. Ar galite nors kada atsakyti į paprastą klausimą?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Šiuo atveju labai svarbu kada: ar kalbama apie dabartines pensijas šiais ar kitais metais, būtų vienoks atsakymas. Tai būtų ties patys tarifai, tas pats indeksavimas, kitaip sakant, išlaikomas išipareigojimas visiems pensininkams, kurie šiuo metu gauna pensijas. Augimas toks, koks būtų ir be reformos. Vadinasi, tai yra išlaikoma. Prie to 95 tūkst. pensininkų, kurie turi mažiausias pensijas, yra pridedama papildoma priemoka.

Jeigu mes kalbame apie ilgesnę perspektyvą, pavyzdžiui, po 20 metų, tai tada labai priklauso nuo prielaidų, ar žmogus kaupė papildomai, kokia jo bus pensija. Kaip, koks bus darbo užmokesčio fondas, kiek darbuotojų išvis dirba Lietuvoje ir kiek mes turime pensininkų – nuo tų prielaidų priklauso pakitimo norma. Viską darome, kad pensininkai ir ateities pensininkai gautų kiek galima didesnes pensijas.

PIRMININKAS. Klausia P. Čimbaras.

P. ČIMBARAS (*LSDDF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs puikiai žinote, kad... Gerbiama, Irena, galima? Atsiprašau, ministre. Gerbiamas ministre, jūs puikiai žinote, kad bazinis dydis buvo sumažintas per krizę. Jau, ko gero, mes įeisime į antrą dešimtmetį, kai krizė pasibaigusi, bet bazinis dydis nėra net atkurtas, tik iš dalies pernai buvo pakeltas. Kaip jūs manote, dar 10 metų užteks bent baziniam dydžiui atkurti?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Kaip žinoma, tik šiais metais pradėtas atkurti – per visus 10 metų nuo krizės nebuvo didinamas bazinis dydis. Tai jis pradėtas didinti. Ir žinau, kad yra politinis išipareigojimas atkurti per šią kadenciją.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinis – M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, čia tokia įdomi situacija, kai jums reikia pasirinkti, ar sumažinti visiems gyventojams socialinio draudimo mokesčius 2 %, ar, pavyzdžiui, biudžetininkams ir valstybės tarnautojams padidinti maždaug 20–30 %, nes tai maždaug adekvачios sumos. Mes kalbame apie šimtus milijonų. Tai ar galite paaiškinti, kaip jūs nusprendėte, kad vis dėlto geriau visiems sumažinti po kelis procentus, užuot paėmus ir išsprendus valstybės tarnautojų, biudžetininkų darbo apmokėjimą, nes čia, kaip matome, yra labai aiškus pasirinkimas: mažinti visiems keliais procentais, o valstybės tarnautojams ir biudžetininkams palikti tokį pat, nors galėjote priimti kitokį sprendimą – didinti jiems 20–30 %?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. „Sodros“ įmokos mažinimas – visiems darbuotojams, tai ne tik „Sodros“ biudžetui. Šiuo atveju, jeigu mes nesumažintume, „Sodros“ rezervas būtų kur kas didesnis ir tai užtikrintų didesnes galimybes laviruoti per ekonomines ir demografines duobes, bet būtent pensijų ir kitų „Sodros“ išmokų dalyje. O valstybės tarnautojų ir kitų biudžetinio

sektorius darbuotojų atlyginimui keliami iš valstybės biudžeto, ir šiuo atveju nėra tokios tiesioginės sąsajos, bet dėl valstybės tarnautojų ir kitų atlyginimų kėlimo, kaip ir sakau, vyksta kolektyvinės derybos šiuo metu. Aš tikiuosi, kad mes surasime sprendimus, tinkamus abiem pusėms.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūs atsakėte į visus klausimus. Už, prieš? Už – T. Tomilinas. Prašom, kolega.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, ministre, man, deja, tenka pratęsti M. Majausko mintį, aš su ja sutinku, ir čia yra didelė problema. Suprantu techninę problemą – mes turime kartu tą paketą teikti, bet dėl fundamentalios dilemos, jeigu nekalbėtume apie 2 % sumažinimą „Sodros“, galėtume kalbėti apie NPD bazės plėtimą, kur irgi yra šimtai milijonų, ir NPD bazė plečiama nuo 1 tūkst. eurų uždirbantiems, tai ten yra tie šimtai milijonų, kurie galimai galėtų nueiti biudžetinėms algoms kelti. Todėl dilema yra sudėtinga. Suprantu, po pateikimo mes turime pritari, nes tada paketas yra nevientisas, bet aš siūlau labai kritiškai pažvelgti į Finansų ministerijos užmojus plėsti NPD bazę ir galvoti apie realias derybas, nes tos derybos yra smarkiai pavėluotos, kiek žinau pagal informaciją iš vidaus. Gerai, kad jos apskritai vyksta. Linkiu visoms pusėms sėkmės tose derybose ir rimtų derybų.

PIRMININKAS. Prieš – G. Skaistė. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties nereikia klaidinti žmonių – be šio įstatymo visas paketas eis ir nueis. Šiandien šis įstatymas nereikalingas niekam, tik ministrui, nes realiai visi pasikeitimai įsigalios nuo sausio 1 dienos, iki to laiko mes kartu su biudžetu turėtume tvirtinti valstybės tarnautojų bazinį dydį. Paprastai taip ir darydavome. Tik šį kartą mes leidžiame ministrui nebegrižti į šią salę, kaip jis sakė, jeigu derybos nepavyks. Iš esmės nieko čia mes gero nepadaramė, tik leidžiame ministrui negrižti pas mus ir nedidinti bazinio dydžio, jeigu nesusitars su profesinėmis sąjungomis.

Aš tik noriu priminti, kad praeitais metais bazinį dydį mes padidinome 2 %, kai infliacija buvo 4 %. Gal pagalvokime vis dėlto, koks yra mūsų prioritetas: ar didinti algas, ar vis dėlto norime pašalpomis išdalinti visiems kitiems? Tiesiog siūlau tikrai nepritari ir palaukti, kol ateis susitariamas, kurio šiandien atseit siekiama.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, nėra bendro sutarimo.

Balsuojame. Kas pritaria projektui Nr. XIII P-2258, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 56, prieš – 21, susilaikė 25. Pritarta. Kaip pagrindinis vėl siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Ar reikia papildomo? Ne. Siūloma svarstyti...

P. Urbšys. Prašom.

P. URBŠYS (MSNG). Dėl vedimo tvarkos. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas – pagrindinis.

PIRMININKAS. Gerai. Galime kaip papildomą Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą? Ačiū.

T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Socialinių reikalų ir darbo komitetas kaip papildomas.

PIRMININKAS. Prašau? Socialinių reikalų ir darbo komitetas – pagrindinis.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Ai, pagrindinis? Atsiprašau.

PIRMININKAS. Pagrindinis. Viskas gerai. Kolegos, taip pat siūloma svarstyti birželio 21 dieną.

15.32 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto atlikto parlamentinio tyrimo dėl asmenų, verslo subjektų ir kitų interesų grupių galimo neteisėto poveikio valstybės institucijoms priimant sprendimus ir galimos neteisėtos įtakos politiniams procesams išvados“ projektas Nr. XIII P-2291 (priėmimas)

Gerbiami kolegos, grįžtame prie rytinės darbotvarkės po trijų valandų dėl įstatymo projekto Nr. XIII P-2291 Seimo nutarimo dėl Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto atlikto parlamentinio tyrimo projektas. Priėmimas. Nutarimas vieno straipsnio. Pataisų, kaip suprantu, nėra. Siūlome dabar pasisakyti už, prieš.

Pirmasis už – N. Puteikis. Prašom. N. Puteikis – už nutarimą.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Kolegos, noriu pacituoti iš Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto tyrimo medžiagos. R. Kurlianskis apie „MG Baltic“ sėkmę įvairiuose Lietuvos miestuose. Cituoju: „Klaipėdą Eligijus rūpina, kiek jis ten gali, nes mes Klaipėdą paėmėme normaliai... Ta prasme Eligijus yra normalus.“

Gerbiamas Seime, padėkime Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui ir mums patiems atsiimti ne tik Klaipėdą iš „MG Baltic“, bet visą Lietuvą. Ačiū V. Bakui ir komiteto nariams, kad jūs pradėjote šią atsiėmimo procedūrą. Raginu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. P. Urbšys – prieš.

P. URBŠYS (MSNG). Nuo pat pradžių neapleido įspūdis, kad tyrimas dėl verslo grupių įtakos politikams pagal Seimo palaimintus abstrakčius klausimus sudarys sąlygas manipuliuoti Seimo nariais. Iš esmės nieko nėra apie „Rosatom“ įtakas 2008–2012 metais dešiniams Lietuvos politikams, kurie priėmė jiems naudingus sprendimus. Nė viena slaptoji tarnyba nepateikė duomenų apie tuo metu fiksuotus įtakingų konservatorių ryšius su „MG Baltic“, nors, pagal Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką, būtent 2008–2012 metais išaugo „MG Baltic“ pelnas iš laimėtų viešųjų pirkimų. Aišku, dabar viską norima nurašyti vien tik liberalams ir E. Masiuliui, bet tai tik akių dūmimas. Aklas pasitikėjimas dozuota Valstybės saugumo departamento informacija, paviršutiniškos apklausos, nepatogios informacijos neutralizavimas, prisidengiant bendru sutarimu, sukuria tiesos paieškos iliuziją. Vėl dar kartą keliame politines dulkes, kurioms nusėdus vienus koncernus pakeis kiti, o Lietuvos žmogus liks kvailio vietoje. Todėl negaliu balsuoti už tokią žmonių mulkinimą ir nedviprasmiškai atsiribojimą nuo šio politinio atrajojimo proceso.

PIRMININKAS. Už – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Išvadose nėra pasiūlymo išaiškinti, kodėl P. Urbšys yra šiuo metu išskirtinai dažnai rodomas kai kuriose televizijose, nors tai yra visiškai neįtakingas Seimo narys, išmestas iš Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos, kyla klausimas, ar tai tik atlygis už tai, kad nuolat puola konservatorius, ir kokios čia grupės tuo suinteresuotos?

PIRMININKAS. Į temą kalbėkite!

J. RAZMA (TS-LKDF). Nežiūrint to, aš siūlau balsuoti už išvadą, kurios žmonėms vis dėlto atskleidė daug naujų svarbių faktų apie ne pačius gražiausius politikų ir verslo ryšius, ir tai yra gerai, kad žmonės daugiau suvokia ir bus reiklesni politinei bendruomenei. Svarbiausia, aš balsuoju dėl to, kas yra išvadų gale, – tai yra siūlymai, siūlymai Vyriausybei, Seimui, dėl teisės aktų tobulinimo, pagaliau dėl partijų susitarimo, kuris, turėkime vilčių, gal bus prasmingas, o ne grįstas tokiu tuščiu politikavimu, kurio šiandien netrūko. Išvados tikrai yra geros, ir jeigu jas įgyvendinsime, aš manau, kad pozityvių pokyčių tikrai bus.

PIRMININKAS. Prieš – R. Šarknickas. Prašau, kolega.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Noriu pasakyti gerbiamam Povilui, kad žmonės tikrai nėra mulkinami, ir noriu padėkoti komitetui už atliktą milžinišką, didžiulį darbą. Pirmininko pristatytos išvados rodo, kad naujas tyrimas turi būti pradėtas ir tęsiamas. Jeigu ši idėja bus *uždaryta*, tada viskas netenka prasmės. Negalime palikti Lietuvos su tokia problema. Dėkoju. (*Šurmulytė salėje*)

PIRMININKAS. Netriukšmaujame!

Už – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos!

PIRMININKAS. Netriukšmaujame iš vietų.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tiesų šiandien balsuojame už tyrimo išvadą, bet kaip ir moksliniam darbui, kaip ir bet kuriam tyrimui yra svarbu ir per patį tyrimą surinkta medžiaga, tai yra tie faktai, kurie labai rūpi tiek mūsų valstybei, tiek visai visuomenei. Šis tyrimas yra tik pirmas etapas link to, kad suformuotume labai aiškius teisinius mechanizmus, kad tokios situacijos, kokios buvo iki šiol, nepasikartotų ateityje, todėl raginu visus palaikyti tyrimo išvadą.

PIRMININKAS. Prieš – D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū. Dėkodamas V. Bako komisijai už atliktą darbą, aš linkiu jiems labai daug sveikatos ir energijos grąžinant į Lietuvos biudžetą tą 1,5 mlrd. eurų (visai komisijai dėkoju), kurie buvo rasti pasisavinti. Bet aš esu prieš tai, kad komisijos darbas būtų tuo ir baigtas. Aš palaikau tuos kolegas, kurie kalba apie tai, kad reikia atskirose srityse pagilinti darbą. Aš manau,

kad ne patys didžiausi nusikaltėliai tie, kurie paėmė, pasisavino biudžeto pinigus, didžiausi nusikaltėliai yra tie, kurie atėmė iš žmonių tikėjimą, tikėjimą savo valstybe, ir jie prarado viltį, kad kažkas pasikeis, todėl jie išvažiuoja. Aš už tai, kad kiekvienoje srityje – ar tai būtų sveikatos sistema, ar tai būtų švietimo, kitos, būtų einama į gylį ir atrastos tikros priežastys, dėl ko taip įvyko.

O už išvadas aš pasirašau. Ačiū.

PIRMININKAS. Už – P. Gražulis. Baikime pasisakymus, bus dėl vedimo tvarkos.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, yra labai simboliška, vakar atšventėme Sąjūdžio 30-metį, šiandien minime, kas įvyko per Lietuvos galbūt dešimtmetį. 30-mečio mes negalime paminėti, bet bent dešimt metų D. Grybauskaitės prezidentavimo laikotarpio tikrai šis tyrimas apima. Kas per dešimt metų skyrė Specialiųjų tyrimų tarnybos vadovus, prokuratūros, FNTT vadovus ir, deja, VSD vadovą? Be abejonės, konservatorių išrinkta Prezidentė D. Grybauskaitė.

Seimo nariai ir gerbiamas Vytautas Bakai, tai, kad jūs atskleidėte bent dalį informacijos, esate iš dalies padarę tikrai didelį darbą. Bet netikiu, kad jūs pakelsite patį didžiausią purvo dangtį – konservatorių nuveiktus darbus. Aš manau, greičiau jūs būsite, valdančioji dauguma, sudaužyta, jūs, kaip sakoma, liksite opozicijoje, bet šito nebus galima padaryti. Jūs gal net ir nejučiate, su kokiomis jėgomis susiduriate ir susidursite, norėdami atkelti dangtį ir purvą, ką padarė konservatoriai, užvaldydami Lietuvą per šitą laikotarpį.

Iškovojo laisvę ir nepriklausomybę. Deja, per 20 metų okupavo kiti. Per šitą okupaciją iš Lietuvos pabėgo daugiau kaip 1 mln. žmonių. Bet jūs parodėte žmonėms tik vieną įmonę, bet neparodėte „Rosatomo“, neparodėte konservatorių rankų. Jie net įkūrė „Baltųjų pirštinių“ organizaciją, nes jų rankos tokios purvinos, kad nenusiplauna, jie turi vaikščioti su baltomis pirštinėmis. Štai, vienu žodžiu, kas slypi po patriotiniais žodžiais, skambiais žodžiais. Melas, apgaulė ir purvas. Bet aš jums linkiu drąsos ir vilties, kad jūs pakeltumėte...

PIRMININKAS. Laikas!

P. GRAŽULIS (MSNG). ...visą konservatorių, kaip sakoma, patriotizmo šydą.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš – R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Ačiū kolegoms, tikrai noriu padėkoti komitetui, tiksliau, komiteto biuro darbuotojams, kurie daug prisidėjo prie to darbo, tik, deja, taip jau išeina, kad yra tiriama tik viena kita grupė, bet neminimi kiti dalykai, arba nenorima minėti ir tirti kitų grupių. Tiems parlamentarams, kurie sako, gaila, reikėtų tirti daugiau, vien todėl siūlau susilaikyti ir nebalsuoti už tokias išvadas. Siūlau joms nepritarti, o sudaryti specialiąją komisiją iš Seimo narių, kad Seimo nariai galėtų tirti.

Kitas dalykas. Tiems kolegoms, kurie bandė šnekėti, kad buvusi valdžia, viena, antra, trečia, prisidirbo, ir labai stipriai minėjo ir kairiuosius, ir dešiniuosius, ponui D. Gaižauskui norėčiau atsakyti, gal jis pamiršo, kad jų deleguotas ministras V. Navickas buvo tuo metu ir jis pasirašė LEO LT sutartį ir visą šitą dalyką darė. Jis buvo Valstiečių partijos atstovas.

Gal ponas Dainius pamiršo, kad valstiečių deleguota ministrė buvo K. D. Prunskienė? Ji derino tuo metu Europos Sąjungos struktūrinių fondų krepšelį, derino, kokios įmonės gali į jį pretenduoti ir kaip gali gauti kokią paramą, kokią techniką, traktorius ir visa kita gali pirkti. Matyt, irgi atmintis ištrina.

Gal ponas Dainius pamiršo ir Marijampolėje vykusius įvykius, kažkodėl nenori prisipažinti ir nenori iš tos tribūnos pasakyti apie panelę Sinkevičiūtę, buvusią jo bendradarbę. Siūlyčiau kolegoms iš Marijampolės, K. Mažeikai pasidomėti, kas 2009 metais Marijampolės VPK vyko.

Bet aš manau, kad ne tai yra esmė. Esmė šiandien kitas dalykas – buvo atverta tam tikra Pandora's skrynia, arba tam tikra informacija, kuri žmonėms išties yra svarbi. Taip, iš tiesų žmonės šiandien turi tą dalyką sužinoti. Bet man keista ir aš balsavimo metu susilaikysiu, nes išvadose visiškai nekalbama apie STT ir VSD neveiklumą, kadangi dirbo kriminalinės žvalgybos... pobūdžio informacija. Jeigu Valstybės saugumo departamentas mato, kad yra korupcinių apraiškų, ta informacija turi pasidalinti su Specialiųjų tyrimų tarnyba. Per 14 metų, noriu pabrėžti, per 14 metų nė karto...

PIRMININKAS. Laikas!

R. ŽEMAITAITIS (TTF). ...tos tarnybos nebuvo informacija pasikeitusios, nė karto. Tai klausimas, ar tos tarnybos taip pat dalyvavo toje pačioje, ką kalba ne Žemaitaitis, o ką kalba komisi-

ja, nusikalstamame susivienijime? Aš tikrai nemanau, kad ta tarnyba yra tokia, todėl kviečiu susilaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto atlikto parlamentinio tyrimo projekto Nr. XIII P-2291. Kas palaiko, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 106 Seimo nariai: už – 88, prieš nėra, susilaikė 18. Nutarimui (projektas Nr. XIII P-2291) pritarta. (*Gongas*)

Replikos po balsavimo. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, manau, kad jūs padarėte klaidą. Dėl vedimo tvarkos aš norėjau anksčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad du „žalieji žmogeliukai“ užsirašė pasisakyti prieš, tačiau pasisakė už. Manau, tai sąmoningas jų manevras, todėl, prašydamas žodžio dėl vedimo tvarkos, aš būčiau prašęs, kad sudarytumėte galimybę bent keturiems asmenims pasisakyti prieš. Realiai pasisakyti. Tačiau jūs nesuteikėte man to žodžio ir „žalieji žmogeliukai“ daro salėje, ką nori. Noriu atkreipti dėmesį, kad jie yra jūsų koalicijos partneriai, todėl jūsų šališkumas pradeda tapti įtartinas.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, negi jūs skaitote jau kitų mintis? Aš tai tikrai jų neskaitau ir neturiu jokio pagrindo kam nors suteikti. O dar viena pastaba jums, kaip liberalui. Nepravardžiukite, vis dėlto jūs, liberalai, pasižymėdavote šio tūkmečio politinių diskusijų kultūra. P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Prašau į protokolą įrašyti mano balsą prieš.

PIRMININKAS. P. Urbšys – prieš.

P. URBŠYS (MSNG). O gerbiamam J. Razmai – reaguojant kalbėti apie įtakas vienokias ar kitokias, tai gal jos priklauso nuo mūsų skirtingo požiūrio, kas yra tiesa ir melas.

PIRMININKAS. R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Iš tiesų noriu pasakyti, kad Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija balsavo už, tačiau noriu pabrėžti taip pat ir tai, kad, mūsų manymu, kadangi tyrimas buvo gana paviršutiniškas ir tikrai nebuvo gilus, mes labai įdėmiai vertinsime visus pasiūlymus, kurie ateis į Seimą iš Vyriausybės dėl išvadų įgyvendinimo. Tarp jų ir dėl noro riboti visuomenės informavimo priemonių laisvę licencijavimu.

PIRMININKAS. Ačiū. D. Kreivys.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Kadangi konservatoriai čia buvo kaltinami įvairiomis nuodėmėmis, tai siūlyčiau nepamiršti, kad šalia „Baltųjų pirštinių“ konservatoriai greičiausiai yra įkūrę ir „Baltašias pėdkelnes“.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (LSDDF). Noriu kreiptis į visus. Išlaikykime žmogišką orumą ir pagarbą kitam. Nors aš ir neaukšto ūgio, bet jaučiuosi ne žmogeliukas, o žmogus. Tai švaistytis tokiais žodžiais „išmestas“, „koks tas jo autoritetas“ ir t. t. Šiandien vienas išmestas, bet kartais, pasirodo, kad tam, kas išmestas, tai visai į naudą išėjo. Tai ne blogybė kartais. Ir noriu pasakyti, tas, kas šiaandien įsivaizduoja, kad gali kritikuoti išmestą, gali būti rytoj išmestas. To nelinkiu jiems. Gerbkime vieni kitus. Tiesiog gėda tai klausyti!

PIRMININKAS. Ačiū, daktare. S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Pritardamas A. Vinkui, oficialiai kreipiuosi į E. Gentvilą ir taip pat Etikos ir procedūrų komisiją ir frakcijos vardu, kad tokie epitetai, kaip „žalieji žmogeliukai“, šioje salėje skamba jau ne pirmą kartą. Jeigu tai kartosis, aš manau, mes kelsime atsakomybės klausimą tiek viešojoje erdvėje, tiek Seime.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir paskutinis – E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Gal ir nebūčiau šnekėjęs, bet kadangi Stasys paminėjo pavardę, tai aš noriu atkreipti... Ar jums tai atrodo normalu, kai kolega R. Šarknickas ir kolega D. Kepenis užsirašo pasisakyti prieš, o kalba už ir balsuoja už?! Tai atrodo normalu?! Dabar pažiūrėkite į jų bal-

savimo spalvą. Žalia. Kadangi jie priklauso Valstiečių ir žaliųjų sąjungai, jie tikrai nėra valstiečiai, aš juos vadinu žaliaisiais, kurie elgiasi labai negražiai, mano manymu. Prašom mane svarstyti, bet tokiu atveju, jei paduodate mane į Etikos ir procedūrų komisiją, aš kreipsiuosi dėl dviejų kolegų sąmoningai pasirinkto apgaulės būdo – užsirašyti balsuoti prieš, kalbėti už ir balsuoti už. Tai kas čia ką klastoja? Gal jau geriau tiesiai pasakyti, „žalieji žmogeliukai“, mano mieli kolegos, negražiai elgiatės.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, baigiame pasisakymus, įžeidinėjimus ir gal užteks? Dar nori kolega R. Šarknickas. Prašom. Tik ko nors neįžeiskite.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Taigi sena mokykla čia. Neįžeisiu, nes pamokų gavome iš čia nemažai. Per daug kadencijų tą sėkmingai darydavo. Aš dėl licencijavimo šiek tiek noriu pastabą Rasai pasakyti. Čekijos senate dabar yra diskusija dėl licencijavimo, nes dabartinis Čekijos premjeras A. Babišas, kuris yra magnatas, prieš tapdamas premjeru, įsigijo šešis televizijos kanalus, keletą portalų ir sėkmingai, tendencingai eidavo tie straipsniai. Čia yra kalbama apie atsakomybės klausimą. Ne tai, kad būtų draudžiama ar dar kažkas, bet tiesiog tokia pastaba.

PIRMININKAS. Ačiū.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Nes jie dabar tą klausimą irgi iškėlė.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, norėčiau dar kartą priminti, jau buvo priminta – ketvirtadienį ir penktadienį šioje salėje posėdžiaus pasaulio moterų politikos lyderių atstovai. Labai prašom jų išsėdinti iš salės palikti tvarkingą darbo vietą, be asmeninių daiktų. Primenu, nes dabar šiek tiek daugiau Seimo narių, negu gali būti pabaigoje.

15.50 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2220, Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 3, 11, 12, 42, 51, 53, 60, 61, 62, 63 ir 64 straipsnių pakeitimo, 73 ir 74 straipsnių pripažinimo netekusiais galios, Įstatymo papildymo 62¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2221, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2222, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2223, Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2224, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2225, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 2, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2226 (pateikimas)

Darbotvarkės klausimas nuo 2-2a iki 2-2g – Sveikatos priežiūros įstaigos įstatymas ir visi kiti. Kviečiame pristatyti ministrą A. Verygą. Pateikimas. Vienu metu visus galėsite pristatyti, minstre? Vienas, du, trys, keturi, penki, šeši, septyni įstatymų projektai. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju pirmininkui. Gerbiami kolegos, teikiamų įstatymų projektų tikslas yra sudaryti teisinę prielaidas efektyviau planuoti, organizuoti ir valdyti sveikatos priežiūros įstaigų tinklą ir sudaryti sąlygas efektyviau tą tinklą organizuoti.

Taip pat yra siekiama nustatyti skaidrų ir efektyvų Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų valdymo ir sveikatos priežiūros modelį, taip pat vadovaujančių darbuotojų skaidrumą ir įtraukti naują principą, t. y. įtraukti regionus į sveikatinimo arba sveikatos priežiūros įstaigų paslaugų veiklos planavimą.

Kokia yra dabartinė situacija? Šiuo metu galimybė valstybei su savivaldybe būti viešųjų įstaigų steigėja yra nenumatyta ir iš tikrųjų nėra sudaryta tokia net ir teisinė galimybė, kad valstybė arba Sveikatos apsaugos ministerija kartu su savivaldybe galėtų būti bendra steigėja ir kartu planuotų sveikatos priežiūros paslaugas. Biudžetinių ir viešųjų įstaigų vadovai yra priimami viešojo konkurso būdu, kurį organizuoja ir jo nuostatus tvirtina įstaigos steigėjas arba visuotinis dalininkų susirinkimas administracijos paskirtoms pareigybėms, pavyzdžiui, medicinos direktoriui ir vyriausiajam finansininkui yra netaikomi reikalavimai būti priimtiems į darbą viešojo konkurso būdu. Vadinasi, dalis administracijos yra priimama ne viešojo konkurso būdu.

Taip pat yra nenustatytos kadencijos ar jų ribojimas, nėra nepriekaištingos reputacijos reikalavimo įstaigų vadovams.

Taip pat kalbant apie racionalų privalomojo sveikatos draudimo lėšų paskirstymą arba naują Konstitucinis Teismas yra pasisakęs, kad įstatymų leidėjas gali nustatyti šių paslaugų finansavimo sąlygas ir ribojimus, tačiau nėra jokio teisinio pagrindo teritorinėms ligonių kasoms nesudaryti sutarčių su asmens sveikatos priežiūros įstaigomis.

Taigi teikiamais pasiūlymais siekiama šiuos trūkumus ištaisyti. Kas konkrečiai yra siūloma? Siūloma nustatyti, jog sveikatos apsaugos ministras tvirtintų Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos valstybės ir savivaldybių viešųjų ir biudžetinių įstaigų tinklą ir kiekvienai įstaigai pavedamas teikti paslaugas. Vadinasi, atsirastų toks principas, kad būtų suplanuotas būtinas paslaugoms teikti įstaigų tinklas, atsižvelgiant į tai, kokias paslaugas tos įstaigos gali suteikti ir kokia apimtimi.

Taip pat yra siūloma nustatyti, kad nacionalinių sveikatos sistemos viešųjų įstaigų steigėjais galėtų būti valstybė, valstybė kartu su savivaldybe, savivaldybė, valstybė kartu su universitetu ir valstybė kartu su universitetu ir savivaldybe.

Dviejų iš šių variantų nebuvo ankstesniame reguliavime, tai yra valstybės ir savivaldybės, taip pat nebuvo valstybės, savivaldybės ir universiteto, kas, mūsų manymu, būtų tikrai labai aktualu ir racionalu kalbant apie tris didžiuosius Lietuvos miestus – Klaipėdą, Kauną ir Vilnių, kur tikrai lygiomis teisėmis organizuojant tinklą galėtų dalyvauti visi trys steigėjai, t. y. ir universitetas, ir ministerija, ir savivalda.

Taip pat yra siūloma įteisinti naują kolegialų valdymo organą, t. y. valdybą, kuri būtų privaloma universiteto ar Respublikos lygmens įstaigoms. Jūs turbūt gerai žinote, su kiek problemų neretai susiduria tų didelių įstaigų vadovai tiek priimdami sprendimus, tiek planuodami veiklas. Ir kaip ir kitų, sakykim, valstybės įstaigų pavyzdžiu didelėse institucijose yra siūloma turėti tokias valdybas, tokį kolegialų valdymo organą, kur valdybos nariams būtų atlyginama už darbą. Yra nustatomi principai, kaip būtų atlyginama, ir tokiu būdu būtų sukuriama prielaidos geriau ir efektyviau ir, aišku, skaidriau valdyti įstaigas.

Taip pat yra siūloma atsakyti konkrečių biudžetinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų įvardijimo įstatymuose nurodant, kad šių įstaigų nomenklatūrą sudaro atitinkamų kategorijų sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos. Manau, kad tai turėtų būti bendras principas svarstant visus įstatymus, nes šiandien mes susiduriame su problema, kuomet, matydami galimybes tikrai efektyviau planuoti paslaugas, efektyviau planuoti biudžetinių įstaigų tinklą, sakykim, ir tas įstaigas galbūt ateityje tarpusavyje sujungti, mes turime kiekvieną kartą ateiti į Seimą ir persvarstyti įstatymą. Manau, kad tai yra savotiškas relikvas, kuriuo buvo bandoma lyg ir savotiškai toms įstaigoms sukurti saugumą, tiesiog įrašant jų pavadinimą į įstatymą.

Dar vienas iš siūlymų – įtvirtinti asmens sveikatos priežiūros įstaigų vadovų penkerių metų kadenciją ir nustatyti, kad jie pareigas galėtų eiti ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Išimtys būtų taikomos tokioms įstaigoms, kuriose dirba iki dešimties sveikatos priežiūros specialistų, turinčių medicinos ir odontologijos praktikos licenciją. Vadinasi, toms mažoms, ypač pirminės sveikatos priežiūros, įstaigoms, kur vadovas gali būti kartu ir savininkas arba steigėjas, tikrai nėra jokios logikos vykdyti vadovų rotacijas ir taikyti tokį kadencijų apribojimą, bet visoms kitoms įstaigoms taip, kaip yra ir su kitomis viešosiomis įstaigomis. Manau, kad tai labai prisidėtų ir prie efektyvesnio valdymo, ir skaidrumo.

Taip pat yra siūloma nustatyti, kad viešojo konkurso būdu į pareigas būtų skiriamas įstaigos vadovas, pavaduotojai, padalinių ir filialų vadovai. Siūloma nustatyti, kad vadovai, pavaduotojai, padalinių ir filialų vadovai ir vyriausieji finansininkai turėtų atitikti nustatytus įstatyme nepriešingos reputacijos reikalavimus. Anksčiau nėra buvę tokio reikalavimo.

Taip pat yra siūloma sukurti sveikatinimo veiklos paslaugų valdymo regionines tarybas. Paprastai sakant, tai būtų dariniai, kurie leistų realizuoti regioninio planavimo ir valdymo vadinajamą idėją, kai paslaugos arba rekomendacijos dėl tų paslaugų organizavimo būtų teikiamos bendradarbiaujant to regiono merams, bendradarbiaujant institucijų atstovams, galbūt net ir veiklą vykdančiams verslo atstovams, kaip dabar yra regionų tarybose, tik tiek, kad tai būtų specifinės institucijos.

Ir dar vienas svarbus siūlymas, kuris taip pat yra laikytinas esminiu – nustatyti galimybę teritorinėms ligonių kasoms pasirašyti sutartis su tinklui nepriskirtomis įstaigomis tokiu atveju,

jeigu yra neužtikrinamas numatyto masto paslaugų teikimas. Vadinasi, valstybė organizuotų įstaigų tinklą, ten užtikrintų paslaugų teikimą, iš kitų įstaigų, nediskriminuojant nei privačių, nei viešųjų įstaigų, paslaugos būtų perkamos papildomai tokiu atveju, jeigu tas valstybinių įstaigų tinklas negebėtų užtikrinti tinkamos paslaugų apimtys.

Ir dar vienas siūlymas, kuris yra svarbus, yra siūlyama liberalizuoti paslaugų teikimą slaugos srityje, t. y. dėl pirminės asmens sveikatos priežiūros, slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugų teikimo. Sutartis siūlyama leisti sudaryti su visomis licencija šiai veiklai turinčiomis ir pageidaujantiomis šias paslaugas teikti sveikatos priežiūros įstaigomis. Paprastai tariant, mes ten, kur turime perteklinę infrastruktūrą, siūlyme tam tikras priemones, kurios leistų efektyviau tą struktūrą valdyti ir tvarkyti ten, kur yra labai didelis paslaugų trūkumas. Kaip tik yra siūlyama supaprastinti paslaugų teikimą ir labiau jas išplėsti.

Ačiū, kad išklausėte siūlymus ir prašyčiau, kviesčiau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. R. Martinėlis – pirmasis, prašom.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau paklausti dėl naujai įvedamo punkto dėl viešosios įstaigos valdybos. Pagal dabartinę situaciją toji valdyba bus visose įstaigose, net ir pačiose mažiausiose, nes ten dabar neregamentuota, kad bus regionai ar kas nors. Ar negalvojama, sakykime, galbūt daryti regionus ir tas valdybas kurti tokiu didesniu regiono mastu, kad galėtų formuoti ir politiką, srautų valdymą, personalo valdymą, regionines ligonines, kurios sujungtų kitas, ir būtų viena tokia valdyba, kuri iš tikrųjų *regijuotų* tokią regiono politiką, o ne kiekviename mažutėje?..

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų tos tikrosios valdybos, kurių valdybos nariai būtų apmokami, yra numatytos tik universitetų ir respublikinėse ligoninėse, t. y. didelėse įstaigose, nes mažose tikrai nėra logikos, nes ten valdymo efektyvumą galima ir kitokiais būdais užtikrinti, be to, valdyba kainuoja. Ji kainuoja pinigus ir tikrai, matyt, tokią našta uždėti ant mažų gydymo įstaigų nebūtų racionalu.

O tos regioninės tarybos, taip, jos ir įtrauktų, kaip jūs teisingai sakote, ir paslaugų apimtys planavimą. Ten ir turėtų dalyvauti visų tų regionų merai arba jų atstovai, gydymo įstaigų atstovai, teritorinė ligonių kasa su savo atstovais. Ir taip, kaip dabar yra regionų tarybose, galbūt net ir verslo atstovai... Labai dažnai girdime, kad sveikatos sektorius galėtų kai kurias gerąsias praktikas tikrai perimti iš verslo, ir, matyt, verslininkai turėtų gerų įžvalgų ir siūlymų. Tad valdyba, tokia kaip imperatyvas, tikrai ne visose įstaigose atsirastų.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, idėja formuoti valdybas – iš tikrųjų sveikintinas žingsnis. Žinant, jog šiuo metu stebėtojų tarybos tokios labai formalios ir dažnai sudarytos iš valstybės tarnautojų – žmonių, kurie yra reikšmingai silpnesni pagal savo autoritetą, lyginant su sveikatos įstaigų vadovais. Čia atsirastų lyg ir tokia valdymo forma, kuri jau būtų autoritetinga ir būtų toks tarpininkas tarp politiko ir vykdomosios, įgyvendinamosios valdžios sveikatos sistemoje. Mano klausimas, kaip jūs užtikrintumėte, jog ateitų tikri profesionalai, kurie būtų, ir išliktų nepriklausomi nuo sveikatos apsaugos sistemos, kurią jie prižiūrėtų?

A. VERYGA (LVŽSF). Supratau. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų manau, kad absoliutų nepriklausymą bus sudėtinga užtikrinti, nes tam tikra prasme mes vis tiek visi turime tam tikrą interesą sveikatos priežiūros ir tam tikra prasme mes visi esame šiek tiek šališki, kalbėdami apie sveikatos priežiūrą. Bet šiuo atveju aš galvoju, kad galima siekti jau maksimalių tikslų, kaip jūs sakote, nepriklausomumo ir galima perimti geruosius pavyzdžius, kuriuos dabar turi įstaigos, turinčios valdybas. Matyt, kad ten geroji patirtis, mokantis iš gyvenimo, yra galbūt padaryta kokių nors klaidų, iš kurių mes galėsime mokytis. Matyt, kai mes jau prieisime prie konkrečių valdybos narių atrinkimo, jeigu iš esmės bus pritarta tokiam siūlymui, rasime sprendimą. Matyt, pasižiūrėsime į problemas, su kuriomis susidūrė kitos įstaigos, turinčios tokias valdybas, ir stengsimės tokių klaidų išvengti.

PIRMININKAS. Klausia V. Poderys.

V. PODERYS (LVŽSF). Dėkui, pirmininke. Gerbiamas ministre, labai pritariu jūsų iniciatyvai perkelti valstybės valdomų įmonių patirtį į jūsų sritį. Bet turiu vieną pastabėlę ir norėčiau ja pasi-

dalinti. Jeigu viešosios įstaigos ligoninės turi deficitą (mane čia dabar užstoja Viktoras), tai vadovas negali būti skatinamas. Kitaip sakant, jam nemokama kintamoji dalis. Bet deficitas gali atsirasti dėl daromų reformų. Taip gali būti baudžiami reformistai. Reformos kainuoja. Aš labai jums siūlyčiau peržiūrėti, nes bendrovių vadovai taip pat gali būti skatinami, net jeigu yra nuostolių arba nepasiekė pelno normos. Dėkui.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už pastabą. Manau, ji labai teisinga. Jeigu atsiras tokių teisinių prielaidų apskritai planuoti, aš manau, mes pagalvosime ateityje ir apie tam tikras biudžetines lėšas, kad būtų galima tuos trūkumus arba kompensuoti, arba išlyginti, arba sudaryti sąlygas, jeigu reikia ką nors optimizuoti, kad vadovams nekristų kaltė, kaip jūs sakote, kai įstaiga, sakykime, yra pertvarkoma. Tai yra susiję su tam tikromis išeitinėmis kompensacijomis. Tikrai sutinku su jūsų pastaba, kad vadovas dėl to neturėtų nukentėti.

PIRMININKAS. Klausia A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Gerbiamas ministre, man taip pat patinka intencija depolituoti sveikatos įstaigas, galbūt padaryti efektyvesnį jų valdymą, tačiau noriu vieną dalyką išsiaiškinti. Tarp lydimųjų teisės aktų yra tas momentas dėl privačių gydymo įstaigų sutarčių su ligonių kasomis. Ar aš teisingai suprantu, kad ministerija nustatys, kaip turi atrodyti tinklai ir kokia turi būti dalis? Dalis įstaigų, pavyzdžiui, dabar turinčių sutartis su teritorinėmis ligonių kasomis, bus išmestos iš to tinklo. Man atrodo, tuo požiūriu, biurokratijos mažinimo požiūriu, kaip tik privačios sveikatos įstaigos valstybei mažai kainuoja, nes nereikia galvoti apie aparatūrą, sienas, sunkiąją techniką ir tam skirtas išlaidas. Ar jūs čia nematote tokios problemos?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Iš tikrųjų aš girdėjau ne vieną nuogastavimą dėl privačių gydymo įstaigų, kad tai kaip nors pažeistų konkurenciją ar, kaip jūs sakote, išmestų jas iš tinklo. Bet mes šia prasme nesame unikali šalis siūlydami turėti tinklą, nes Konstitucija įpareigoja mus suteikti tam tikras paslaugas, garantuoti privalomąją, būtinąją sveikatos priežiūrą. Tam mums reikia tinklo, kur garantuotai galime užtikrinti ir finansavimą, ir to tinklo išlaikymą.

Gali atsitikti taip, kad tas mūsų tinklas dėl įvairių priežasčių gali negebėti tų paslaugų užtikrinti. Tada mes, tikrai nediskriminuodami, nes neturėtų mums būti jokio skirtumo, ar tai yra viešasis, ar privatus sektorius, tas papildomas paslaugas, kurių trūksta, skaidriai ir pirktume papildomai. Bet tai ir būtų būtent tos paslaugos, kurių trūksta. Dabar mes ir susiduriame. Čia nėra tik privataus ar viešojo problema. Mes turime labai išskaidytas paslaugas, jos yra labai išbarstytos. Aš manau, kad dabartinis reguliavimas kaip tik ir sukuria nevisiškai sąžiningą konkurenciją, kai vienos įstaigos gali imti priemokas, kitos negali to daryti. Tada sukuriama įtampa dėl žmoniškųjų išteklių ir panašiai. Aš manau, čia mes pasakome labai aiškiai – formuojame tinklą, kad užtikrintume visas būtinas paslaugas, o ten, kur trūksta, mes tiesiog jas perkame, ir nediskriminuosime, ar tai yra viešasis, ar privatus sektorius. Aš minėjau slaugą, ten kaip tik maksimaliai yra liberalizuojama. Jeigu kalbėtume apie pirminę sveikatos priežiūrą, ir dabar jau ta nuostata galioja. Tik ten, kur mes negalime tų išskaidytų paslaugų teikimo užtikrinti, mes pasakome, kad reikia formuoti tinklą.

PIRMININKAS. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, klausimų turėčiau daug.

Pirmas klausimas būtų dėl Seimo galių, nes jūs sakote, kad Seimas neturėtų nustatyti įstaigų... Tai turėtų daryti ministras. Aišku, smagu ministrui, bet girdėjau R. Karbauskio pačios kadencijos pradžioje pasakymą, kad dabar tarnystės Lietuvai valdymo svorio galia persikelia į Seimą. Čia, man atrodo, siūlymas yra priešingas.

Nesiūlyčiau apsigauti dėl valdybų, nes mes jau girdime iš aplinkos ministro, kad jis nieko negali padaryti Valstybinių miškų urėdijai, nes ten nusprendžia valdyba ir dėl direktoriaus atlyginimo, ir dėl kitų.

Ir dėl slaugos. Problema yra, kad šiandien jau dešimtys tūkstančių nesumokėta už paslaugas slaugos paslaugas teikiančioms rajoninėms ligoninėms. Paleidimas dar didesniai skaičiui sutarčių tik ap sunkins teikiamų paslaugų apmokėjimą.

PIRMININKAS. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Pirmiausia dėl įstaigų sąrašo. Čia mes kalbame ne apie ligonines, nes ir dabar ten tų ligoninių... bet apie biudžetines įstaigas. Sutikite, kad, kaip aš

ir sakiau, tas noras įrašyti kažką į įstatymą turi tokį savotišką norą... Tai lyg ir kuria tokią regimybę, kad tai yra saugi įstaiga. Tuo tarpu gyvenimas iš tikrųjų nestovi vietoje ir yra dinamiškų procesų, kur, aš manau, Seimą įvelti ir gaišinti net ir nelabai yra logikos. Atsiranda tokių galimybių, pavyzdžiui, kai kurias paslaugas, ką ir Vyriausybė dabar daro, tarkim, žmogiškųjų išteklių atranką arba personalo valdymą, finansus centralizuoti. Norint ką nors kažkur keisti, jungti, mums reikia nuolat eiti ir savotiškai gaišinti Seimą. Mes branginame ir jūsų laiką, ir manome, kad šiuo atveju nereikia... kiekvienu tokiu atveju grįžti prie įstatymų pataisų, o Seimas bet kada gali vykdyti parlamentinę kontrolę. Tikrai Seimas šiuo atveju nėra eliminuojamas. Jis gal tik neįveliamas į tokius smulkmeniškus dalykus kaip pavadinimai, kaip jų keitimai ir panašiai, bet dalyvauti procesuose, aš manau, visą laiką tikrai bus galima.

Dėl valdybų. Nežinau, kaip aš ir minėjau, tikslas yra efektyviau tas labai dideles įstaigas valdyti, *inešti* tuos procesus, kurie yra valstybės valdomose įmonėse jau seniai vykdomi. Matyt, kad tai nėra absoliučiai pats gal unikaliausias, geriausias metodas, bet šiandien, kiek žinau, niekas geriau nėra sugalvojęs.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Kolegos, po pateikimo už norėtų kalbėti R. Martinėlis. Prašau.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš kviečiu visus kolegas pritarti ministro pateiktai reformai. Čia dabar yra tikrai, kad bus formuojama teisinė bazė reformai praveisti. Iš tikrųjų bus optimalus strateginis valdymas, pagerės vadyba, bus galima valdyti paslaugų srautus, personalo irgi valdymą perimti optimaliai, gerės paslaugų prieinamumas ir eilės kartu trumpės. Todėl matau tikrai visus gerus aspektus šitame projekte ir siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš – J. Olekas. Prašau.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, aš klausdamas šiek tiek jau ir reiščiau nuomonę dėl Seimo pozicijos. Štai mes, Astravo komisijos žmonės, susiduriame su galima grėsme radiacinio užteršimo iš Astravo. Šiandien turime vieną iš tokių institucijų sveikatos sektoriuje – Radiacinės saugos centrą. Išbraukus jo pavadinimą, atsiranda galimybė, kad tas centras bus prie kažko prijungtas, sujungtas ir funkciją vykdys galbūt kažkoks padalinys. Tai aiškiai, mano supratimu, neatitinka Seimo pozicijos dėl svarbios institucijos vietos, kad jam, tam centrui, nebelieka net vietos įstatymo pavadinime.

Antras dalykas, dėl dalininkų rajonų lignoninės. Aišku, kad atimama tam tikra atsakomybė iš savivaldybių, nes dalį atsakomybės prisiima ministerija ir vyksta tokia šliaužianti centralizacija, kas yra jau buvę. Kažkada visos rajonų lignoninės priklausė ministerijai. Tik reikia tam tikro laiko, pamirštame ir vėl grįžtame į senus, kai kas sakytų galbūt, ir gerus laikus.

Dėl valdybų. Aš jau minėjau, kad tai yra tam tikras atsakomybės atsisakymas. Aplinkos ministerijos ir Valstybinių miškų urėdijos valdyba – labai geras pavyzdys: atlyginimas vadovo keliaštūkstantinis, ministras nieko nežino, nes valdyba nustatė, o po to pasirodo, kad nuo direktoriaus atlyginimo priklauso ir valdybos narių, t. y. kuo didesnę paskirsi, tuo daugiau – 1/5 ir gausi atgal.

Dėl slaugos. Aš manau, kad tikrai turime ne plėsti paslaugų ratą, bet apmokėti ten, kur gali teikti. Ypač rajonų lignoninės, kurios dabar yra beveik uždaromos. Atsiskaitymai vėluojantys ir ribojimai dėl paslaugų apimties sudaro pagrindinę problemą. Todėl nesteikime ten, kur yra, nauju, o aprūpinkime ir suteikime galimybę joms dirbti ir teikti paslaugas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, kadangi nėra sutarimo, balsuojame. Kas pritaria įstatymų projektams nuo Nr. XIII P-2220 iki Nr. XIII P-2226, visam paketui Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Po pateikimo.

Gerbiamieji kolegos, užsiregistravo 86, balsavo 85 Seimo nariai: už – 47, prieš – 5, susilaikė 33. Po pateikimo pritarta.

Siūlomas, suprantama, kaip pagrindinis Sveikatos reikalų komitetas. Tik atkreipiu dėmesį, kad dėl vieno iš šitų pateiktų įstatymų, susijusių su savivalda, dar siūlomas kaip papildomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Ar galime pritarti, ar yra kitų pasiūlymų? (*Balsai salėje*) Vienoje vietoje, tik dėl vieno projekto. (*Balsai salėje*) Nereikia Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto? (*Balsai salėje*) Nereikia? Reikia. Gerai. Tai nėra esminis dalykas, tikrai nereikia balsuoti. Komitetui turi teisę svarstyti, tuo labiau tai tikrai susiję su savivalda.

Jeigu pritariame, taip pat siūloma svarstyti birželio 21 dieną. Ačiū, kolegos.

Toliau posėdžiui vadovaus Seimo Pirmininko pavaduotoja I. Šiaulienė.

PIRMININKĖ (I. ŠIAULIENĖ, LSDDF). Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, tęsiame posėdį. Pagal darbotvarkę turėtų būti pateikimas 2-3a ir 2-3b klausimų – Technologijų ir inovacijų įstatymo projekto ir Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projekto, bet pranešėjas ūkio ministras V. Sinkevičius nėra grįžęs iš komandiruotės, todėl šie klausimai bus antradienio posėdžio darbotvarkėje.

Kitas klausimas – projektas... (*Balsai salėje*) Nėra kas pristato. (*Balsai salėje*)

Per šoninį mikrofoną – G. Landsbergis. Prašau.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, mane stebina, kad šitas klausimas nebuvo iškeltas nei Seniūnų sueigoje, nei tvirtinant darbotvarkę. Ar dabar, 16 val. 20 min., staiga sužinome, kad ministras yra komandiruotėje? To nebuvo žinoma iki šiol rengiant darbotvarkę ir visa kita? Man tikrai sunkiai suprantama, kodėl nebuvo galima nuo pat ryto pakviesti viceministrų, kurie pristatytų tokias svarbias, pagrindines šitos Vyriausybės reformas, dėl kurių yra daromas ypatingas posėdis, specialusis. Negalima atrasti, kad ateitų pristatyti?

Kolegos, aš nesuprantu, ar ministras nepritaria tai pertvarkai, ar mano, kad čia yra nesvarbu, nestrategiška, kokios čia yra problemos ir kur buvote jūs – nuo Seniūnų sueigos, kodėl jūs nesugebėjote atkreipti dėmesio?

PIRMININKĖ. Kaip žinote, šiandien yra nenumatytas Seimo posėdis, darbotvarkę tvirtino Seimo valdyba, o Seniūnų sueiga nesirenka.

Per centrinį mikrofoną – pirmoji Seimo Pirmininko pavaduotoja R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Mielieji kolegos, viskas labai svarbu. Iš tikrųjų ministro požiūris į šį klausimą labai atsakingas, jis atvyks, jūs tai pastebėsite, niekas nesugriuvo. Labai atsiprašo, kad negali dabar, nenumatytų aplinkybių visada įvyksta. Antradienį įtrauksime į darbotvarkę, o dabar, šią dieną neįvyko tas, kas buvo numatyta nenumatytame posėdyje, bet tai tikrai nėra tragedija. Antradienį dirbsime prie to klausimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolegos. Nėra pranešėjo.

16.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos edukologijos universiteto ir Aleksandro Stulginskio universiteto reorganizavimo prijungimo prie Lietuvos Vytauto Didžiojo universiteto būdu ir Vytauto Didžiojo universiteto statuto patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-1802(2) (priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos edukologijos universiteto ir Aleksandro Stulginskio universiteto reorganizavimo prijungimo prie Lietuvos Vytauto Didžiojo universiteto būdu ir Vytauto Didžiojo universiteto statuto patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-1802(2). Prašom į tribūną Švietimo ir mokslo komiteto pirmininką E. Jovaišą. Prašom pastraipsniui.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, šį klausimą svarstė Švietimo ir mokslo komitetas, išvadai buvo pritariama štai taip: už – 7, prieš nėra, susilaikė 2. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kadangi priėmimo stadija, turėtume eiti pastraipsniui. Gerbiamas profesoriau, likite tribūnoje.

1 straipsnis: reorganizuoti nuo 2019 m. sausio 1 d. Lietuvos edukologijos universitetą ir Aleksandro Stulginskio universitetą prijungimo prie Lietuvos Vytauto Didžiojo universiteto būdu. Pritariame bendru sutarimu. Dėkoju.

2 straipsnis. 2 straipsnyje atsiranda lyg ir 3 straipsnis, profesoriau?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Taip, yra Seimo kanceliarijos pastaba, kad reikia atskirti. Komitetas pritarė, bet komitetas nepritarė 2 daliai, kad reikėtų išbraukti V skyrių. Yra labai aiškūs argumentai dėl to, kad V skyriaus sąlygų apraše yra visa finansinė dalis, o finansinė dalis, kaip žinome, yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės kompetencija ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė šituo klausimu yra priėmusi specialų sprendimą, todėl komitetas mano, kad tos 5 dalies nereikėtų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, pritariame 2 straipsniui, atsirandančiam 3 straipsniui, Švietimo ir mokslo komitetui atsižvelgus į Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymą, bendru sutarimu. Dėkoju. Tada keičiama numeracija.

4 straipsnis – vietoj 3 straipsnio. Pakeitimų nėra siūloma. Pritariame bendru sutarimu. 5 straipsnis. Siūlymų taip pat nėra, pritariame. 6 straipsnis. Pritariame. 7 straipsnis. Pritariame. Ir dėl universiteto statuto.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Prašom, jūsų komentaras.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Dėl statuto yra Seimo Teisės departamento pastabų. Komitetas įvairiais atžvilgiais... Pavyzdžiui, 3 punktas – pritarti, 4 punktas – komiteto nuomonė pritarti, 5 punktas – komiteto nuomonė pritarti, 6 – pritarti, 7 – pritarti.

8 – nepritarti, nes kalbame apie bakalaurą, magistrą, mokslų daktarą. Mokslų daktaras yra aukštojo mokslo kvalifikacijos. Siūloma palikti taip, kaip yra įprasta aukštojo mokslo sistemoje.

9 punktas – nepritarti dėl dėstymo užsienio kalba.

Jau yra apibrėžta ir ankstesniais statusais, ir yra tam tikra specifika universiteto sistemos.

10 punktas. Pritarti. 11 punktas. Pritarti nuomonei. Toliau, 12 punktas yra pritarti iš dalies. Vadinasi, tinka. Toliau...

PIRMININKĖ. Likusiems – taip pat pritarti.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). 13 punktas – pritarti. 14 punktas – pritarti. 15 punktas – pritarti. Ir 16 punktas – pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas komiteto pirmininke. Čia buvo tiesiog dėl Statuto. Prašau motyvus dėl viso Seimo nutarimo. Už nori kalbėti V. Rinkevičius. Prašom.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Siūlau balsuoti už. Universitetų bendruomenės pritaria. Manau, kad tai bus stiprus universitetas su savo mokslų kryptimi, tai sustiprins mūsų universitetų situaciją ir patį aukštąjį mokslą, tarptautinę padėtį taip pat. Tuo labiau kad jie turi viziją, kaip tai bus daroma, kaip viskas įvyks. Pats universitetų naujas darinys, tai siūlau balsuoti už, netrukdyti jiems vykdyti savo numatytų tikslų, tiesiog pritarti tam.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – G. Skaistė. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš, kitaip negu kolega, manau, kad politikai čia sėdi ne tik tam, kad netrukdytų kam nors ką nors daryti, bet galbūt parinktų optimalų variantą iš visų, kurie galimi. Kai valstybė skiria 25 mln. Europos Sąjungos ir valstybės paramos, tai norisi, kad tas rezultatas, kuris iš jų būtų, būtų optimalus ir toks, kuris atneš didžiausią pridėtinę vertę. Šiandien, žiūrint į tą sprendimą, kuris matomas, ir į tuos sprendimus, kurie yra pasiūlyti kartu su įgyvendinimo planu, man iš tikrųjų neatrodo, kad tai buvo optimaliausias variantas. Pirminis planas, kurį buvo pateikusi Vyriausybės sudaryta darbo grupė, buvo gerokai, mano nuomone, efektyvesnis, labiau užtikrinantis geresnę studijų ir mokslo kokybę ir mokytojų rengimo kokybę. Šiandien žiūrint į šį planą ir kaip bus įsisavinamos lėšos, man tikrai kelia abejonių kai kurie sprendimai, pavyzdžiui, bibliotekoms sujungti – 900 tūkst., bendrabučiams rekonstruoti – 2 mln. Aš nežinau, kaip tai užtikrins geresnę studijų ir mokslo kokybę ir kokybiškesnį mokytojų rengimą, kuris šiandien, atrodo, turėtų būti mūsų visų prioritetas. Tai kitą kartą tiesiog raginčiau nenuieiti lengviausiu keliu, o vis dėlto pasinaudoti politine lyderyste ir užtikrinti, kad sprendimai, kuriuos mes priimame, būtų ne šiaip sau kam nors netrukdyti, o priimami tokie sprendimai, kurie pačiai Lietuvai būtų geriausi.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Man labai keista, kai šis klausimas diskutuojamas daugiau nei metai komitete, kai aptariamos visos detalės su akademine bendruomenėmis, kai iš tikrųjų faktiškai nėra sujungimo procese tokių vietų, kurios būtų mums nežinomos, staiga žvilgtelti į vieną ar kitą skaičių ir kelti tokį nusistebėjimą, kad tas kainuoja tiek, tas kainuoja tiek. Aš manau, kad šis klausimas yra visiškai išdiskutuotas, jis yra labai gerai žinomas komiteto žmonėms, pasirinkta optimali suma. Beje, ji sumažėjo 20 mln., ir aš turiu pasakyti, kad mums būtina balsuoti už, nes to proceso laukia jau visų trijų universitetų bendruomenės.

PIRMININKĖ. Motyvai už – E. Pupinis, atsiprašau, motyvai prieš.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, aš tikrai susilaikysiu, nes iš tiesų toks neva geranoriškas susijungimas, kai tave prievartauja, tai, savaime suprantama, tu ieškai kažkokios išei-

ties. Iš tikrųjų buvau tas, kuris visada palaikiau idėją, kad vis dėlto technologinio profilio specializuoti universitetai turi išlikti savarankiški, aplinkinėse šalyse žemės ūkio universitetai taip pat daugeliu atvejų yra savarankiški. Tikrai net baisiausiame sapne nesapnavau, kad atėję valstiečiai pirmąjį, kurį sujungs arba prijungs, arba panaikins, tai Žemės ūkio universitetą. Kartu reikia tik stebėtis, kad apie humanitarinio profilio, socialinio profilio universitetus dar tik kalbama. Čia nežinau, kažkodėl ypatingai visiems nepatinka Kaunas, nuo Kauno pradėti tas visas operacijas, o, tarkim, Vilniuje jos atidedamos ir laukia dar ateityje.

Tikrai aš negaliu pritarti, kad dėl kažkokių ambicijų neva Žemės ūkio universitetas buvo pavadintas Aleksandro Stulginskio universitetu, stengiamasi atkurti neva akademiją. Niekas nežino, kuo čia viskas baigsis. Aišku, aš linkiu universitetui, kad gerai baigtųsi, bet kai jungiame ežį su gyvate, ne visada išeina spygliuota viela. Manau, kad problemų gali turėti ir vieno profilio universitetas, ir kito profilio universitetas ir iš to kažkokio junginio gali tikrai nieko neišeiti. Paprasčiausiai mes gero norėdami nuskandinsime du universitetus vienu metu.

Aš susilaikau nuo tokio balsavimo. Ir tikrai užuojauta jums, gerbiami valstiečiai, nes jūs į istoriją įeisite kaip tie žmonės, kurie panaikino Žemės ūkio universitetą.

PIRMININKĖ. Motyvai už – J. Varžgalys. Prašom.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš tikrai balsuosiu už. Niekur neprapuola Aleksandro Stulginskio universitetas, jis išlieka kaip autonominis universitetas. Visi puikiai žinote – tai vienas iš universitetų, kuris turi visišką savo autonomiją, turi savo miestelį, nėra išmėtytas ir tikrai niekur neprapuola.

Na, o kolegoms – ir Edmundui, ir Vytautas, matau, balsuos prieš – gerbiamieji, jūs esate šito universiteto absolventai, o balsuosite prieš susijungimą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ir motyvai prieš – V. Kamblevičius. Prašau.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū. Mieli kolegos, niekaip negaliu suprasti savo kolegų, kurių šiuo momentu yra 18 Seime. Tiesiog jūsų rankomis... Ir Seimo Pirmininkas yra akademijos profesorius, ir vicepirmininkas, ir valdančiosios koalicijos lyderis – faktiškai, mieli vyrai, jūs naikinate ne tik buvusią Žemės ūkio akademiją, bet laidojate ir visą žemės ūkį. Jums nerūpi, kaip bus ruošiami specialistai, kokia jūsų perspektyva.

Aš asmeniškai labai šiandien nusiminiš, kai mano kolegos sako, tai yra pačios bendruomenės pritarimas. Mieli kolegos, ir šuo kariamas pripranta. Mieli kolegos, nereikia čia tokių dalykų kalbėti. Mes privedėme prie to. Mes jiems nesūlėme jokių kitokių alternatyvų, kaip susinaikinti. Mieli kolegos, tegul ant jūsų sąžinės būna, bet aš balsuosiu prieš.

PIRMININKĖ. Ir motyvai už – K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Tikrai nesiruošiau kalbėti, bet kai kolega tokią demagogiją bando paskleisti, tai iš tikrųjų keista klausyti, tuo labiau buvęs tos akademijos absolventas, kiek girdėjau. Gerbkime bendruomenės sprendimą, supraskime, studentų skaičiaus mažėjimas, supraskime ekonominę universiteto padėtį. Universitetas tikrai yra autonomiškas, racionaliai mąstantis. Jie tikrai patys nusprendžia savo noru, kuriuo keliu jiems eiti. Manau, reikia šitam sprendimui pritarti ir leisti jiems apsispręsti, kaip jie nori gyventi ateityje. Tikėkimės, kad susijungimas padės išgryninti ir mokslo kryptis, ir pagerinti mokslo kokybę, studijų kokybę. Matau tiktai vienus privalumus, todėl kviečiu palaikyti ir balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Per šoninį mikrofoną nori reaguoti Seimo Pirmininkas V. Pranckietis. Prašom.

V. PRANCKIETIS. Buvau paminėtas. Tikrai esu tos Žemės ūkio akademijos absolventas, kaip ir dauguma iš čia esančių. Turiu kolegai priminti... Dauguma iš tų 18. Čia tiems, kurie nesupractingi. (*Balsai salėje*) Esu vienas iš tų 18, kurie baigė Žemės ūkio akademiją, kuri daug metų vadinosi Žemės ūkio akademija, tokia buvo sukurta, kuri po to vadinosi Lietuvos žemės ūkio akademija, po to vadinosi Lietuvos darbo raudonosios vėliavos ordino žemės ūkio akademija, po to vadinosi Lietuvos žemės ūkio universitetu, tada Aleksandro Stulginskio universitetu ir dabar sugrįžtame prie normalaus pavadinimo – Žemės ūkio akademija.

Gerbiamas kolega, visada prieš sakydamas, ką mes darome blogo, pagalvokite, ar ką nors gero padarei, ar ką nors gero padarysi dėl to universiteto? Aš padariau daug. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, nuomonės išsakytos. Prašau balsuoti dėl teikiamo Seimo nutarimo. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 60, prieš – 3, susilaikė 23. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos edukologijos universiteto ir Aleksandro Stulginskio universiteto reorganizavimo prijungimo prie Lietuvos Vytauto Didžiojo universiteto būdu ir Vytauto Didžiojo universiteto statuto patvirtinimo“ priimtas. (*Gongas*)

V. Kamblevičius – per šoninį mikrofoną.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Aš tik norėjau paklausti, ar galima laidotuvių maršą paleisti, kad visi suprastų, dėl ko čia vyksta tos diskusijos? Taip išsamiai, gražiai pakalbėjo ir gerbiamasis Pirmininkas.

Mieli kolegos, aš noriu pasakyti: viską galima padaryti, tačiau turint tokią bazę, aš faktiškai... būdami jūs valdžioje... prijungčiau ir vadintųsi kaip benori, bet visa bazė turėtų būti Žemės ūkio akademijoje su pačiu Vytauto Didžiojo universitetu. Tačiau aš nežinau, ar jūsų čia yra asmeniniai santykiai, ar ambicijos, bet šiandien jūs palaidojote Žemės ūkio akademiją.

PIRMININKĖ. Ir atsakyti nori per šoninį mikrofoną Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas E. Jovaiša. Prašau.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, niekas reformos nedaro dėl to, kad sužlugdytų žemės ūkio mokslus ar Žemės ūkio akademiją kaip nereikalingą Lietuvai. Didžiausias nesusipratimas yra kalbėti apie jos sunaikinimą, turint omenyje, kad G. Skaistė kaip tik paminėjo, kokios investicijos per penkerius metus bus įdėtos, iš jų – ir Žemės ūkio akademijos tolesnei plėtrai. Tai yra 25,5 mln. eurų, aš manau, kad daugelį gali tai įtikinti, koku keliu mes einame, o kokia ateitis bus universitetų, Kauno universitetų, taip, tai yra klausimas, kurio atsakymą greitai (po dvejų trejų metų) mes sužinosime.

Dėl Vilniaus universitetų E. Pupinis turi puikiai žinoti dalykus, kas yra projektuojama. Jis puikiai žino ir apie Vilniaus universiteto jungimą su Šiauliais, taip pat žino apie Mykolo Romerio universiteto siekius susijungti su VGTU, tad čia nėra jokių paslapčių ar kokių nors užslėptų minčių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir dar V. Rinkevičius – per šoninį mikrofoną. Prašau.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamasis Vytautai, įvyko jungtuvės, o ne laidotuvės, reikėtų ne laidotuvių maršą, o vestuvių maršą dabar mums paleisti salėje. (*Juokas salėje*)

PIRMININKĖ. Taigi, pasikeitė nuomonėmis ir tęsiame darbą toliau.

Darbotvarkės klausimas... (*Balsai salėje*) Dar A. Baura – per centrinį mikrofoną.

A. BAURA (LVŽSF). Taip, aš labai atsiprašau. Esu vienas iš tų 18 absolventų ir ypač Vytautui, taip pat ir savo kraštiečiui Edmundui noriu pasakyti: prisiminkime, kai prieš dešimt metų Lietuvos veterinarijos akademija prisijungė prie Sveikatos mokslų universiteto, analogiškos kalbos buvo, kas čia padaryta? Noriu dabar jūsų paklausti, neberengiami veterinarijos daktarai? Neberengiami zoospecialistai? Šiuo atveju aš galvoju, kad tikrai perdėtos baimės ir, mano galva, padarytas tikrai geras sprendimas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ir per šoninį mikrofoną – E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamieji kolegos, tikrai nereikia apgaudinėti, niekas prieš Sveikatos mokslų universitetą ir Veterinarijos akademiją nebuvo, iš tikrųjų buvo parengtas projektas, sutikta ir panašiai. Tačiau tai buvo tikrai panašaus profilio gydomieji universitetai. Šiuo metu kas bus, aš sakau, aš linkiu gero, bet, man atrodo, pamažu pradės nykti sunkesnės profesijos, inžinerinės, kurios reikalauja didesnių finansinių resursų, ir taip natūraliai visur išeina: žuvis ieško kur giliau, žmonės ieško kur geriau ir lengviau. Iš tikrųjų linkiu, kad to nebūtų, bet jūs *pastatėte* universitetą tikrai *į didelį pavojų*. Kaip minėjau, kitos šalys, kurios išlaiko žemės ūkio profilio univer-

sitetus, nėra kvailos. Mes kalbame apie žemės ūkį kaip perspektyvią šaką, o darome viską atvirkščiai. Linkiu jums sėkmės!

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, mes jau apsisprendėme dėl teikiamo įstatymo projekto. Jis yra priimtas.

16.40 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Šiaulių universiteto reorganizavimui prijungimo prie Vilniaus universiteto būdu“ projektas Nr. XIIIIP-1986(3) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo Šiaulių universiteto reorganizavimui prijungimo prie Vilniaus universiteto būdu“ projektas Nr. XIIIIP-1986(3). Gerbiamas komiteto pirmininkas E. Jovaiša jau tribūnoje.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, dėl šio projekto noriu pabrėžti, kad tai, kas dabar Seimo salėje yra pateikiama, dar nėra galutinis apsisprendimas prijungti Šiaulių universitetą prie Vilniaus universiteto. Tai yra mūsų pritarimas, kad iki spalio 10 dienos šie du universitetai atneštų tarpusavyje suderintas jungimosi sąlygas. Todėl mums ir reikia šito laiko, kad tos sąlygos būtų tinkamiausiai parinktos. Komitetas svarstė šį projektą ir balsavo bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji, nutarimas turi du straipsnius. 1 straipsniui, kad būtų reorganizuotas Šiaulių universitetas prijungimo prie Vilniaus universiteto būdu, ką pristatė ir komiteto pirmininkas, galime pritarti bendru sutarimu?

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Galime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir 2 straipsnis. Kaip ir buvo sakyta, siūloma iki šių metų spalio 10 dienos pateikti Seimui jungimosi sąlygų aprašą. Galime pritarti. Buvo Teisės departamento pastaba. Komitetas jai...

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKĖ. ...pritarė bendru sutarimu. Dėkoju, profesoriau. Motyvai dėl teikiamo nutarimo projekto. Nėra norinčių kalbėti. Visgi V. Kamblevičius nori kalbėti už. Prašom.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Iš tikrųjų malonu, kad yra paskaičiuota, numatyta. Aš nesiginčiju ir siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, prašau balsuoti dėl teikiamo nutarimo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 80 Seimo narių: už – 76, prieš – 2, susilaikė 2. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-1986(3)) yra priimtas. (*Gongas*)

16.43 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 2, 6, 8, 11, 21¹, 42, 43, 47 straipsnių, 1 ir 3 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹, 42¹, 43¹, 43², 43³, 43⁴, 43⁵, 43⁶, 43⁷ straipsniais ir septintuoju³ skirsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1896(2)ES (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Lietuvos banko įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1896(2) ir jo lydymieji įstatymų projektai Nr. XIIIIP-1897(2)... Bet turbūt reikės visus atskirai priimti. Įstatymų projektai Nr. XIIIIP-1898, Nr. XIIIIP-1899, Nr. XIIIIP-1900, Nr. XIIIIP-1901, Nr. XIIIIP-1902, Nr. XIIIIP-1903, Nr. XIIIIP-1904, Nr. XIIIIP-1905, Nr. XIIIIP-1906, Nr. XIIIIP-1907, Nr. XIIIIP-1908, Nr. XIIIIP-1909, Nr. XIIIIP-1910, Nr. XIIIIP-1911, Nr. XIIIIP-1912, Nr. XIIIIP-1913, Nr. XIIIIP-1914, Nr. XIIIIP-1915, Nr. XIIIIP-1916, Nr. XIIIIP-1917, Nr. XIIIIP-1918, Nr. XIIIIP-1919, Nr. XIIIIP-1920, Nr. XIIIIP-1921 ir Nr. XIIIIP-1922. Tribūnoje Biudžeto ir finansų komiteto narys V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadas. Į daugelį pasiūlymų buvo atsižvelgta. Neatsižvelgta tik į dalį pasiūlymų, kurie buvo susiję su draudimo įstatymais. Kadangi yra užregistruoti aštuoni įstatymų pakeitimai,

susiję su šiais projektais, šie įstatymo punktai suderins visus nesuderintus dalykus. Biudžeto ir finansų komitetas pritarė vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Iš viso yra 21 straipsnis teikiamo pagrindinio įstatymo projekto.

1 straipsnis. Redakcinių nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 2 straipsnio taip pat nėra, dėl 3 straipsnio nieko nėra. 4 straipsnis. Galime bendru. 5 straipsnis – taip pat. 6, 7, 8 straipsniai, mano žiniomis, iki 21 straipsnio nėra jokių tikslinimų, nieko nėra.

Tada dėl 21 straipsnio. Ar galite?.. Kokie yra Teisės departamento redakciniai siūlymai?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Kaip ir minėjau, Teisės departamentas dėl 21 straipsnio išreiškė nuostatus dėl įsigaliojimo datų. Tas pats buvo principas – kadangi eina aštuoni įstatymų projektai, suderins visas tas datas. Komitetas siūlo pritarti, nepritarti Teisės departamento išvadoms.

PIRMININKĖ. Komitetas siūlo kaip? Nepritaria ar pritaria?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Nepritaria.

PIRMININKĖ. Nepritaria dėl siūlymų, kad reikia atsižvelgiant į įstatymų projektų priėmimo datą... Įsigalioja birželio 15 dieną. Ar užtenka laiko? Viskas gerai, galime priimti?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Taip, užtenka.

PIRMININKĖ. Taip. Ir dėl viso tada. Ačiū. Dėl šio pagrindinio įstatymo. Per šoninį mikrofoną nori I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke, bet nežinau, kodėl mes nematome konsoliduotų versijų įstatymų projektų, kur matytume Teisės departamento pastabas, nes dabar jūs kalbate apie kažką, ko mes nematome.

PIRMININKĖ. Nėra. Nėra konsoliduotų, nieko nėra keista. Tik yra dėl 21 dėl įsigaliojimo termino, nes birželio 15 dieną, o šiandien turime birželio 5 dieną, vadinasi, dešimties dienų užtenka. Įstatymas, jeigu priimamas, bus pasirašytas ir galės įsigaliooti. Tik redakcinio pobūdžio, kitų pastabų dėl įstatymo straipsnių nėra.

Taigi dėkoju pranešėjui ir motyvai už. Kalba V. Poderys.

V. PODERYS (LVŽSF). Dėkui, pirmininke. Noriu pasisakyti už visą – ir už šį įstatymą, ir visą paketą, visus lydimuosius teisės aktus. Tai yra pažangus paketas. Visų pirma yra unifikuojamos funkcionavimo sąlygos visiems finansų rinkos segmentams, įskaitant ir kaip funkcionuoja segmentai, ir atsakomybės klausimai, tai yra pažangu savo ruožtu. Valstybė iš savo pusės sutvarko ir išskaidrina valstybės institucijų veiklą, kiek tai susiję su finansų rinkomis.

Ir trečia, kas tikrai man asmeniškai patinka, – buvo suderinta, išdiskutuota su rinkos dalyviais ir tam buvo nepagailėta nei laiko, nei investicijų.

Todėl, gerbiami kolegos, siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip pat motyvai už – M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Jau buvo kelis kartus kalbėta, kad šis projektas dar kitaip vadinamas galių projektu. Tai Lietuvos banko galimybė, galia bausti. Jeigu Lietuvos bankas iki šiol turėjo bizūnėlį, tai dabar įgauna lygiavamzdį šautuvą ir labai svarbu, kad jis juo naudotųsi labai atsakingai. Istorškai reikia atkreipti dėmesį, kad finansų rinkos dalyvius prižiūrėjo skirtingos institucijos su labai skirtingais reikalavimais. Dabar, sujungus ir jau visiškai sinchronizavus priežiūrą Lietuvos banke, yra tikslas, ką nustato taip pat ir direktyva, kad reikia suvienodinti ir visą pačią priežiūrą, tai yra suvienodinti senaties terminus, suvienodinti nepriekaištingos reputacijos reikalavimus, suvienodinti ir baudas, nustatant maksimalias baudas. Šituo įstatymo projektu ir visu šituo paketu tai ir bus padaryta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų dalyvaujant darbo grupėse buvo vienas nemalonus dalykas, kad šiuos įstatymų projektus buvo galima priimti prieš ketverius metus, kai atėjo Europos Sąjungos reikalavimai, direktyvos, nurodančios griežtinti sąlygas, griežtinti baudas ir rinkos dalyviams suteikti tam tikrą atsakingesnę būseną. Norėčiau palinkėti ir Lietuvos bankui, ir ministerijoms, kai ateina tokie paketai ir dalykai, juos greičiau priimti, o ne laukti ketverius metus. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji, niekas nekalbėjo prieš, visi išsakė motyvus už.

Priėmimo stadija. Prašau balsuoti dėl Lietuvos banko įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 82, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Taigi įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1896(2) yra priimtas. (*Gongas*)

16.51 val.

Bankų įstatymo Nr. IX-2085 2, 9, 15, 34, 35, 56, 59, 62, 64, 65, 67, 69, 70¹, 72, 73, 74, 75¹ straipsnių, priedo pakeitimo ir 65¹, 66, 68, 68¹ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1897(2) (priėmimas)

Kitas – Bankų įstatymo kai kurių straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1897. Vėl kviečiu V. Ažuolą į tribūną. Visas įstatymo projektas turi 20 straipsnių. Prašom. Ar dėl jų turite ką nors pasakyti?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Komitetas svarstė minėtas pastabas, pataisas ir pritarė Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadai.

PIRMININKĖ. Pritarė. Jokių pakeitimų? Yra tik redakcinio pobūdžio?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Redakcinio pobūdžio.

PIRMININKĖ. Redakcinio pobūdžio.

Gerbiami kolegos, ar galime visiems šio įstatymo projekto straipsniams pritari bendru sutarimu? Dėkoju.

Motyvai už. Niekas nenori.

Prašau balsuoti dėl teikiamo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1897.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 80 Seimo narių ir visi už. Taigi įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1897) yra priimtas. (*Gongas*)

16.53 val.

Centrinių kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 22, 43, 45, 46, 49, 52, 54, 55, 56 straipsnių pakeitimo ir 48, 50 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1898(2) (priėmimas)

Kitas – Centrinių kredito unijų įstatymo kai kurių straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1898(2). Prašau, gerbiamas Valiau Ažuolai.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Taip pat buvo svarstytos Teisės departamento pastabos ir komitetas joms pritarė.

PIRMININKĖ. Įstatymas turi 12 straipsnių. Esminių keitimų nėra. Yra redakcinių. Komitetas atsižvelgė į Teisės departamento redakcines pastabas ir joms pritarė.

Motyvų nėra norinčių sakyti.

Gerbiami kolegos, prašau balsuoti dėl teikiamo įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 80 Seimo narių: už – 79, prieš nėra, susilaikė 1. Centrinių kredito unijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 48, 50 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.55 val.

Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1899(2) (priėmimas)

Kitas projektas – Finansinių priemonių rinkų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1899(2). Jis turi 114 straipsnių. Prašom, gerbiamas Valiau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Minėtą įstatymo projektą komitetas svarstė ir Teisės departamento išvadoms pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Bendru sutarimu. Dėl 3 straipsnio buvo pataisa, jūs pritarėte. Dėl 17 straipsnio? 17 straipsniui pritarėte? Komiteto nuomonė – atsižvelgėte į Seimo kanceliarijos Teisės departamento...

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Toliau, 21 straipsnis.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Pritarėme. Atsižvelgėme į pastabas.

PIRMININKĖ. Taip pat pritarė. Išdėstymas: užtikrina, kad priežiūros institucijai paprašius būtų nedelsiant pateikiami įrodymai, jog finansų maklerių įmonė laikosi šio įstatymo reikalavimų.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. 36 straipsnio 8 daliai?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Pritarėm.

PIRMININKĖ. Pritarėte. Ir dėl 2 straipsnio išgaliojimo taip pat komiteto pozicija yra pritarti.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Nuomones kas nors nori išsakyti dėl teikiamo įstatymo projekto? Nėra nei už, nei prieš norinčių. Prašau apsispręsti ir balsuoti dėl Finansinių priemonių rinkų įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 77 Seimo nariai ir visi pritarė šiam įstatymo projektui.

Finansinių priemonių rinkų įstatymo pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1899(2) priimtas. (Gongas)

16.58 val.

Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 26, 46, 47, 48, 50, 51, 52 straipsnių pakeitimo ir 53 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1900(2) (priėmimas)

Vertybinių popierių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 53 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1900(2). Gerbiamas Valiau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Komitetas pritarė pastaboms bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Iš viso yra devyni straipsniai ir jokių pakeitimų nėra. Dėkoju. Motyvų taip pat niekas nepageidaujate išsakyti.

Gerbiami kolegos, priėmimo stadija. Prašom apsispręsti dėl Vertybinių popierių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 53 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 74 Seimo nariai ir visi pritarė Vertybinių popierių įstatymo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1900(2).

Taigi, Vertybinių popierių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 53 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas priimtas. (Gongas)

16.59 val.

Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 2, 4, 5, 9, 10, 14¹, 15, 26, 119, 160, 161, 163, 164, 166, 168, 169, 170, 171, 172, 173 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 11² straipsniu ir 27, 162, 163¹, 174 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1901(2) (priėmimas)

Kitas klausimas – Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir kitų straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1901.

Prašom, gerbiamasis pranešėjau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Komitetas svarstė ir pritarė pastaboms.

PIRMININKĖ. Iš viso įstatymas turi 27 straipsnius. Ir yra dėl paskutinio straipsnio „Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas“. Į Teisės departamento pastabas komitetas yra atsižvelgęs ir visoms pastaboms yra pritaręs?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Ar yra norinčių kalbėti dėl teikiamo įstatymo projekto, išsakyti motyvus? Nėra. Prašom balsuoti priėmimo stadijoje dėl Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo bei keletu straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1901.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 71 Seimo narys: už – 70, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1901 yra pritarta, įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

17.01 val.

Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo Nr. VIII-1212 1, 2, 6, 8, 45, 47, 56, 57, 58, 59 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 6¹, 39¹, 57¹, 58¹, 58², 58³ straipsniais ir priedu ir 15, 16, 17 ir 60 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1902(2) (priėmimas)

Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo, taip pat papildymo ir kai kurių straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1902(2). Teikiamas įstatymas turi 20 straipsnių. Yra redakcinės... Gerbiamas pranešėjau, ar turėtumėte dar ką nors pridurti?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Ne, tik redakcinio pobūdžio.

PIRMININKĖ. Komitetas Teisės departamento siūlymams yra pritaręs, į redakcines pastabas yra atsižvelgęs.

Dėl motyvų taip pat niekas nenori kalbėti. Prašome balsuoti priėmimo stadijoje dėl Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 75, prieš nėra, susilaikė 1. Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1902(2) yra priimtas. (*Gongas*)

17.03 val.

Pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 2, 3, 21 ir 30 straipsnių pakeitimo ir 31 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1903(2) (priėmimas)

Kitas – Pensijų kaupimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir vieno straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1903(2). Viso labo šeši straipsniai. Gerbiamas pranešėjau, ar turite kokių nors pastabų?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Nėra. Dėl motyvų norinčių kalbėti taip pat nėra. Gerbiami kolegos, prašom balsuoti priėmimo stadijoje dėl teikiamo įstatymo projekto.

Gerbiami kolegos, kažkas nutarėte nedalyvauti balsavime. Mums trūksta, negalime priimti. Prašom, kartoju balsavimą. Viso labo 69. Negalėsime priimti. Gerbiami kolegos, priėmimo stadijoje, būkite susikaupę. Kartojame balsavimą dėl teikiamo Pensijų kaupimo įstatymo projekto. Prašom, balsavimas pradėtas.

Prašom kviesti kolegas iš visų poilsio zonų.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 71 ir visi pritarė teikiamam įstatymo projektui. Pensijų kaupimo įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1903) yra priimtas. (*Gongas*)

17.05 val.

Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 2, 5, 7, 52, 53, 54, 55, 56 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 52¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1904(2) (priėmimas)

Profesinių pensijų kaupimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 52¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1904(2). Iš viso įstatymas turi 10 straipsnių. Pranešėjau, ar yra kokių keitimų?

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Daugeliui komitetas pritarė, tačiau nepritarė 10 straipsniui. Komitetas pritarė patobulintam komiteto variantui.

PIRMININKĖ. 10 straipsnis, kad šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja birželio 15 dieną, o priežiūros institucija iki šių metų birželio 14 dienos priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Motyvų išsakyti niekas nepageidauja. Prašom balsuoti dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1904. Kolegos, atkreipiu dėmesį, kad dėl kvorumo esame ties riba!

Kolegos, kartokime dar kartą balsavimą. Trūksta trijų personų, kad galėtume priimti įstatymo projektą. Gerbiami kolegos, susikaupkime! Kartojamas balsavimas. Prašom.

Gerbiamieji kolegos, čia yra įstatymų projektų paketas. Mes bazinį įstatymą priėmėme, o dabar lydimieji ir dėl kiekvieno turime balsuoti, ir turi būti kvorumas, mažiausiai 71.

17.08 val.

Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 22, 22¹, 25¹, 25², 25³, 28, 34, 38 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 21², 28¹, 28², 33¹, 33² straipsniais ir 22², 26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1905(2) (priėmimas)

Tada imame kitą darbotvarkės klausimą – Vartojimo kredito įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo, papildymo ir kai kurių straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1905(2). Gerbiamasis pranešėjau, prašom.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Daugeliui pastabų komitetas pritarė, tačiau buvo pastabų, kurioms nepritarė. Pritarė patobulintam variantui bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Taigi įstatymo projektas turi 19 straipsnių ir visiems komitetas yra pritaręs. Motyvų išsakyti niekas nepageidauja. Bandykime.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Atsiprašau, tik pastaba – ne visiems, kai kuriems yra nepritarti.

PIRMININKĖ. O kuriems? Aptarėme tą įsigaliojimą.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). A, taip, taip.

PIRMININKĖ. Taigi, gerbiami kolegos, prašom balsuoti dėl Vartojimo kredito įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1905(2). Gerbiami kolegos, negalime – nėra kvorumo.

17.10 val.

Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 27, 29, 30, 32, 35, 36, 37, 39 ir 40 straipsnių pakeitimo ir 28, 31 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1906(2) (priėmimas)

Tada keliaujame pastraipsniui, priimsime, o balsavimą teks atidėti. Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 28, 31 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1906(2). Prašom, pranešėjau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Daugeliui pastabų buvo pritarta, tačiau kai kurioms buvo pritarta iš dalies, o 15 straipsniui buvo nepritarta.

PIRMININKĖ. Taigi viso labo 12 straipsnių. Esminių siūlymų nebūta, tikrai yra atsižvelgta į komiteto, į Teisės departamento siūlymus tikslinti datą ir išbraukti kai kuriuos žodžius.

Motyvų niekas išsakyti nepageidaujate. Nebalsuosime.

17.11 val.

Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 63, 64, 65, 66, 67 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 62¹ straipsniu ir 68, 69, 70 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1907(2) (priėmimas)

Taigi toliau Mokėjimų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 62¹ straipsniu ir 68, 69, 70 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1907(2). Prašom, pranešėjau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Daugeliui pastabų buvo pritarta, tačiau nepritarta 4 straipsniui, 5 straipsniui ir galutinis buvo pritarti patobulintam įstatymo projektui bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvų išsakyti niekas nepageidauja. Kadangi nėra aišku dėl mūsų kvorumo, negaliu skelbti balsavimo.

17.12 val.

Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 21, 23, 24, 26, 29, 30, 31, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir 22, 25 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1908(2) (priėmimas)

Kitas – Mokėjimo įstaigų įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo ir dviejų straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1908(2). Prašom, pranešėjau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Daugeliui straipsnių buvo pritarta. 2 straipsniui buvo pritarta iš dalies, 9 straipsniui nepritarta, 12 straipsniui pritarta iš dalies. Pritarta bendru sutarimu patobulintam...

PIRMININKĖ. Iš viso yra 12 straipsnių. Jūs keitėte tik 9 straipsnio redakciją, bet viskas yra suredaguota, kaip pridera. Redakcinio pobūdžio.

Motyvų išsakyti niekas nepageidauja. Taigi taip pat atidedame balsavimą.

17.13 val.

Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 2, 11, 22, 25, 26, 33, 135, 138, 157, 161, 163, 184, 191, 198, 200, 201, 204, 205, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 221 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 31¹ straipsniu ir 202, 203 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1909(2) (priėmimas)

Projektas Nr. XIIIIP... Patikrinsime. Dabar dar vieną pristatysime ir tada balsuosime. Draudimo įstatymo tam tikrų straipsnių ir priedo pakeitimo, įstatymo papildymo 31¹ straipsniu ir dviejų straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1909(2). Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Daugeliui straipsnių buvo pritarta, tik kai kuriems buvo nepritarta. Tai 17, 18, 19 straipsniams nepritarta. Pritarta buvo komiteto patobulintam variantui.

PIRMININKĖ. Taigi iš viso 29 straipsniai. Buvo Teisės departamento pastabų dėl 29 straipsnio. Komitetas yra pritaręs visoms pastaboms. Daugiau... Tikrai nepritarėte...

V. AŽUOLAS (LVŽSF). 19 straipsniui nepritarta, 22 straipsniui pritarta iš dalies... 22 straipsniui nepritarta.

PIRMININKĖ. Kadangi nuostatos yra išdėstytos Draudimo įstatymo 22 straipsnio 6 dalies punkte... Kolegos, nėra norinčių išsakyti argumentų. (*Balsai salėje*) Siūlyte balsuoti. Prašau balsuoti dėl Draudimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1909(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 75, balsavo 74 ir visi pritarė Draudimo įstatymui. Draudimo įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1909(2) yra priimtas. (*Gongas*)

17.16 val.

Profesinių pensijų kaupimo įstatymo Nr. X-745 2, 5, 7, 52, 53, 54, 55, 56 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 52¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1904(2) (priėmimo tęsinys)

Kolegos, grįžtame prie Profesinių pensijų kaupimo įstatymo, nes mums neužteko kvorumo. Prašau balsuoti dėl projekto Nr. XIIIIP-1904 priėmimo. Balsavimas pradėtas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 71 Seimo narys. Taigi įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1904(2)) yra priimtas. (*Gongas*)

17.16 val.

Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 22, 22¹, 25¹, 25², 25³, 28, 34, 38 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 21², 28¹, 28², 33¹, 33² straipsniais ir 22², 26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1905(2) (priėmimo tęsinys)

Vartojimo kredito įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1905(2). Balsavimas. Kolegos, susikaupiame. Balsuokite.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 73 Seimo nariai ir visi pritarė. Taigi įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1905(2)) yra priimtas. (*Gongas*)

17.17 val.

Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 27, 29, 30, 32, 35, 36, 37, 39 ir 40 straipsnių pakeitimo ir 28, 31 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1906(2) (priėmimo tęsinys)

Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1906(2). Mums likęs tik balsavimas. Prašau balsuoti.

Balsavimas. Kolegos, šiaip turi būti kvorumas. Kartojame balsavimą dėl Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo. Gerbiamieji kolegos, prašome dalyvauti. (*Šurmulytės salėje*)

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 72 Seimo nariai ir visi pritarė įstatymo projektui. Taigi įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1906(2)) yra priimtas. (*Gongas*)

17.19 val.

Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 63, 64, 65, 66, 67 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 62¹ straipsniu ir 68, 69, 70 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1907(2) (priėmimo tęsinys)

Mokėjimų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1907(2). Likęs tik balsavimas. Kolegos, balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 73 ir visi pritarė įstatymo projektui. Mokėjimų įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1907(2)) yra priimtas. (*Gongas*)

17.20 val.

Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 21, 23, 24, 26, 29, 30, 31, 33, 34 straipsnių pakeitimo ir 22, 25 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1908(2) (priėmimo tęsinys)

Mokėjimo įstaigų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1908(2). Prašom balsuoti. (*Balsai salėje*)

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 73 Seimo nariai, visi pritarė įstatymui (projektas Nr. XIIIIP-1908(2), jis yra priimtas. (*Gongas*))

17.20 val.

Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 1, 9, 11, 12, 13, 48, 49, 51, 52, 53, 54, 55 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 13¹ straipsniu, priedu ir 50, 56 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1910(2)ES (priėmimas)

Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo, papildymo 13¹ straipsniu, priedu ir 50, 56 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1910(2). Įstatymas turi 17 straipsnių. Gerbiamas pranešėjau, prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą. Prašau pritarti komiteto patobulintam projektui, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, ir komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Buvo tik redakcinės Teisės departamento pastabos, į jas komitetas atsižvelgė. Dėl motyvų niekas kalbėti nepageidauja. Prašom balsuoti dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1910(2). Balsavimas pradėtas.

Kažkodėl nutarėte pailsėti. Negalime, nėra reikiamo kvorumo.

17.22 val.

Profesionaliesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų valdymo įmonių įstatymo Nr. XII-1467 13, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 57 straipsnių pakeitimo ir 51, 58 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1911(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Profesionaliesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų valdymo įmonių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir dviejų straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1911. Taip pat 12 straipsnių. Teisės departamento buvo tik redakcinės pastabos. Į jas komitetas, gerbiamasis pranešėjau, atsižvelgė?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Taip, atsižvelgė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvų sakyti nėra norinčių. Prašom balsuoti dėl projekto Nr. XIIIIP-1911(2). Nėra, vieno trūksta. Negalime priimti.

17.25 val.

Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 27, 49, 54, 55, 57, 59, 60, 61, 62, 64 straipsnių pakeitimo ir 56, 58 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1912(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Kredito unijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir dviejų straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1912(2).

Per šoninį mikrofoną – G. Landsbergis dėl vedimo tvarkos.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Kadangi, išėjus Lietuvos lenkų rinkimų akcijai, aki-vaizdu, kad valdančioji dauguma tapo valdančiąja mažuma ir nelabai sugeba surinkti reikalingo kvorumo įstatymams priimti, mes siūlytume iš tikrųjų gal apsvarstyti ir paprasčiausiai nukelti arba galbūt pakviesti kolegas, kad jie grįžtų ir padėtų premjerui ir kitiems reikiamus įstatymus priimti, kurių tikrai verkiant reikia. Jeigu nėra tos galimybės, siūlyčiau apsvarstyti, įtraukti į kitą posėdį, nors ir kada jis būtų.

PIRMININKĖ. Dėkoju už siūlymus. Mes lygiai taip ir elgiamės, bet, regis, nėra ne tik paminėtos frakcijos, bet ir kai kurių valdančiosios daugumos narių darbo vietoje. Per šoninį mikrofoną nori reaguoti Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų juk esame čia, suprantame tam tikras politines ambicijas, gebėjimą parodyti savo svarbą, bet tiesiog yra nuoširdus prašymas dėl šito įstatymo projekto, nes jis turi įsigaliooti birželio 15 dieną. Taip, iš tikrųjų jūsų visi argumentai labai teisingi. Kažkas pasielgė neatsakingai, kažkas kažkur išėjo, bet esate jūs, patys atsakingiausi ir patys svarbiausi. Tikrai labai nuoširdžiai prašau, kad pabaigtume šitą visą paketą ir turėtume priimtą rezultatą. Tai būkite geri, tiesiog nuoširdžiai ir atsakingai pabaikime.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

Gerbiami kolegos, paskelbtas Kreditų unijų įstatymas taip pat turi 12 straipsnių. Ar, pranešėjau, turite ką pasakyti?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Komitetas į dalį pastabų atsižvelgė, į kitas ne, tai siūlau pritarti. Atsižvelgta į Teisės departamento pastabas ir asociacijos Kreditų unijų pasiūlymą, siūlau pritarti komiteto išvadoms bei pasiūlymams.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvus už nori išsakyti M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Iš tikrųjų įstatymų projektai yra svarbūs ir juos reikėtų priimti. Telioka tik apgailestauti, kad valdančiųjų dauguma kartas nuo karto vis pasako, kad opozicija nereikalinga, kai priimami įstatymai, opozicija gali eiti lauk ne tik iš komisijų, gali lauk eiti iš komitetų, bet ir apskritai gali eit lauk iš Seimo. Tai šiandien akivaizdu, kad opozicija vis dėlto reikalinga, kai priimami įstatymai. Norėtusi to bendro supratimo ir iš valdančiosios daugumos pagarbos, elementarios pagarbos opozicijai, kuri, man atrodo, visai geranoriškai dalyvautų balsavime ir priimtų tuos įstatymus.

PIRMININKĖ. Dėkoju už kvietimą dėl geranoriškumo. Man rodo, kad įdėtos 76 kortelės. Bandykime balsuoti dėl Kredito unijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir dviejų straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto. Balsavimas pradėtas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 76 ir visi pritarė. Taigi Kreditų unijų įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1912) priimtas. (*Gongas*)

17.28 val.

Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 1, 9, 11, 12, 13, 48, 49, 51, 52, 53, 54, 55 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 13¹ straipsniu, priedu ir 50, 56 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1910(2)ES (priėmimo tęsinys)

Kolegos, taip pat anksčiau mes apsvairstėme, todėl gal galime grįžti ir balsuoti dėl Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1910(2)ES? Balsavimas pradėtas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 77 ir visi pritarė. Taigi įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1910(2)) priimtas. (*Gongas*)

17.28 val.

Profesionaliesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų valdymo įmonių įstatymo Nr. XII-1467 13, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 57 straipsnių pakeitimo ir 51, 58 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1911(2) (priėmimo tęsinys)

Profesionaliesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų valdymo įmonių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 51, 58 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1911(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 76 ir visi pritarė. Taigi įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1911(2)) priimtas. (*Gongas*)

17.29 val.

Valiutos keityklos operatorių įstatymo Nr. XII-1033 5, 6, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 13¹ straipsniu ir 17, 20 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1913(2) (priėmimas)

Valiutos keityklos operatorių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 13¹ straipsniu ir 17, 20 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1913(2). Iš viso 13 straipsnių ir jokių pastabų dėl jų nėra. Prašom balsuoti dėl Valiutos keityklos operatorių įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 78 Seimo nariai ir visi pritarė projektui Nr. XIIIIP-1913(2). Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

17.30 val.

Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 1, 2, 3, 5, 7, 96, 101, 117, 118 ir 119 straipsnių pakeitimo ir 120 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1914(2) (priėmimas)

Finansinio tvarumo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 120 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1914(2). Taip pat 12 straipsnių ir be jokių pastabų. Motyvų išsakyti niekas nepageidaujate.

Prašau balsuoti dėl Finansinio tvarumo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir vieno straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 80 ir visi pritarė įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1914(2). Finansinio tvarumo įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

Džiugu, kolegos, kad jūs susikaupėte ir galime sėkmingai tęsti darbą toliau.

17.32 val.

Sutelktinio finansavimo įstatymo Nr. XII-2690 6, 7, 8, 9, 19, 20, 21, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 10¹ straipsniu ir 25, 26 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1915(2) (priėmimas)

Sutelktinio finansavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 10¹ straipsniu ir 25, 26 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1915(2). Viso labo 13 straipsnių. Gerbiamas pranešėjau, komitetas yra...

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Komitetas svarstė ir siūlo pritari komiteto patobulintam variantui.

PIRMININKĖ. Patobulintas variantas – tai atsižvelgta į Teisės departamento redakcines pastabas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Taip, atsižvelgta į pastabas.

PIRMININKĖ. Motyvų niekas išsakyti nepageidaujate. Prašau balsuoti dėl projekto Nr. XIIIIP-1915(2).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 80 ir visi pritarė Sutelktinio finansavimo įstatymo projektui. Įstatymą skelbiu priimtą. (*Gongas*)

17.33 val.

Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 31, 37, 45, 48, 49, 50, 51, 52, 53 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 36¹ straipsniu ir 54, 55 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1916(2) (priėmimas)

Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 36¹ straipsniu ir 54, 55 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1916(2). Taip pat 12 straipsnių. Ir redakcinės, į kurias komitetas yra atsižvelgęs. Taip, pranešėjau?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Taip, komitetas...

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvų niekas nepageidaujate pareikšti.

Prašau balsuoti dėl projekto Nr. XIIIIP-1916(2).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 77 ir taip pat visi balsavo už. Taigi įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1916(2) priimtas. (Gongas)

17.34 val.

Finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymo Nr. IX-2127 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1917(2) (priėmimas)

Finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1917(2). Iš esmės du straipsniai, be jokių pastabų. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 81 Seimo narys ir visi pritarė projektui Nr. XIIIIP-1917(2). Finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymas priimtas. (Gongas)

17.36 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 200, 201, 202, 203 straipsnių pripažinimo netekusiais galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1918(2) (priėmimas)

Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pripažinimo netekusiais galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1918(2). Viso labo trys straipsniai ir jiems galime pritarti. (Balsai salėje)

Atsiprašau, gerbiami kolegos, yra techninio pobūdžio klaida. Yra likę, kad įstatymas įsigalioja birželio 1 dieną. Turėtume padaryti kaip su visais – birželio 15 dieną. Atsiprašau. Įstatymo 3 straipsnis – įsigaliojimas birželio 15 dieną. Sutinkate? (Balsai salėje) Prašau, kartojame balsavimą.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 71, bet balsavo 70. Vieno balso... (Balsai salėje) Užtenka, be reikalo sukėliau paniką. Atsiprašau.

Per šoninį mikrofoną – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Visai geranoriškai, tikrai nesinori nieko žlugdyti, bet žiūrėkite, kai jūs taip pasakote – ai, čia pakeičiame iš birželio 1 dienos į 15 dieną, na, visi žinome, kaip turi būti teikiama pasiūlymai. Na, tiek to, jūs atsiklauskite parlamento, ar visi sutinkate...

PIRMININKĖ. Mes atsiklausėme.

E. GENTVILAS (LSF). Na, taip jau miglotai. Čia vienas dalykas.

Kitas dalykas. Formaliai yra pasibaigęs posėdžio laikas, jūs irgi turėtumėte atsiklausti, ar dirbame toliau. Tikrai, manau, pritaršime ir nežlugdysime, bet, na, turite laikytis raidės.

PIRMININKĖ. Ačiū geranoriškai opozicijai. Mes stengiamės laikytis raidės ir dvasios. Ačiū, kad jūs ją jaučiate. Liko keturi klausimai. Aš manau, kad Seimas ištvers. Dėkoju.

Tęsiame posėdį.

17.39 val.

Indėlių ir išipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 33 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1919(2) (priėmimas)

Indėlių ir išipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo 33 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1919(2). Viso labo du straipsniai ir jokių pastabų. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 81 ir visi pritarė. Taigi, Indėlių ir išipareigojimų investuotojams draudimo įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1919(2)) priimtas. (*Gongas*)

17.40 val.

Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1920(2) (priėmimas)

Valstybės skolos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1920(2). Mano supratimu, čia viskas gerai, nėra siūlymų, nėra redakcinių pastabų ir įsigaliojimo data tinkama. Prašom balsuoti dėl projekto Nr. XIIIIP-1920(2).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 79 Seimo nariai, visi pritarė Valstybės skolos įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1920(2) priėmimui. (*Gongas*)

17.41 val.

Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1921(2) (priėmimas)

Gamtinių dujų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1921(2). Taip pat du straipsniai. Jokių redakcinių ar ko nors... Tinkama įsigaliojimo data – birželio 15 diena. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 77 Seimo nariai, visi pritarė – Gamtinių dujų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1921(2)) yra priimtas. (*Gongas*)

17.42 val.

Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1922(2) (priėmimas)

Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1922(2). 20 straipsnių. Yra redakcinių siūlymų dėl 4 straipsnio 4 dalies, komitetas pritarė. Taip, pranešėjau?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Taip. Toliau 14 straipsnio 2 dalis, patikslinimas, jam komitetas taip pat pritarė.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip pat 15 straipsnio 2 dalis. Komiteto pozicija buvo?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Nepritarti.

PIRMININKĖ. Nepritarti. Daugiau pastabų nėra.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). 17 straipsnio 2 dalis, taip pat nepritarti.

PIRMININKĖ. Prašau?

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). 17 straipsnio 2 dalis, taip pat nepritarti.

PIRMININKĖ. 17 straipsnio 2 daliai taip pat nepritarta. Nors pagal jūsų komiteto išvadą neturėtų būti – yra suredaguota. Kolegos, šiaip visa kita...

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Pritarti komiteto patobulintam variantui.

PIRMININKĖ. Yra bendras – patobulinti. Įsigaliojimas dar vėliau negu birželio 15 diena. Vadinasi, viskas yra gerai.

Prašom balsuoti dėl Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo projekto. Priėmimo stadija.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 69, prieš – 5, susilaikė 5. Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymas (projektas Nr. XIII P-1922(2) yra priimtas. (*Gongas*)

Dėkoju pranešėjui V. Ažuolui už ištvermę.

Darbotvarkės klausimus mes baigėme. Dėkoju ir kolegoms, kurie susikaupė, ir galėjome įvykdyti šiandienos darbotvarkę.

Seimo narių pareiškimų neturime. Dėkoju dar kartą ir gero vakaro. Skelbiu Seimo posėdį baigtą. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Adomėnas Mantas 23
Anušauskas Arvydas 17, 18, 21, 25, 26, 38, 39, 43
Armonaitė Aušrinė 28, 29, 32, 49, 54, 56, 67
Auštrevičius Petras 14, 18
Ąžuolas Valius 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 86
- Babišas Andrejus (Babiš Andrej) 64
Bakas Vytautas 10, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 23, 25, 61, 62
Bastys Mindaugas 10, 13, 16, 21
Baškienė Rima 9, 25, 26, 69, 82
Baura Antanas 72
Bilotaitė Agnė 23
Bleras Tonis (Blair Tony) 15
Budbergytė Rasa 20, 22, 44, 63
Butkevičius Algirdas 20
- Čaplikas Algis 18
Čimbaras Petras 59
- Dagys Rimantas Jonas 30, 35, 50, 57, 58
Darulis Arvydas 21
Degutienė Irena 20
Dumbrava Algimantas 13, 21, 49
Džiugelis Justas 34, 51, 52, 53
- Gailius Vitalijus 41
Gaižauskas Dainius 19, 20, 23, 26, 62
Garbaravičius Ramūnas 16
Gentvilas Eugenijus 18, 23, 25, 63, 84
Glaveckas Kęstutis 29, 32, 33, 35, 39, 40, 41, 42, 43
Gražulis Petras 25, 26, 29, 36, 43, 62
Greičius Vytautas 25
Grybauskaitė Dalia 62
Gumuliauskas Arūnas 70
- Jakeliūnas Stasys 31, 42, 44, 50, 52, 54, 56, 57, 63
Jovaiša Eugenijus 69, 70, 72, 73
Jovaiša Sergejus 41, 42, 43, 44
Juknevičienė Rasa 21
Juozapaitis Vytautas 23, 26
Jurkšus Žilvinas 21
- Kamblevičius Vytautas 36, 71, 72, 73
Karbauskis Ramūnas 18, 19, 20, 24, 26, 31, 67
Kepenis Dainius 61, 63
Kirkilas Gediminas 13, 25, 45
Kravčionok Vanda 53
Kreivys Dainius 20, 63
Kubilius Andrius 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 31, 32, 38, 40
Kukuraitis Linas 46, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 57, 58, 59
- Kurlianskis Raimondas 16, 20, 61
Landsbergis Gabrielius 23, 69, 81
- Majauskas Mykolas 28, 29, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 44, 48, 59, 60, 66, 74, 82
Maldeikienė Aušra 9, 23
Martinėlis Raimundas 66, 68
Masiulis Eligijus 18, 25
Masiulis Kęstutis 18, 61
Mažeika Kęstutis 62, 71
Mockus Darius 16
- Nausėda Alfredas Stasys 12
Navickas Vytas 62
Navickienė Monika 23
- Olekas Juozas 30, 31, 35, 59, 67, 68
- Paksas Rolandas 21
Palionis Andrius 36
Poderys Virgilijus 11, 27, 48, 66, 74
Pranckietis Viktoras 9, 71
Prunskienė Kazimira Danutė 13, 18, 62
Puidokas Kęstutis 16, 20
Puidokas Mindaugas 13, 22, 39, 61
Pupinis Edmundas 13, 33, 35, 38, 58, 70, 72
Puteikis Naglis 12, 15, 16, 25, 30, 31, 32, 61
- Raulynaitis Romanas 16
Razma Jurgis 9, 14, 15, 24, 25, 33, 34, 53, 56, 61, 63
Rinkevičius Viktoras 70, 72
- Sacharuk Aleksandr 13, 16, 20
Sekmokas Arvydas 20, 21
Sinkevičius Virginijus 69
Sinkevičiūtė 62
Sysas Algirdas 9, 30, 38, 41, 43, 46, 49, 54, 56, 58
Skaistė Gintarė 27, 28, 37, 38, 52, 53, 60, 70, 72
Skardžius Artūras 14, 21
Steponavičius Gintaras 23, 25
- Šakalienė Dovilė 9
Šapoka Vilius 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 52
Šarknickas Robertas 61, 63, 64
Šiaulienė Irena 45, 69
Šimonytė Ingrida 30, 33, 51, 55, 57, 74
- Tamulis Jonas 13, 16, 20, 21
Tomilinas Tomas 31, 34, 51, 52, 55, 60

Urbšys Povilas 15, 16, 19, 20, 60, 61, 63

Valinskas Arūnas 20

Varžgalys Juozas 71

Vasiliauskas Gediminas 9

Veryga Aurelijus 64, 66, 67

Vinkus Antanas 63

Žaliūnas Remigijus 20

Žemaitaitis Remigijus 35, 36, 37, 62

Žiemelis Gediminas 20

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*